

KEHTNA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia				
Õppekava nimetus		IT-süsteemide noorempetsialist				
		Junior IT systems specialist				
		Младший специалист по инфотехнологическим системам				
Õppekava kood EHS-es		131744				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht: 180 EKAP						
Õppekava koostamise alus:						
1) Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia riiklik õppekava (Haridus- ja teadusministri määrus nr 36 19.06.2014)						
2) Kutsestandard: IT-süsteemide noorempetsialist, tase 4 (Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Kutsenõukogu otsus 15/10.12.2014)						
3) Vabariigi Valitsuse 26.08.2013. a määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“						
Õppekava õpiväljundid:						
1) kasutab omandatava kutse tasemel kokkulepitud erialast oskussõnavara, põhimõtteid, tehnoloogiaid, protsesse, töövahendeid ja seadmeid, järgib protseduurireegleid ja parimaid praktikaid ning täidab iseseisvalt järgmisi tööülesandeid: töötab IT-meeskonna ja organisatsiooni liikmena; haldab arvutivõrke ja võrguseadmeid; haldab ja paigaldab tööjaamu ja servereid; hooldab ja seadistab rakendusi ja rakendusservereid; automatiseerib korduvaid haldustegevusi;						
2) mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult;						
3) suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana;						
4) kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks;						
5) mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;						
6) mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest;						
7) kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.						
Õppekava rakendamine:						
Statsionaarne koolipõhine õppevorm						
Statsionaarne töökohapõhine õppevorm						
Mittestatsionaarne õppevorm						
Nõuded õpingute alustamiseks:						
Õppima võib asuda põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks:						
Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud IT-süsteemide noorempetsialisti eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.						
omab ülevaadet IT-meeskonna ja organisatsiooni toimimisest;						
teostab IT-süsteemide alase projekti;						
kasutab korrektset eriala terminoloogiat suulisel ja kirjalikus suhtluses ning dokumentide koostamisel korrektset erialast terminoloogiat;						
tõendab põhiõpingute moodulite õpiväljundite omandamist teoreetilise teadmiste testi läbimisega või kutsestandardiga määratletud teadmiste kontrolli läbimisega;						
st tuleb sooritada 4. taseme kutseksam, mis on kutsestandardiga kehtestatud nõutavate kompetentside hindamiseks rahvusvahelise sertifitseerimiseksam EUCIP* Core kolm eksamit või EUCIP* Core A ja C moodulile vastav eksam ja mõne tootespetsiifiline sertifitseerimiseksam						
teostab, dokumenteerib, esitleb ja kaitseb komisjoni ees IT-süsteemide alase praktilise töö.						
Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:						
IT-süsteemide noorempetsialist, tase 4						
Õpingute osalisel läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:						
IT tugiisik, tase 3						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid:						
Kooli lõputunnistus koos hinnetelehega.						
Õppekava struktuur						
Põhiõpingute moodulid (122 EKAP)						

<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP	mõistab kompetentsi mudeli olemust; mõistab IT valdkonna ametite tööülesandeid; mõistab enda ja oma eriala ning spetsialiseerumise võiamlusi; mõtestab end, kui elukestvat õppijat; mõistab sertifitseerimist ja kutsetunnistuse väärtust; mõistab ITIL raamistikku; mõistab tööohutuse ja tervishoiu vajalikkust ja selle rakendamist; mõistab asjaajamise põhimõtteid ja dokumendihaldus põhimõtteid; (kompetents läbivalt) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel; (läbiv kompetents) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist; mõistab oma rolli ettevõtluskeskkonnas; (läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel; (läbiv kompetents) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil;
Organisatsioon ja ettevõtluskeskkond	6 EKAP	(võtmepädevused) mõistab multikultuurses organisatsioonis toimuvaid protsesse, üksikisiku ja rühma käitumise ning suhtlemise üldiseid seaduspärasusi; järgib enesejuhtimise põhimõtteid, lähtudes enesekontrolli põhimõtetest ja oma rollikaardist; (läbiv kompetents) teeb koostööd ning järgib meeskonnatöö põhimõtteid; (läbiv kompetents) eristab eetilist ja ebaetilist käitumist ning tunneb kutseeetika põhimõtteid; Mõistab majanduse protsesse; (lõimitud) (läbiv kompetents) koostab kliendisuhtluses vajalikke dokumente, järgib keelereegleid ja kehtivaid dokumendivorme; (kompetents läbivalt) seostab ettevõtluskeskkonna üldiseid arenguid organisatsiooni juhtimistegevusega. (läbiv kompetents) järgib klienditeeninduse head tava töös klientidega; (lõimitud) sotsiaalainete lõimimise väljund; (võtmepädevused) Õppimisoskused; (võtmepädevused) Sotsiaalne ja kodanikupädevus; (võtmepädevused) Algatusvõime ja ettevõtlikkus; (võtmepädevused) Kultuuriteadlikkus ja kultuuriline väljendusoskus;
Infotehnoloogilise taristu ülalhoiid organisatsioonis	6 EKAP	mõistab infotehnoloogia ülesandeid organisatsiooni eesmärkide elluviimisel, lähtub IT strateegiast ja/või protsesside kirjeldusest organisatsioonis; tunneb IT-taristu ülalhoiu korraldamise põhimõtteid, mõistab teenustaseme lepingu olemust ning selle mõju oma tööle; mõistab hankeprotsessi põhimõtteid ja on suuteline osalema müügipakkumiste koostamisel; (läbiv kompetents) nõustab lõppkasutajat IT-taristu ülalhoiu küsimustes; (läbiv kompetents) koostab lihtsama ülesehitusega projektiplaani, kasutades projektihaldamise infotehnoloogilisi vahendeid; (kompetents läbivalt) järgib oma töös infoturbe põhimõtteid ja kehtivat seadusandlust; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast õppekeeles arusaadavalt. (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast võõrkeeles (inglise keel) arusaadavalt; (lõimitud) sotsiaalained; (võtmepädevus) Õpioskus;
Rakendustarkvara	7,5 EKAP	kirjeldab süsteemi- ja rakendustarkvara erinevusi ja kasutusvaldkondi; kasutab baastasemel kontoritöö tarkvara; (kompetents läbivalt) seadistab veebilehitsejat ja meiliklienti; (läbiv kompetents) osaleb meeskonnatöös ja kasutab grupitöötarkvara; kasutab jooniste ja eskiiside koostamiseks sobivat rakendustarkvara; valmistab ette sobivate parameetritega faile erinevatele väljundseadmetele; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab rakendustarkvaraga seotud terminoloogiat ja väljendab ennast inglise keeles arusaadavalt; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab rakendustarkvaraga seotud terminoloogiat ja väljendab ennast õppe keeles arusaadavalt; (lõimitud) (läbiv kompetents) suhtleb inglise keeles kasutaja toega, kasutab inglisekeelset tarkvara ja tarkvara kasutamise juhendeid;

Arvutivõrgud ja võrguseadmed	9 EKAP	<p>(võtmepädevus) õpioskus; (võtmepädevus) algatusvõime ja ettevõtlikkus;</p> <p>paigaldab kohtvõrgu komponente (sh kaableid) võttes aluseks võrgu paigaldusreeglid; (kompetents läbivalt) planeerib ja seadistab võrguühendusi ja –seadmeid lähtuvalt arvutivõrgule esitatavatest tehnilistest ja infoturbe nõuetest; seadistamisel ja planeerimisel arvestab infoturbe nõudeid lähtuvalt etteantud ülesandest ja situatsioonist; (läbiv kompetents) planeerib arvutivõrkude ehitamise ja haldamisega seotud ressursse; (lõimitud) (võtmepädevused) (läbiv kompetents) kasutab dokumentide koostamisel ja suhtlemisel arvutivõrkudealast ingliskeelset terminoloogiat; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab dokumentide koostamisel ja suhtlemisel arvutivõrkudealast õppekeelset terminoloogiat; (lõimitud) selgitab matemaatiliste aluste põhjal ja seostab kasutatavate tehnoloogiatega arvutivõrkude tööpõhimõtteid; (lõimitud) selgitab füüsiliste aluste põhjal ja seostab kasutatavate tehnoloogiatega arvutivõrkude tööpõhimõtteid; (võtmepädevused) õppimisoskus;</p>
Arvutivõrkude haldus ja võrguteenused	7,5 EKAP	<p>mõistab võrguteenuste tööpõhimõtteid ning nende seoseid kasutatavate tehnoloogiatega; (kompetents läbivalt) planeerib ja haldab peamisi võrguteenuseid tagamaks nõutud teenustaset; planeerib nõutavad võrguressursid, teeb selleks vajalikud arvutused; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) dokumenteerib võrgulahenduse, selle parameetrid ja kasutatavad võrguteenused; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) virtualiseerib vähemalt kahel alternatiivsel tehnoloogial baseeruvalt erinevatel füüsilistel serveritel töötavad võrguteenused dokumenteerib võrgulahenduse (parameetrid, võrguteenused, nende osutamiseks vajalikud ressursid, jälgimise viisid) ning kasutab vastavalt seadusandlusele võrguliikluse jälgimise rakendusi; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) kasutab võrguliikluse jälgimise ja arvutivõrgu dokumenteerimise vahendeid; (lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset inglise keelset arvutivõrkude halduse- ja võrguteenustealast terminoloogiat; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) planeerib, paigaldab ja häälestab abimaterjale kasutamata võrguteenuseid (kataloogi teenused, e-posti-, Faili-, printimis-, WWW-, Videokonverentsi-, SNMP, NTP, VoIP, kaughaldus, teenusserverite haldus) ja nende seadistamiseks minimaalselt vajalikke baasvõrguteenuseid vastavalt lähteülesandele, järgib teenustele osutatavaid nõudeid; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppekeelset arvutivõrkude halduse- ja võrguteenustealast terminoloogiat; (lõimitud) kasutab matemaatilisi ja statistilisi arvutusi võrguteenuste juures; (võtmepädevus) Sotsiaalne ja kodanikupädevus;</p>
Skriptimisvahendid	4,5 EKAP	<p>(läbiv kompetents) kirjeldab peamisi skriptimiskeskondi, skriptimiseks kasutatavaid keeli ja vahendeid; koostab skripte korduvkasutatavuse põhimõttel; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) automatiseerib skriptimisvahenditega korduvad haldustegevused Linux/BSD ja Windows operatsioonisüsteemides; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) automatiseerib rakendusserverite haldamiseks vajalikud haldustegevused kasutades skriptimise rakendusliidest; teab vajalikul tasemel programmeerimise põhimõtteid skriptimiseks; (lõimitud) (võtmepädevused) kasutab matemaatika ja loogika põhiseoseid skriptide koostamisel; (lõimitud) (võtmepädevused) (läbiv kompetents) kasutab korrektset inglise keelset terminoloogiat; väljendab end/suhtleb inglise keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel) (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppe keelset terminoloogiat; (võtmepädevused) algatusvõime ja ettevõtlikkus;</p>
IT-süsteemide riistvara	6 EKAP	<p>(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) korraldab töökoha arvutite riistvara nõuetekohaseks käsitlemiseks; valib arvutisüsteemidesse sobivad komponendid ja lisaseadmed; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) komplekteerib tööjaamu ja servereid; (läbiv kompetents) tuvastab IT-süsteemide riistvara tõrgete korral</p>

mittetoimivad riistvara komponendid;
paigaldab IT-süsteemide riistvarakomponente ja lisaseadmeid;
(lõimitud) seostab IT-süsteemide riistvara tööpõhimõtteid füüsikaga;
(võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat väljendades ennast õppekeeles ja inglise keeles arusaadavalt;
(lõimitud) (läbiv kompetents) (võtmepädevus) seostab IT-süsteemide riistvara tööpõhimõtteid matemaatikaga;
(võtmepädevus) õppimisoskus;

Operatsioonisüsteemid	7,5 EKAP	(kompetents läbivalt) selgitab operatsioonisüsteemide vajalikkust ja kirjeldab nende struktuure, funktsioone, põhimõisteid ja olemust; (läbiv kompetents) selgitab operatsioonisüsteemide liikide ja põlvkondade erinevusi ning sarnasusi, kasutades erialast terminoloogiat; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) paigaldab tööjaamadele ja serveritele vähemkasutatavaid operatsioonisüsteeme; (kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) haldab kasutajaid ja vähemkasutatavate operatsioonisüsteemide tööjaamu, kasutades kataloogiteenuseid ja keskhaldusvahendeid; kasutab keskhaldusvahendeid mobiilseadmete seadistamisel ja haldamisel; (kompetents läbivalt) haldab mobiilseadmete operatsioonisüsteeme ja nende kasutajakontosid; (lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset ingliskeelset operatsioonisüsteemide terminoloogiat; (lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppe-keelset operatsioonisüsteemide terminoloogiat; (võtmepädevus) õppimisoskus;
Rakendusserverite haldus	9 EKAP	teeb andmebaaserveri haldustegevusi kasutades nii käsurea kui graafilist kasutajaliidest; (läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) teeb andmebaasi varundamiseks ja taastamiseks vajalikke tegevusi; (läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) haldab veebiservereid ja veebirakendusi; (läbiv kompetents) kasutab teenustaseme jälgimiseks ja varadehalduseks sobivaid tarkvaralisi lahendusi; (lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab ingliskeelset rakendusserverite terminoloogiat; (lõimitud) matemaatika; (võtmepädevused) sotsiaalne ja kodanikupädevus;
Windows-operatsioonisüsteemide haldus	7,5 EKAP	paigaldab iseseisvalt mobiilseadmetele, tööjaamadele ja serveritele Windows-operatsioonisüsteeme järgides parimaid praktikaid; seadistab Windows-operatsioonisüsteemide teenuseid; haldab kasutajaid ja Windowsi pakette, kasutades Windows-operatsioonisüsteemidele omast kataloogiteenust ja grupipoliitika; planeerib ettevõtte suurusele ja seal kasutatava taristu keerukusele vastavad taristu- ja tarkvaralahendused; (lõimitud) kasutab korrektset õppekeelset Windows-operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; (lõimitud) kasutab korrektset ingliskeelset Windows-operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; (läbivad võtmepädevused) Sotsiaalne ja kodanikupädevus;
Linux/BSD-operatsioonisüsteemide haldus	7,5 EKAP	paigaldab mobiilseadmetele, tööjaamadele ja serveritele Linux/BSD -operatsioonisüsteeme järgides parimaid praktikaid; seadistab Linux/BSD -operatsioonisüsteemide teenuseid; haldab kasutajaid ja Linux/BSD täiendavaid teenuseid, kasutades operatsioonisüsteemidele omaseid kataloogiteenuseid ja keskhaldusvahendeid; planeerib ettevõtte suurusele ja seal kasutatava taristu keerukusele vastavad taristu- ja tarkvaralahendused; (lõimitud) kasutab korrektset õppekeelset Linux/BSD -operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; (lõimitud) kasutab korrektset ingliskeelset Linux/BSD -operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; (võtmepädevus) sotsiaalne ja kodanikupädevus;
Praktika (IT-SÜSTEEMIDE NOOREMSPETSIALIST)	38 EKAP	(Võtme kompetents) osaleb aktiivselt praktikakoha leidmises; (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) töötab IT-meeskonna ja

organisatsiooni liikmena;
 (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) paigaldab IT-süsteemide komponente ja lisaseadmeid;
 (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) tuvastab tõrgete korral mittetoimivad IT-süsteemi komponendid;
 (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) kasutab võrguliikluse jälgimise ja dokumenteerimise rakendusi;
 (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) haldab ja paigaldab tööjaamu ja/või servereid;
 (Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) hooldab ja seadistab rakendusi ja/või rakendusservereid;
 (Võtme kompetents) kasutab oma töös valdkonna parimaid praktikaid (sh ITIL raamistik);
 (Võtme kompetents) kasutab töös ja praktilisel sooritatut kirjeldades korrektset erialast terminoloogiat;
 (kooli väärtused) jälgib, hindab ja väärtustab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist, tegutseb nende tasakaalus hoidmise nimel, optimeerides iseenda aja- ning energiakulu; otsib probleemide tekkimisel vajadusel abi kolleegidelt, mentorilt, organisatsiooni juhtkonnalt, tugispetsialistilt jt;

Üldõpingute moodulid (30 EKAP)

Nimetus	Maht	Õpiväljundid
Keel ja kirjandus	6 EKAP	1) Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses. 2) Arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal. 3) Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates. 4) Loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid. 5) Väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga. 6) Tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega.
Võõrkeel	4,5 EKAP	1) suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti; 2) mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel; 3) kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga; 4) kasutab võõrkeeleskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega lähtudes erinevate teabeallikate eelistest, puudustest ja ohtudest; 5) on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid
Matemaatika	5 EKAP	1) Kasutab õpituid matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. 2) Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. 3) Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. 4) Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. 5) Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.
Loodusained	6 EKAP	1) Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. 2) Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. 3) Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele. 4) Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel.
Sotsiaalsained	7 EKAP	1) Õpilane omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja

hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist.
2) Õpilane omab arusaama erinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust.
3) Mõistab kultuurilise mitmesesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi.
4) Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.

Kunstiained

1,5 EKAP

1) Eristab näidete alusel kunstileike ja muusikažanreid. 2) Tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga. 3) Analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse. 4) Kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks. 5) Väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse.

Valikõpingute moodulid (28 EKAP)

Nimetus

Maht

Süsteemiadministraator

28 EKAP

Riigikaitseõpetus

2 EKAP

Spetsialiseerumised:

- Rakenduste administraator
- Kasutajatoe spetsialist
- Võrguadministraator
- Süsteemiadministraator

Õppekava kontaktisik:

Väino Liimann

Õpetaja

Telefon +372 4875859, vaino.liimann@kehtna.edu.ee

Märkused:

Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:

https://kehtna.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=107

https://kehtna.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=107&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

IT-süsteemide noorempetsialist

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	122	30	54	38
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6	6		
Organisatsioon ja ettevõtluskeskkond	6	6		
Infotehnoloogilise taristu ülalhoid organisatsioonis	6	6		
Rakendustarkvara	7,5	7,5		
Arvutivõrgud ja võrguseadmed	9	4,5	4,5	
Arvutivõrkude haldus ja võrguteenused	7,5		7,5	
Skriptimisvahendid	4,5		4,5	
IT-süsteemide riistvara	6		6	
Operatsioonisüsteemid	7,5		7,5	
Rakendusserverite haldus	9		9	
Windows-operatsioonisüsteemide haldus	7,5		7,5	
Linux/BSD-operatsioonisüsteemide haldus	7,5		7,5	
Praktika (IT-SÜSTEEMIDE NOOREMPETSIALIST)	38			38
Üldõpingute moodulid	30	30		
Keel ja kirjandus	6	6		
Võõrkeel	4,5	4,5		
Matemaatika	5	5		
Loodusained	6	6		
Sotsiaalsained	7	7		
Kunstiained	1,5	1,5		
Valikõpingute moodulid	28		6	22
Süsteemadministraator	28		6	22
Riigikaitseõpetus	2	2		

IT-süsteemide noorempetsialist

Seosed kutsestandardi „IT-süsteemide noorempetsialist, tase 4“ kompetentside ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid												
	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	Organisatsioon ja ettevõtluskeskkond	Infotehnoloogilise taristu ülalhoold organisatsioonis	Rakendustarkvara	Arvutivõrgud ja võrguseadmed	Arvutivõrkude haldus ja võrguteenused	Skriptimisvahendid	IT-süsteemide riistvara	Operatsioonisüsteemid	Rakendusserverite haldus	Windows-operatsioonisüsteemide haldus	Linux/BSD-operatsioonisüsteemide haldus	Praktika (IT-SÜSTEEMIDE NOOREMPETSIALIST)
B.2.1. Toote või projekti kavandamine (e-CF kompetents A.4.)				X						X			
B.2.2. Rakenduse projekteerimine (e-CF kompetents A.6.)					X								
B.2.3. Kavandamine ja väljatöötamine (e-CF kompetents B.1.)	X	X	X		X								
B.2.4. Süsteemide integreerimine (e-CF kompetents B.2.)							X	X		X	X		
B.2.5. Testimine (e-CF kompetents B.3.)							X		X	X	X		
B.2.6. Lahenduse juurutamine (e-CF kompetents B.4.)	X	X				X			X	X	X		
B.2.7. Dokumentatsiooni koostamine (e-CF kompetents B.5.)					X	X			X	X	X		
B.2.8. Kasutajatugi (e-CF kompetents C.1.)		X	X			X		X	X	X	X		
B.2.9. Muudatuste tugi (e-CF kompetents C.2.)									X	X	X		
B.2.10. Teenuse osutamine (e-CF kompetents C.3.)	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	
B.2.11. Probleemihaldus (e-CF kompetents C.4.)		X	X						X	X	X		
B.2.12. Hariduse ja koolituse pakkumine (e-CF kompetents D.3.)	X	X	X						X				
B.2.13. Hanked (e-CF kompetents D.4.)		X	X										
B.2.14. Müügipakkumuse koostamine (e-CF kompetents D.5.)		X	X										
B.2.15. Lepingute haldamine (e-CF kompetents D.8.)		X	X						X	X	X		
B.2.16. Personaliarendus (e-CF kompetents D.9.)		X	X										
B.2.17. Projektiportfelli haldamine (e-CF kompetents E.2.)	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		
B.2.18. Riskijuhtimine (e-CF kompetents E.3.)		X	X			X		X	X	X	X		
B.2.19. Kliendisuhete juhtimine (e-CF kompetents E.4.)		X	X			X		X	X	X	X		
B.2.20. IKT kvaliteedijuhtimine (e-CF kompetents E.6.)	X	X	X			X		X	X	X	X		
B.2.21. Infoturbe haldamine (e-CF kompetents E.8.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
B.2.22 Läbivad kompetentsid	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X – tähistatakse, millises õppekava moodulis arendatakse ja hinnatakse nimetatud kompetentsi

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused Career planning and business basics	6	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökonnas lähtudes elukestva õppe põhimõtetest		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö
26 t	54 t	72 t	4 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kompetentsi mudeli olemust; Jaotus tundides: iseseisev töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 12	analüüsib enda kompetentside vastavust kompetentsi mudelile	1. Kompetentsid - Silver 1.1. Euroopa kvalifikatsiooniraamistik - Silver 1.2. Eesti kvalifikatsiooniraamistik - Silver 1.3. Euroopa e-kompetentside raamistik - Silver 2. kompetentside vastavuse hindamine - Silver	koosolek, mõttetalgud.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpimapi koostamine			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
veebipõhine õpimapp on koostatud kompetentsimudelile vastavalt ja õigused on korrektselt määratud				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab IT valdkonna ametite	kirjeldab IT valdkonna ametite tööülesandeid	1. ITIL-ist tulenevad ametid - Silver	üksikjuhtumi uurimine,	Mitteeristav

tööülesandeid; Jaotus tundides: iseseisev töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 12	lähtudes ITIL põhimõtetest	1.1 ametijuhendid 1.2 ametite hierarhia	mõttega lugemine.	
Hindamisülesanne: jagab tööülesanded õigete ametite vahel			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
õpilane ei eksi enamasti tööülesannete jaotamisel				
Iseseisvad tööd				
ametijuhendite analüüs				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab enda ja oma eriala ning spetsialiseerumise võimalusi; Jaotus tundides: iseseisev töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 12	õpilane valib spetsialiseerumise oma erialal	1. Isikuomadused - Silver 1.1. isikuomaduste vastavus ametijuhendile 1.2 väärtused 1.3 huvid 1.4 töötasu	uurimusõpe.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: analüüsib enda vastavust ametijuhendile ning leiab endale spetsialiseerumise			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
õpilane valib spetsialiseerumise oma erialal				
Iseseisvad tööd				
analüüsib enda vastavust ametijuhendile				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõtestab end, kui elukestvat õppijat; Jaotus tundides: praktiline töö: 4 iseseisev töö: 8 kokku: 12	ettekannet on koostatud ettekande nõudeid arvestades ja esitlus on korrektne	1. Teadmiste areng aja jooksul - Silver	saripildid, mõttetalgud.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: ettekannet probleemi ajaloost, mida lahendab tänasel päeval IT. (N: post->E-post; raamatupidamine->raamatupidamis tarkvara;			Hindamismeetod: Ettekanne/esitlus	

register->infosüsteem)

Lävend

ettekande on ette kantud inglise keeles ja koostatud eesti keeles

Iseseisvad tööd

ettekande koostamine, teema uurimine

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab sertifitseerimist ja kutsetunnistuse väärtust; Jaotus tundides: e-õpe: 4 kokku: 4	eristab tunnistust, sertifikaati, kutsetunnistust ja nende väljastamise tingimusi	1. tunnistused 2. tõendid 3. kutsetunnistused 4. sertifikaadid	üksikjuhtumi uurimine,	Mitteeristav
Hindamisülesanne: õpilane suudab jaotada haridust tõendavad dokumendid kategooriatesse			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
Õpilane koostab oma CV				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab ITIL raamistikku; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 24 iseseisev töö: 8 e-õpe: 12 kokku: 44	sooritab ITIL proovieksami sertifikaadi saamiseks	1. ITIL raamistik	kõitev loeng, mõttega lugemine, rollimäng,	Mitteeristav
Hindamisülesanne: rollimängus enda osa täitmine			Hindamismeetod: Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
rollimängus enda osa täitmine				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab tööohutuse ja tervishoiu vajalikkust ja selle rakendamist;	loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu	Töökeskkond ja selle ohutuse tagamine Ohutegurid ning meetmed nende vähendamiseks	arutelud probleemide analüüs	Mitteeristav

<p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 e-õpe: 10 kokku: 12</p>	<p>töökeskkonna tagamisel tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatöona lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni</p>	<p>Tööõnnetused Töötaja ja tööandja kohustused seoses tööõnnetuste ja töökohaga Tulekahju ja sobivad meetmed selle ennetamiseks Tööohutuse alase kaasaegse info hankimine ja sellega tutvumine</p>		
---	---	--	--	--

Hindamisülesanne:

Õnnetusjuhtumi kavade koostamine
Ohumärgid ja nende kasutamine
Valgustus ruumis
Tuleohutuse vahendid
Tööohutuse alase info ja seadusandluse leidmine

Hindamismeetod:

Õpimapp/portfoolio

Lävend

õpilane orienteerub tööohutuse seadusandluses ja suudab ennetada enam levinud ohtusid

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab asjaajamise põhimõtteid ja dokumendihaldus põhimõtteid; Jaotus tundides: iseseisev töö: 8 kokku: 8</p>	<p>oskab vormistada dokumente ja nende paigutust dokumendihaldus süsteemis</p>	<p>1. Dokumentide liigid 2. Dokumentide ligipääsud 3. Dokumentide arhiveerimine 4. Dokumentide otsimine</p>	<p>praktiline töö</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Dokumendihaldussüsteemi dokumendiregistri sisestamine

Hindamismeetod:

Probleemsituatsiooni lahendamine

Lävend

oskab vormistada dokumente ja nende paigutust dokumendihaldus süsteemis

Iseseisvad tööd

Dokumendiregistri analüüs ja sisestamine dokumendihaldustarkvarasse

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel; Jaotus tundides: e-õpe: 4 kokku: 4	analüüsib juhendamisel oma isiksust ja kirjeldab oma tugevaid ja nõrku külgi leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta leiab iseseisvalt informatsiooni praktika- ja töökohtade kohta. koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, sooviavalduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul koostab juhendamisel oma lühi- ja pikaajalise karjääri plaani	1. Eneseanalüüs	analüüs, SWOT-analüüs,	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Eneseanalüüs		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Analüüs		
Lävend				
Eneseanalüüsi lisamine õpimappi				

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist; Jaotus tundides: iseseisev töö: 6 e-õpe: 6 kokku: 12	kirjeldab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piirusest selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „e-riik“ selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda	1. Majandus 2. Majandamine Nõudlus ja pakkumine, turutasakaal	diskussioon väikeses rühmas, grupi ettekanne, saripildid, rühmatöö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: ettekanne		Hindamismeetod: Ettekanne/esitlus		
Lävend				
ettekanne on ette kantud inglise keeles ja koostatud eesti keeles				
Iseseisvad tööd				
selgitab ettevõtte majandustegevust				

Õpiväljund 11	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab oma rolli ettevõtluskeskkonnas; Jaotus tundides: e-õpe: 4 kokku: 4	koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid kirjeldab meeskonnatööna kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatööna elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani	1. Ettevõtlus Eestis 2. Majandusarvestuse alused	firmamäng, ideekaart, raport, rühmatöö, meeskonnatöö, projektitöö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel		Hindamismeetod: Suuline esitus Analüüs		
Lävend				
analüüs ja äriplaani sisaldab kõiki olulisi osasid ning esitus vastab nõuetele				
Praktilised tööd				
Leibkonna ühe kuu eelarve Elektroonilise näidistuludeklaratsiooni Elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani				

Õpiväljund 12	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel; Jaotus tundides: e-õpe: 8	seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu	1. Tööohutus 2. Majandus 3. Asjaajamine	seminar	Mitteeristav

kokku: 8	<p>töökeskonna tagamisel tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks</p> <p>tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatöona lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega</p> <p>kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskonnas</p> <p>leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni</p> <p>leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta</p> <p>nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest tulenevaid töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust</p> <p>arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist</p> <p>koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt</p> <p>kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega</p>			
Hindamisülesanne: teadmiste rakendamine praktiliste tööde juures			Hindamismeetod: Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
teadmiste rakendamine praktiliste tööde juures				

Õpiväljund 13	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil; Jaotus tundides: e-õpe: 12 kokku: 12	kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui võõrkeeles kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava	1. Suhtlemine 1.1 suhtlemise kuldreegel 1.2 verbaalne mitteverbaalne suhtlemine 2. Kommunikatsioon	videotreening	Mitteeristav

järgib üldtunnustatud käitumistavasid selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel			
---	--	--	--

Hindamisülesanne: videotreening ettekandest	Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Analüüs
---	---

Lävend
----

videotreening ettekandest

Iseseisvad tööd
----

ettekandeks ette valmistumine

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hinne kujuneb õpiväljundite saavutamise jooksul kujunenud õpilase kompetentsipõhistest arengust vastavalt väljundite hindamiskriteeriumitele
--	--

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
--------------------------	------------------------

Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid
-----------------------	------------------------------------

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	IT süsteemispetsialistid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Organisatsioon ja ettevõtluskeskkond Organization and business environment	6	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omab ülevaadet ettevõtluskeskkonna arengutest ja tööalasest suhtlemisest määral, mis võimaldab töötada IT- spetsialistina kaasaegses organisatsioonis koostöövõimelise meeskonnaliikmena.		
E-õpe	Praktiline töö		
90 t	66 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevused) mõistab multikultuurses organisatsioonis toimuvaid protsesse, üksikisiku ja rühma käitumise ning suhtlemise üldiseid seaduspärasusi; Jaotus tundides: e-õpe: 10 kokku: 10	Tunneb organisatsioonis asjaajamise korda iseloomustab oma gruppi ja seal toimivaid grupiprotsesse toob näiteid sotsiaalsete, kultuuriliste ja majanduslike faktorite koosmõju kohta organisatsioonides	ORGANISATSIOONITEOORIA Organisatsioon. Organisatsiooni mõiste. Organisatsiooni tüübid. Organisatsiooni sarnasused ja erinevused. Riiklikud ja eraõiguslikud organisatsioonid. Asjaajamine organisatsioonis. (Kirjade saatmine projektis osalejate vahel) Struktuur. Rollid. Käsuliin. Organisatsioonikultuur. Organisatsioonikultuuri mõiste ja tüübid. Organisatsioonis ühised väärtused. Ametliku info edastamine suuliselt, e-maili teel, listides.	Praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö etteantud teemal.		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				

Praktiline töö. Dokumentatsioon.
Praktilised tööd
Praktiline töö etteantud teemal.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
järgib enesejuhtimise põhimõtteid, lähtudes enesekontrolli põhimõtetest ja oma rollikaardist; Jaotus tundides: e-õpe: 10 kokku: 10	kirjeldab IT spetsialisti rolli, vastutusala ja koostööd teiste struktuuriüksuste või töötajatega vähemalt kahe erineva organisatsiooni näitel analüüsib juhendi abil oma tegevust lähtuvalt enesejuhtimise põhimõtetest	JUHTIMINE. Organisatsiooni juhtimine. Juhtimisstiilid. IT üksuse ja juhtkonna kokkupuutepunktid ja vastutusosalad.	praktiline töötamine projektides	Mitteeristav
Hindamisülesanne: tööülesannete täitmine		Hindamismeetod: Enesehindamine Iseseisev töö Rühmatöö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
Rollikaarti loomine meeskonnatööna Eneseanalüüs				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) teeb koostööd ning järgib meeskonnatöö põhimõtteid; Jaotus tundides: e-õpe: 10 kokku: 10	lahendab meeskonnatööna IT-süsteemide spetsialisti töö teenindussituatsioone lähtuvalt klienditeeninduse heast tavast ja lahendab konstruktiivselt probleemid demonstreerib rollimängus klienditeeninduse hea tava järgimist IT- valdkonnaga seotud teenindussituatsioonides	MEESKONNATÖÖ ALUSED Suhtlemise alused. Inimese käitumist mõjutavad tegurid. Kontakti loomine. Kuulamine. Kontakti lõpetamine. Koostöö põhimõtted. Meeskonnatöö ja grupi-töö erinevused. Meeskondade tüübid. Probleemid meeskonnatöös. Probleemid. Probleemide ületamise võimalused. Praktiline meeskonnatöö. Praktiliselt meeskonnatöös erialase ülesande lahendamine. Motivatsioon. Delegerimine	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö etteantud teemal		Hindamismeetod: Praktiline töö Enesehindamine		

Lävend

Praktiline töö.
Dokumentatsioon.

Praktilised tööd

Praktiline töö etteantud teemal

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>(läbiv kompetents) eristab eetilist ja ebaeetilist käitumist ning tunneb kutseeetika põhimõtteid; Jaotus tundides: e-õpe: 10 kokku: 10</p>	<p>analüüsib meeskonnatööna tööalaseid situatsioone lähtuvalt kutse- ja ärieetika põhimõtetest ning teeb järeldusi toob näiteid sotsiaalsete, kultuuriliste ja majanduslike faktorite koosmõju kohta organisatsioonides seostab meeskonnatööna erinevaid tegevusi ja nende mõju organisatsiooni arengule organisatsioonikultuurist lähtuvalt tunneb organisatsioonis ära oma töövaldkonnas tekkinud probleemsituatsioonid, analüüsib neid ja pakub võimalikke lahendusi</p>	<p>KLIENDITEENINDUSE ALUSED Teeninduse mõiste. Teeninduse olemus. Teeninduse ala. Teenindusviis. Kliendid ja nende ootuste täitmine klienditeeninduses. Klient ja tema ootused. Kliendi kirjeldus. Kliendirühmad. Erineva kultuuritausta, regionaalsete erinevuste ja keeleruumiga kliendid. Klienditeenindaja. Klienditeenindaja roll. Klienditeenindaja tüübid. Klienditeeninduseks sobivad isiksuseomadused. Telefoni ja e-maili teel teenindaja suhtlemine kliendiga. Teeninduse kvaliteet. Klienditeeninduse kvaliteet ja võimalused selle tagamiseks.</p>	<p>meeskonna ja individuaalne töö</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: tööülesannete täitmine vastavalt nõuetele</p>			<p>Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Iseseisev töö Rühmatöö</p>	
<p>Lävend</p>				
<p>Kohaliku piirkonna ettevõtlus-keskkonna analüüs juhendi alusel Ideekaart erinevate e-lahenduste kohta Juhtumianalüüs</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>tööülesannete täitmine vastavalt nõuetele</p>				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Mõistab majanduse protsesse; Jaotus tundides: praktiline töö: 20 e-õpe: 14 kokku: 34	kirjeldab ettevõtluskeskkonda Eestis ja Euroopa Liidus ning e-lahenduste sh riiklike andmekogude mõju ettevõtluskeskkonnale kommenteerib majandus-uudiseid analüüsib majandus- näitajaid	MAJANDUSE ALUSED Majanduse põhimõisted. Üksikisiku roll majanduses. Vajadused. Isiklike vajaduste kaardistamine ja ressursside hindamine. Tarbija. Tarbimiskäitumine. Tarbijate ootused. Ostuotsus. Tarbija õigused ja kohustused. Tarbijakaitse. Majandus ja –informatsioon. Majanduse põhi-küsimused. Põhilised majandusnäitajad. Kuud ja tulud. Majandusinfo allikate kasutamine. Majandussektorid. Erinevad majandussüsteemid. Eesti ja Euroopa Liidu majandusseisust ülevaade. IT sektori roll majanduses. IT positsioon erinevates majandussektorites. IT sektori ettevõtete mõju majandusele. Riigi roll ettevõtluses. Riigi ettevõtted. Riigi osalus ettevõtete juhtimises. Riigi eelarve koostamise protsess. Riigieelarve kulude ja tulude jaotus.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd etteantud teemal.		Hindamismeetod: Praktiline töö Enesehindamine Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
Praktilised tööd Dokumentatsioon				
Praktilised tööd				
Praktilised tööd etteantud teemal. Projektitöö etteantud teemal.				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) koostab kliendisuhtluses vajalikke dokumente,	koostab juhendi abil müügipakkumisi ja järgib oma tegevuses teeninduslepingut	ASJAAJAMINE Dokumentide vormistamine ja esitamine.	Praktilised tööd etteantud teemal.	Mitteeristav

järgib keelereegleid ja kehtivaid dokumentivorme; Jaotus tundides: praktiline töö: 26 e-õpe: 2 kokku: 28	on teadlik dokumendihaldussüsteemi kasutamise võimalustest dokumentide haldamisel	Asjaajamise korraldus. Praktiliselt avalduse vormistamine, CV vormistamine, motivatsioonikiri, algatuskiri, vastuskiri. Dokumentide allkirjastamine sh digiallkirjastamine. E-kiri, selle koostamise reeglid (koostöös eesti keele ja rakendustarkvara ainega). Dokumentide haldussüsteemid. Arhiiv. ISO ja EVS		
Hindamisülesanne: Praktilised tööd etteantud teemal.			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Praktiline töö Enesehindamine	
Lävend				
Dokumentide e-portfoolio koostamine				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) seostab ettevõtluskeskkonna üldiseid arenguid organisatsiooni juhtimistegevusega. Jaotus tundides: praktiline töö: 20 e-õpe: 5 kokku: 25	selgitab näidisorganisatsiooni näitel organisatsiooni struktuuri, toimivaid käsuliine ja asjaajamise korralduse põhimõtteid ning kirjeldab neid lähtuvalt juhtimisteooriatest	ETTEVÕTLUSE ALUSED Turundus. Nõudlus ja pakkumine. Turg, turu tasakaal. Turuhind. Hinnakujundus. Ettevõtted, ettevõtete tüübid. Ettevõtluskeskkond. PEST. SWOT. Ettevõtlust mõjutavad tegurid. Riigi roll ettevõtluskeskkonna kujundajana Eesti maksusüsteem. Ettevõtluse toetamine. Riskide hindamine. Tasakaalupunkti (kasumiläve) analüüs	Praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö.			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
Praktiline ja projektitöö Dokumentatsioon				
Praktilised tööd				
Praktilised tööd etteantud teemal. Projektitöö etteantud teemal.				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) järgib klienditeeninduse head tava töös klientidega; Jaotus tundides: e-õpe: 8 kokku: 8	demonstreerib rollimängus klienditeeninduse hea tava järgimist IT- valdkonnaga seotud teenindussituatsioonides	Klienditeeninduse hea tava. IT valdkonna klienditeeninduse parimad praktikad. Eksimused klienditeeninduses ja probleemide lahendamine.	Praktiline rollimäng	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline klienditeenindus		Hindamismeetod: Rühmatöö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				
Praktiline klienditeenindus				
Praktilised tööd				
Praktiline klienditeenindus rollimänguna				

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) sotsiaalainete lõimimise väljund; Jaotus tundides: e-õpe: 13 kokku: 13	Praktiline töö lõimituna sotsiaalainetega	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö lõimituna sotsiaalainetega		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Rühmatöö Enesehindamine	
Lävend			
Kliendid on rahul etteantud määral			
Praktilised tööd			
Praktiline töö lõimituna sotsiaalainetega			

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine

(võtmepädevused) Õppimisoskused; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	õpib ja täiendab end iseseisvalt ja enastjuhtivalt; hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; oskab kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.	Õpioskuste arendamine; Õpistiilid.	iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp	Mitteeristav
--	---	---------------------------------------	--	--------------

Hindamisülesanne: kaks iseseisvat tööd ja üks praktiline töö	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
--	--

Lävend
----

hindamisülesanded on nõuetekohaselt sooritatud
--

Iseseisvad tööd
----

enda teadmiste ja oskuste taseme analüüs; õpioskuste ja -strateegiate erinevates kontekstides ning probleeme lahendades kasutamise enesehinnang.
--

Praktilised tööd
----

järgib ja demonstreerib oma töös ja tegevustes õpipädevuste arendamise põhimõtteid ja toodud hindamiskriteeriumeid
--

Õpiväljund 11	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(võtmepädevused) Sotsiaalne ja kodanikupädevus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	ühiskonnaõpetus; inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.	Mitteeristav

Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
--	--

Lävend
----

hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele

Praktilised tööd

Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid

Õpiväljund 12	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevused) Algatusvõime ja ettevõtlikkus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata ja leida iseseisvalt võimalusi nende teostamiseks; leiab iseseisvalt võimalusi enda edasiseks erialaseks õppeks ja tööturul rakendumiseks; seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.	loovuse arendamine; algatusvõime ja ettevõtlikkus.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: toimib vastavalt loetletud hindamiskriteeriumitele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
tegevus vastab loetletud 3 hindamiskriteeriumile				
Praktilised tööd				
järgib oma töös ja tegevustes toodud 3 hindamiskriteeriumit				

Õpiväljund 13	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(võtmepädevused) Kultuuriteadlikkus ja kultuuriline väljendusoskus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	Analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse Väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse	Kunstiained	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kultuuriteadlik käitumine			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Lävend			
hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele			
Praktilised tööd			
järgib oma töös toodud 2 hindamiskriteeriumit			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hinne kujuneb õpiväljundite saavutamise jooksul kujunenud õpilase kompetentsipõhistest arengust vastavalt väljundite hindamiskriteeriumitele
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine

Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid
----------------	------------------------------------

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Infotehnoloogilise taristu ülalhoold organisatsioonis Information technology infrastructure operation on organization	6	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija mõistab infotehnoloogia ülesandeid organisatsiooni eesmärkide elluviimisel ja omab ülevaadet IT-taristu ülalhoiu korraldamise põhimõtetest ning mõistab oma õigusi ja kohustusi organisatsiooni liikmena.		
Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	Praktika
10 t	94 t	40 t	12 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab infotehnoloogia ülesandeid organisatsiooni eesmärkide elluviimisel, lähtub IT strateegiast ja/või protsesside kirjeldusest organisatsioonis; Jaotus tundides: e-õpe: 5 kokku: 5	osaleb mooduli teemadega seotud õppekeelsetes arutlustes, väljendab ennast keeleliselt arusaadavalt ning kasutab erialaga seonduvaid põhimõisteid valdavalt õiges kontekstis, määratleb IT rolli organisatsioonis; loetleb üles protsessid, mille realiseerimiseks on vaja IT tuge; kaardistab töötajate IT alaseid vajadusi selgitab iseseisvalt infotehnoloogia ülesandeid organisatsiooni eesmärkide elluviimisel ja lahendab juhendi abil meeskonnatööna lihtsamaid IT-juhtimisega seonduvaid probleemülesandeid	ITIL- (Silver) IT korralduse alused: Organisatsioon ja IT. Organisatsioonid. Organisatsioonide vajadused. IT mõju organisatsioonide infotöötusele. IT roll organisatsioonis Organisatsiooni infosüsteem Infosüsteemi roll organisatsiooni halduses. Infosüsteemide loomine, kasutusvaldkonnad Infotehnoloogiliste lahenduste hindamine 1. Teema 1 - Organisatsioonide, firmade ja töökohtade tüüp vead - Jaan : ~18 tundi 1.1 Kasutajate tüüp vigade näited 1.2 IT tehniku töö 1.3 Kasutajatoe etapid 1.3.1 Helpdeski vajadus firmale, kuidas seda rakendada firmas ja milleks see kasulik on 1.3.2 Kaughalduse erinevad võimalused, miks seda vaja. Proovivad ise kasutada	loeng rühmatöö praktiline töö iseseisev töö	Mitteeristav

	ja testida erinevaid kaughaldus tarkvarasi 1.3.3 IT tehnika vajadus firmas, tema töö ülesanded, milleks ta vajalik on.		
Hindamisülesanne: kirjeldab etteantud ettevõtte infosüsteemi rolli organisatsiooni halduses		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend			
kirjeldab etteantud ettevõtte infosüsteemi rolli organisatsiooni halduses			
Iseseisvad tööd			
Organisatsioon ja IT Organisatsioonid. Organisatsioonide vajadused. IT mõju organisatsioonide infotöötlusele. IT roll organisatsioonis			
Praktilised tööd			
Töötajate IT alaste vajaduste kaardistamine lahendab meeskonnatööna juhendi abil ühe lihtsa IT-juhtimisega seonduva probleemülesande			

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb IT-taristu ülalhoiu korraldamise põhimõtteid, mõistab teenustaseme lepingu olemust ning selle mõju oma tööle; Jaotus tundides: e-õpe: 12 kokku: 12	selgitab iseseisvalt IT-taristu ülalhoiu korraldamise põhimõtteid ettevõttes, sellega seotud peamiste standardite ja raamistike põhimõtteid ning erinevusi, kasutab valdkonnaga seotud terminoloogiat arusaadavas õppe- ja inglise keeles tunneb iseseisvalt ära IT-taristu ülalhoiu valdkonnas tekkinud peamised probleemsituatsioonid, analüüsib neid lähtuvalt juhendist ja pakub võimalikke lahendusi selgitab iseseisvalt teenustaseme lepingu olemust ning selle mõju oma tööle	IT teenuslepingud IT taristu arendamine. Toote elutsükkel. Süsteemiarendus	iseseisev töö rühmatöö praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: teenuslepingute analüüs		Hindamismeetod: Iseseisev töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				
esitatud nõuetekohaselt kõik iseseisvad tööd				
Iseseisvad tööd				
Oma tööülesannete kirjeldamine teenustasemelepingu põhjal Vähemalt kolme IT-taristu probleemsituatsiooni võimalike lahenduste ülevaade				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab hankeprotsessi põhimõtteid ja on suuteline osalema müügipakkumiste koostamisel; Jaotus tundides: praktika: 10 e-õpe: 5 kokku: 15	tunneb põhilisi IT hangete dokumente, koostab neist lähtuvalt müügipakkumuse ja osaleb meeskonnaliikmena IT-hanke projektis	Hanked ja allhanked Müügipakkumiste koostamine	rühmatöö praktiline töö iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: üks iseseisev töö ja kolm praktilist tööd			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on sooritatud vastavalt nõuetele				
Iseseisvad tööd				
Hanked ja allhanked				
Praktilised tööd				
Hankedokumentatsiooni analüüs; müügipakkumise koostamine; osalemine meeskonnaliikmena IT-hanke projektis.				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) nõustab lõppkasutajat IT-taristu ülalhoiu küsimustes; Jaotus tundides: e-õpe: 5 kokku: 5	selgitab välja probleemi olemuse IT-taristu ülalhoiu ja pakub lahenduse lähtudes lõppkasutaja vajadusest	Kasutajatugi 1. Teema 1 - Probleemide tuvastamise viisid - Jaan 1.1 Räägime kuidas tuvastada probleeme enne kui kasutaja nendest aru saab, kuidas neid lahendada nii, et ei segaks kasutaja tööd. 1.2 Kasutajate kuulamine ja nende mõistmine 1.2.1 Kuulab täpselt kasutaja mure ja dokumenteerib selle mingil viisil. Dokumenteermise erinevad viisid ja miks peab dokumenteerima	rollimäng rühmatöö praktiline töö iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Osalemine lõppkasutaja nõustamise rollimängus			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				

hindamisülesanne on lahendatud vastavalt nõuetele
Iseseisvad tööd
IT taristu probleemsituatsiooni selgitamine ja lahendamine, lõppkasutaja (kaasõpilase) nõustamine
Praktilised tööd
Rollimäng: IT-taristu lõppkasutaja (kaasõpilase) nõustamine probleemsituatsiooni lahendamise eesmärgil

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
(lääviv kompetents) koostab lihtsama ülesehitusega projektiplaani, kasutades projektiõhaldamise infotehnoloogilisi vahendeid; Jaotus tundides: praktiline töö: 10 praktilika: 2 iseseisev töö: 8 e-õpe: 5 kokku: 25	koostab meeskonnatööna erialase projektiplaani, sh kirjeldab projektiõhaldamisega seotud peamisi toiminguid	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: erialane projektiõhaldamine		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend			
koostatud nõuetekohane IT projektiõhaldamine			
Iseseisvad tööd			
IT alases projektis osalemine			
Praktilised tööd			
erialase projektiõhaldamine koostamine meeskonnatööna			
Praktika			
IT alases projektis osalemine			

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) järgib oma töös infoturbe põhimõtteid ja kehtivat	selgitab iseseisvalt infoturbe põhimõtteid, arvestab nendega probleemülesannete	Infoturbe organisatsioonis: (Triin) 1. Infoturbe põhialused.	praktiline töö	Mitteeristav

seadusandlust; Jaotus tundides: praktiline töö: 30 e-õpe: 10 kokku: 40	lahendamisel	2. Infoturbe organisatsioonis 3. Õigusaktid jm regulatsioonid. 4. Infoturbe kontseptsioon 5. IT süsteemid: süsteemiarendus ja infoturbe 6. Riskihaldus. 7. Infoturbehalde: ISO, ISKE, auditeerimine/sertifitseerimine. 8. Asutuse tegevus: töös olevate süsteemide kaitse ülesanded. 9. Infrastruktuuri turve. 10. Turvameetmete kavandi koostamine 11. Hädaolukorrad ja nende käsitlemise plaanimine 12. Prognoositavad arengud infoturbes		
--	--------------	---	--	--

Hindamisülesanne:
probleemülesanded

Hindamismeetod:
Praktiline töö
Õpimapp/portfoolio

Lävend

probleemülesanne on lahendatud nõutud tasemel

Praktilised tööd

probleemülesanded etteantud teemal.

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast õppekeeles arusaadavalt. Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	osaleb mooduli teemadega seotud õppekeelsetes arutlustes, väljendab ennast keeleliselt arusaadavalt ning kasutab erialaga seonduvaid põhimõisteid valdavalt õiges kontekstis kasutab IT-taristuga seotud korrektset terminoloogiat väljendades ennast õppekeeles arusaadavalt	IT korralduse alused; Organisatsioon ja IT.	praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
kolm praktilist tööd

Hindamismeetod:
Praktiline töö
Õpimapp/portfoolio

Lävend

hindamisülesanded on sooritatud vastavalt nõuetele

Praktilised tööd

mooduli teemalised arutelud (osaleb vähemalt 2); lõppkasutaja nõustamine; klient-tarnija rollimäng.

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (lääviv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast vöörkeeles (inglise keel) arusaadavalt; Jaotus tundides: e-öpe: 13 kokku: 13	Väljendab end/suhtleb inglise keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel)	Vöörkeel (inglise keel) Infotehnoloogilise taristu teegistik (ITIL)	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kolm praktilist tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on sooritatud vastavalt nõuetele (kriteeriumitele)				
Praktilised tööd				
mooduli teemalised arutelud (osaleb vähemalt 2); lõppkasutaja nõustamine; klient-tarnija rollimäng.				

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) sotsiaallained; Jaotus tundides: e-öpe: 13 kokku: 13	tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	ühiskonnaõpetus; inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele				
Praktilised tööd				
Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid				

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
---------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

(võtmepädevus) Õpioskus; Jaotus tundides: iseseisev töö: 2 kokku: 2	õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; oskab kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.	Õpioskuste arendamine; Õpistiilid.	iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kaks iseseisvat tööd ja üks praktiline töö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
hindamisülesanded on nõuetekohaselt sooritatud				
Iseseisvad tööd				
enda teadmiste ja oskuste taseme analüüs; õpioskuste ja -strateegiate erinevates kontekstides ning probleeme lahendades kasutamise enesehinnang.				
Praktilised tööd				
järgib ja demonstreerib oma töös ja tegevustes õpipädevuste arendamise põhimõtteid ja toodud hindamiskriteeriumeid				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Moodul on arvestatud, kui õppija esitab: -IT alase projektiplaani -etteantud organisatsiooni riskianalüüsi (juhendi alusel) ja turvameetmete kavandi
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid Projektijuhtimise käsiraamat õpetaja valikul Infoturbe käsiraamat õpetaja valikul Seadusandlus EUCIP kursuse e-õppe materjal

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Rakendustarkvara Application software	7,5	Väino Liimann, Marko Livalent
Nõuded mooduli alustamiseks	Puudub		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused grupitöötarkvaras, kontoritöötarkvaras, arvutigraafikas ja CAD programmis vms		
Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
10 t	59 t	140 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kirjeldab süsteemi- ja rakendustarkvara erinevusi ja kasutusvaldkondi; Jaotus tundides: praktiline töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 12	teostab failihaldust ECDL tasemel	1. Arvutikasutamine ja failihaldus: - Marko 1.1. Op.süs (esimesed sammud, häälestus, ikoonid, aknad) - Marko 2. Failihaldus (põhimõisted, failid ja kaustad, töö failidega, kopeerimine ja teisaldamine, kustutamine ja taastamine, otsingud) - Marko 3. Utiliidid (failide tihendamine, viirusetõrje) - Marko 4. Prindihaldus (printerisuvandid, printimine) - Marko	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktiline töö		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				
Praktilised tööd Dokumentatsioon				
Praktilised tööd				
Praktilised tööd etteantud teemal.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab baastasemel kontoritöö tarkvara; Jaotus tundides: praktiline töö: 36 e-õpe: 10 kokku: 46	valib vastavalt olukorrale sobivaima failivormingu valib ülesandele vastava rakendustarkvara ja kasutab seda ECDL tasemel	1. Tekstitöötlus: - Marko 1.1. rakenduse kasutamine (töö dokumentidega, tööviljakuse tõstmine) 1.2. dokumendi loomine (teksti sisestamine, valimine ja redigeerimine) vormindamine (tekst, lõik, laadid) 1.3. objektid (tabeli loomine, tabeli vormindamine, graafikaobjektid) 1.4. kirjakooste (ettevalmistamine, väljundid) 1.5. väljundite ettevalmistamine (häälestus, kontrollimine ja printimine) 2. Tabelitöötlus: - Marko 2.1. rakenduse kasutamine (töö tabelitega, tööviljakuse tõstmine) 2.2. lahtrid (lisamine ja valimine, redigeerimine ja sortimine, kopeerimine, teisaldamine, kustutamine) 2.3. töölehtede haldus (read ja veerud, töölehed) 2.4. valemid ja funktsioonid (aritmeetilised valemid, funktsioonid) 2.5. vormindamine (arvud ja kuupäevad, sisu, joondus ja äärisefektid) 2.6. diagrammid (loomine, redigeerimine) 2.7. väljundite ettevalmistamine (häälestus, kontroll ja printimine) 3. Esitlus: - Marko 3.1. Rakenduse kasutamine (Töö esitlusega, tööviljakuse tõstmine) 3.2. Esitluse koostamine (esitlusvaated, slaidid, juhtslaid) 3.3. Tekst (teksti käsitsemine, vormindamine, loendid, tabelid) 3.4. Diagrammid (diagrammide kasutamine, organisatsiooniskeemid) 3.5. Graafikaobjektid (lisamine ja käsitsemine, joonis) 3.6. Väljundite ettevalmistamine (ettevalmistus, kontrollimine ja ettekandmine)	Praktiline töö	Mitmeeristav
Hindamisülesanne: Dokumentatsiooni koostamine		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				
Praktilised tööd Dokumentatsioon				
Praktilised tööd				
Praktilised tööd etteantud teemal.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) seadistab veebilehitsejat ja meiliklienti; Jaotus tundides: praktiline töö: 10 e-õpe: 6 kokku: 16	seadistab erinevatel seadmetel veebilehitseja ja meilikliendi vastavalt nõutud turvasemele ning kasutaja eelistustele (sh keelesätted) kasutab sõnumivahetuse, dokumendihalduse, ajaplaneerimise ja failide riskasutuseks mõeldud rakendusi ning	1. Internet (mõisted ja terminid, turvakaalutlused) - Marko 1.1. Brauseri kasutamine (veebisirvimise põhialused, sätted, navigeerimine, järjehoidjad) 1.2. Veebi kasutamine (vormid, otsimine) 1.3. Veebiväljundid (failide salvestamine, ettevalmistamine ja printimine) 2. Elektrooniline suhtlus (mõisted, turvakaalutlused, posti teooria) - Marko 2.1. E-posti kasutamine (meilisõnumi saatmine, meilisõnumi vastuvõtt,	praktiline töö	Mitmeeristav

	pilveteenuseid	töövijjakuse tõstmine) 2.2. E-posti haldus (korraldamine, aadressiraamat)		
Hindamisülesanne: praktiline töö			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
Praktilised tööd Dokumentatsioon				
Praktilised tööd				
Praktilised tööd etteantud teemal.				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) osaleb meeskonnatöös ja kasutab grupitöötarkvara; Jaotus tundides: praktiline töö: 25 e-õpe: 6 kokku: 31	nimetab grupitöö tarkvara liike ja kirjeldab iga liigi jaoks vähemalt ühte valmislahendust ja selle kasutamise võimalusi selgitab grupitöö tarkvaraga seotud mõisteid ja pakub abimaterjalile tuginedes kliendile sobiva valmislahenduse	1. Grupitöö tarkvara: - Silver 1.1. Grupitöö tarkvara liigid 2. Suhtlustarkvara - Silver 3. Dokumendihaldustarkvara - Silver 4. Ajahaldustarkvara - Silver 5. Intranet ja ekstranet - Silver 6. E-õppekeskkonnad - Silver 7. Mingi konkreetse grupitöötarkvara paigaldamine, seadistamine, kasutamine - Silver	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktiline töö			Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Lävend				
praktiline töö				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad
kasutab jooniste ja eskiiside koostamiseks sobivat rakendustarkvara; Jaotus tundides: praktiline töö: 30 iseseisev töö: 10 kokku: 40	1) joonestab 2D jooniseid ühes enamkasutatavas CAD programmis 2) kontrollib joonise mõõtkavale vastavust 3) valmistab ette joonise printimiseks vastavalt etteantud tingimusele	1. Tehniline joonestamine: 1.1. CAD põhimõisted ja kasutusalaad 1.2. programmi kasutajaliides 1.3. jooniste loomine (sirge, ristkülik, ring, kaar, hulknurk, vaated ja tasapinnad) 1.4. indikaatorid ja geomeetrisidemed 1.5. mõõtmestamine (mõõtude tüübid, nutikad mõõdud, mõõtude muutmine, mõõtude lukustamine) 1.6. manipuleerimine (joonte pikendamine, ümar- ja kaldkant, kärpimine, tükeldamine, nihe, liigutamine, pööramine, kopeerimine, sümmeetria)

1.7. kolmemõõtmelisuse lisamine (pöördkehad, sümmeetrilised kehad, mustrid, nurkade ümardamine, kaldenurk, lõikeäär)
 1.8. jooniste vormindamine ja kirjanurk
 1.9. mõõtkavaprintimise ettevalmistus

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindamise meetodid	Hindekriteeriumid
Praktiline töö "Etteantud 2D joonise joonestamine, kasutades õpitud vahendeid"	Mitteeristav hindamine Lävend: Joonis on valmis etteantud joonise mõõtudega ja kasutatud on erinevaid joonise kihte joonises.
Praktiline töö "Etteantud 3D mudeli joonestamine"	Mitteeristav hindamine Lävend: 3D mudel on koostatud vastavalt etteantud juhendile ja mudeliloogikat kasutades.

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab ette sobivate parameetritega faile erinevatele väljundseadmetele; Jaotus tundides: praktiline töö: 5 e-õpe: 3 kokku: 8	selgitab raster- ja vektorgraafika olemust, parameetreid ja kasutusvaldkondi valdab peamisi raster- ja vektorgraafika töövõtteid arvestab graafika failide töötlemisel väljundseadme liiki ja võimekust	1. Arvutograafika: - Marko 1.1. Arvutograafika põhimõisted, erinevused ja kasutusvaldkonnad; 2. Rastergraafika: - Jaan 2.1. kasutajaliides ja seadistus 2.2. mittelõhkuv pilditöötlus 2.3. pildiparandused 2.4. kihid ja selekteerimine 2.5. maskimine 2.6. töötamine tekstiga 2.7. efektid 2.8. printimine 2.9. automatiseerimine 3. Vektorgraafika: - Marko 3.1. kasutajaliides ja seadistus 3.2. kujunditega joonistamine ja nendega manipuleerimine 3.3. värvimine 3.4. kõverad 3.5. tekstiloome 3.6. printimine 4. Raster- ja vektorprogrammide riskasutus (import, eksport, tekstuurid) - Marko	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktiline töö			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	

Lävend
Praktilised tööd Dokumentatsioon
Praktilised tööd
Praktilised tööd etteantud teemal.

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab rakendustarkvaraga seotud terminoloogiat ja väljendab ennast inglise keeles arusaadavalt; Jaotus tundides: praktiline töö: 13 e-õpe: 13 kokku: 26	kasutab korrektset rakendustarkvaraga seotud õppe- ja inglise keelset terminoloogiat,	1. Rakendustarkvaraga seotud terminid inglise keeles - Väino	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktiline töö			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
praktiline töö				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab rakendustarkvaraga seotud terminoloogiat ja väljendab ennast õppe keeles arusaadavalt; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	Eneseväljendus on arusaadav	Eriala läbivad teemad	Mitteeristav
Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Suuline esitus Enesehindamine			
Lävend			
Eneseväljendus on arusaadav			

Praktilised tööd

praktiline töö

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) suhtleb inglise keeles kasutaja toega, kasutab inglisekeelset tarkvara ja tarkvara kasutamise juhendeid; Jaotus tundides: praktiline töö: 13 e-õpe: 13 kokku: 26	suudab vabalt kasutada rakendustarkvara liidest ja suhelda kasutaja toega	1. Suudab suhelda kasutajatoega inglise keeles - Jaan 2. Oskab koostada abitekste inglise keeles - Väino	praktiline töö rollimäng	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktiline töö		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Lävend				
praktiline töö				

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) õpioskus; Jaotus tundides: e-õpe: 1 kokku: 1	õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; oskab kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.	Õpioskuste arendamine; Õpistiilid.	iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kaks iseseisvat tööd ja üks praktiline töö		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
hindamisülesanded on nõuetekohaselt sooritatud				
Iseseisvad tööd				

enda teadmiste ja oskuste taseme analüüs; õpioskuste ja -strateegiate erinevates kontekstides ning probleeme lahendades kasutamise enesehinnang.

Praktilised tööd

järgib ja demonstreerib oma töös ja tegevustes õpipädevuste arendamise põhimõtteid ja toodud hindamiskriteeriumeid

Õpiväljund 11	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) algatusvõime ja ettevõtlikkus; Jaotus tundides: e-õpe: 1 kokku: 1	mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata ja leida iseseisvalt võimalusi nende teostamiseks; leiab iseseisvalt võimalusi enda edasiseks erialaseks õppeks ja tööturul rakendumiseks; seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.	loovuse arendamine; algatusvõime ja ettevõtlikkus.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: toimib vastavalt loetletud hindamiskriteeriumitele			Hindamismeetod: Iseseisev töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
tegevus vastab loetletud 3 hindamiskriteeriumile				
Praktilised tööd				
järgib oma töös ja tegevustes toodud 3 hindamiskriteeriumit				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hinnatakse mitteeristavalt Mooduli hinne kujuneb õpimapi ettenäitamisel, mis sisaldab: <ul style="list-style-type: none"> • failihalduse, arvutigraafika ja grupitöötarkvara teoreetilise osa kirjalikku testi • kontoritöö tarkvara harjutusi ja ülesandeid • grupitööna koostatud veebilehitseja ja meilikliendi juhendit. Hindamisele kuulub nii tervik kui ka lahenduse oma osa. • koostab etteantud tehnilise joonestamise ülesande vabalt valitud CAD programmiga • koostab ja valmistab ette trükkikõlbliku toote, kus kasutab nii raster- kui vektorgraafikat (näiteks: infovoldik, poster, ajakiri, kataloog, tarbetrükised jms) Õpimapp tuleb juhendajale toimetada vabaltvalitud pilverakenduse kaudu.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://www.ecdl.ee/AO.html Lisamaterjalid internetis

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Arvutivõrgud ja võrguseadmed Computer networks and network devices	9	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused, mis on vajalikud arvutivõrkude tööpõhimõtete mõistmiseks ning lihtsamate võrkude ehitamiseks ja seadmete haldamiseks.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö
13 t	2,6 t	108 t	110,4 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
paigaldab kohtvõrgu komponente (sh kaableid) võttes aluseks võrgu paigaldusreeglid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 3 praktiline töö: 22 e-õpe: 17 kokku: 42	seadistab ja paigaldab peamisi kohtvõrgu aktiiv- ja passiivkomponente, järgib paigaldusreegleid ja levinud praktikaid, kasutades korrektseid töövõtteid ja protseduure	Võrguseadmed ja nende haldus - Switchid – otstarve, tööpõhimõte, seadistamine - Ruuterid – otstarve, tööpõhimõte, seadistamine - Traadita võrgu seaded. - VLAN – mis see on ja milleks kasutatakse. Seadistamine switchides ja ruuterites. - Marsruutimine. Staatilised ruutingud. Seadistamine. - Ruutinguprotokollid - dünaamilised ruutingud. Seadistamine. Kaabelduse teostamine	Praktiline töö Õpimapp	Eristav
Hindamisülesanne: Võrguseadmete paigaldamine Kaabelduse teostamine		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Praktiline töö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti Jääb etteantud hinna piiridesse	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua. Hindab jõudlust õigesti		

Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.

Praktilised tööd

Kohtvõrgu seadmete paigaldamine ja häälestamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) planeerib ja seadistab võrguühendusi ja –seadmeid lähtuvalt arvutivõrgule esitatavatest tehnilistest ja infoturbe nõuetest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 22 e-õpe: 11 kokku: 35	seadistab juhendamisel peamisi kommunikatsiooniprotokollide parameetreid (nt VLAN-d, marsruutimine jne) lähtuvalt olukorrast ja nõuetest seadistab arvutites ja seadmetes loogilisi võrguühendusi (sh IPv4, IPv6)	MAC aadress ja selle roll võrgus. Võrgukiht. IP aadressid ja nende roll võrgus. IPv4 ja IPv6. Reserveeritud IP võrgud. IP võrkude alamvõrkudeks jaotamine. Transpordikiht. TCP ja UDP protokollid. Pordid.	Praktiline töö (võrgu seadistamine)	Eristav
Hindamisülesanne: IP ja selle häälestamine alamvõrkude loomine			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti Jääb etteantud hinna piiridesse	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua. Hindab jõudlust õigesti Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.		
Praktilised tööd				
Arvutivõrgu projekt				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
seadistamisel ja planeerimisel arvestab infoturbe nõudeid lähtuvalt etteantud ülesandest ja situatsioonist; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 26 e-õpe: 11 kokku: 39	teostab kohtvõrgu seiret lähtudes esitatud nõuetest selgitab erinevate tehnoloogiate mõju kohtvõrgu turvalisusele	Vigade leidmine võrgus ja nende kõrvaldamine. Diagnostika tööriistad. Haldustarkvara. Monitooring. Arvutivõrgu turvalisuse planeerimine ja tagamine	Praktiline töö (kohtvõrgu seire, turvameetmete kavandamine)	Eristav

Hindamisülesanne: Kohtvõrgu seire teostamine Kohtvõrgu turvalisuse kavandamine ja testimine		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti Jääb etteantud hinna piiridesse	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua. Hindab jõudlust õigesti Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.
Praktilised tööd		
Arvutivõrgu projekt		

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) planeerib arvutivõrkude ehitamise ja haldamisega seotud ressursse; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 18 e-õpe: 10 kokku: 30	hindab kohtvõrkude jõudlust ja selle vastavust vajadustele ning mittevastavuse korral planeerib vajalikud muudatused koostab etteantud ülesande ja hinnakirja põhjal kohtvõrgu ehitamiseks kuluarvutuse	Arvutivõrgu projekt Võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu ehitamine ja dokumenteerimine. Vigade leidmine võrgus ja nende kõrvaldamine. Diagnostika tööriistad. Haldustarkvara.	Praktiline töö (jõudluse hindamine) Projekti koostamine	Eristav
Hindamisülesanne: Võrguprojekti koostamine		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti Jääb etteantud hinna piiridesse	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua. Hindab jõudlust õigesti Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.		
Praktilised tööd				
Arvutivõrgu projekt				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>(lõimitud) (võtmepädevused) (läbiv kompetents) kasutab dokumentide koostamisel ja suhtlemisel arvutivõrkudealast ingliskeelset terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 8 e-õpe: 13 kokku: 21</p>	<p>kasutab inglise keelt, mis vastab B1 tasemele;</p> <p>dokumenteerib nõuetekohaselt, kasutades korrektset terminoloogiat, kohtvõrgu planeeringu, taristu parameetreid, seadmete seadistusi ja seadistuste muudatusi</p>	<p>Teema 1. Arvutivõrkude alused Alateemad: - Arvutivõrgu mõiste, ajalugu ja tänapäevased kasutusosalad. - Erinevate suuruste ja arhitektuuriga võrgud. - Võrgu komponendid – meediumid ja seadmed - Võrgu protokollid. - Kodeerimine ja kapseldus. - Standardid. - ISO OSI mudel. - Füüsiline kiht. Elektrilise signaali edastamine ja vastuvõtt üle erinevate edastusmeediumite. - Kanalikiht. Ethernet protokoll. MAC aadress ja selle roll võrgus. - Võrgukiht. IP aadressid ja nende roll võrgus. IPv4 ja IPv6. Reserveeritud IP võrgud. IP võrkude alamvõrkudeks jaotamine. - Transpordikiht. TCP ja UDP protokollid. Pordid. - Seansikiht. Seansi mõiste ja loomine. - Esitluskiht. Esitluskihi protokollide tööpõhimõte. - Rakenduskiht. Tuntumad rakenduskihi protokollid.</p> <p>Teema 2. Võrguseadmed ja nende haldus Alateemad: - Switchid – otstarve, tööpõhimõte, seadistamine - Ruuterid – otstarve, tööpõhimõte, seadistamine - Traadita võrgu seaded. - VLAN – mis see on ja milleks kasutatakse. Seadistamine switchides ja ruuterites. - Marsruutimine. Staatilised ruutingud. Seadistamine. - Ruutinguprotokollid - dünaamilised ruutingud. Seadistamine. - Võrgu ja seadistuste dokumenteerimine.</p> <p>Teema 3. Arvutivõrgu projekt Alateemad: - Võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. - Võrgu ehitamine ja dokumenteerimine. - Vigade leidmine võrgus ja nende kõrvaldamine. Diagnostika tööriistad. Haldustarkvara. Monitooring.</p>	<p>Praktiline töö (dokumentatsiooni loomine)</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Arvutivõrgu projekt</p>		<p>Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio</p>		
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>		
<p>Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust</p>	<p>Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti</p>	<p>Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua.</p>		

Jääb etteantud hinna piiridesse

Hindab jõudlust õigesti
Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.

Praktilised tööd

arvutivõrgu dokumentatsiooni koostamine

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab dokumentide koostamisel ja suhtlemisel arvutivõrkudealast õppekeelset terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 4 e-õpe: 4 kokku: 8	kasutatud õppekeelt, mis vastab B2 tasemele	Võrgu ja seadistuste dokumenteerimine.	Rühmatöö, iseseisev töö, õpimapi koostamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Porfolio Vestlus			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfolio	
Lävend				
kirjalikud tööd on vormistatud õppekeele B2 tasemel, väljendab ennast õppekeele B2 tasemel				
Iseseisvad tööd				
Aruanded, õpimapi koostamine				
Praktilised tööd				
Arutelud ja vestlused				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) selgitab matemaatiliste aluste põhjal ja seostab kasutatavate tehnoloogiatega arvutivõrkude tööpõhimõtteid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 e-õpe: 16 kokku: 30	selgitab abimaterjale kasutamata arvutivõrkude toimimise aluspõhimõtteid kirjeldab füüsiliste nähtuste ja seaduspärasuste seoseid arvutivõrkude tööpõhimõtetega teostab läheteülesande põhjal alamvõrgu ja võrgumaski arvutusi kirjeldab abimaterjale kasutamata kohtvõrkudes kasutatavaid ajakohaseid tehnoloogiaid	Seansikiht. Seansi mõiste ja loomine. Esitluskiht. Esitluskihi protokollide tööpõhimõte. Rakenduskiht. Tuntumad rakenduskihi protokollid.	Iseseisev töö, Praktiline töö	Eristav

Hindamisülesanne: Arvutivõrgu aadressparameetrite arvutamine		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Hindab jõudlust õigesti Jääb etteantud hinna piiridesse	Arvutivõrgu projekt (meeskonnatööna võrgu arhitektuuri planeerimine. Jõudluse arvutus, komponentide valimine. Kuluarvutus. Võrgu seadmed, dokumenteerimine). Selgitab lahti võrgu arhitektuuri joonise. Oskab alamvõrke luua. Hindab jõudlust õigesti Pakub välja alternatiivseid lahendusi etteantud hinna piirides.
Praktilised tööd		
alamvõrkude aadressparameetrite arvutused		

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) selgitab füüsikaliste aluste põhjal ja seostab kasutatavate tehnoloogiatega arvutivõrkude tööpõhimõtteid; Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	kirjeldab konkreetsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise, ja kadumise nähtusi	Elektrinähtused (alalis- ja vahelduvvool); Magnetisminähtused; Optilised nähtused kiudoptilistes seadmetes.	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: kolm iseseisvat tööd ja üks praktiline töö (vestlus)		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
hindamisülesanded on sooritatud nõutud tasemel	täiendavalt suudab arvutivõrgu signaalide mõõtmistulemusi tõlgendada	täiendavalt suudab arvutivõrkude mõõtmistulemusi analüüsida ja tulemusi oma võrguprojekti koostamisel arvestada		
Iseseisvad tööd				
elektri- magnetismi ja optika harjutusülesanded				
Praktilised tööd				
selgitab füüsikanähtuste olemust ja mõju				

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevused) õppimisoskus; Jaotus tundides: iseseisev töö: 3 kokku: 3	õpilane valib mooduli teemade omandamiseks sobivad õppemeetodid ja õppeviisi; õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennatjuhtivalt; oskab kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades.	Õpioskuste arendamine	iseseisev töö, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: õpipädevuste arengu hindamine ja analüüs		Hindamismeetod: Iseseisev töö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
õpiülesanne on sooritatud kooskõlas hindamise nõuetega				
Iseseisvad tööd				
õpipädevuste demonstreerimine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on moodulis praktiliste tööde sooritamine positiivsele hindele. Projekti esitlus, võrgu arhitektuur, jõudluse hindamine ja kulu arvutus võrgukomponentide ja seadmete valikuks.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid.

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Arvutivõrkude haldus ja võrguteenused Network management and network services	7,5	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	ARVUTIVÕRGUD JA VÕRGUSEADMED		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse et õppija omandab teadmised peamistest võrguteenustest ja oskab neid erinevates operatsioonisüsteemides seadistada.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö
10 t	8 t	47 t	130 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab võrguteenuste tööpõhimõtteid ning nende seoseid kasutatavate tehnoloogiatega; Jaotus tundides: praktiline töö: 5 iseseisev töö: 3 e-õpe: 3 kokku: 11	selgitab peamiste võrguteenuste toimimispõhimõtteid ja kasutusvaldkondi selgitab kasutusesolevate võrguteenuste tehnoloogiaid ja tulevikusuundi	VÕRGUBAASTEENUSED. Kliendipoolne vaade võrguteenustele. Kasutatavad tehnoloogiad. Võrguteenused. Teenuste tööpõhimõtted. 1. Teema 1 - Jaan 1.1 Kliendipoolne vaade võrguteenustele.Klientide põhilised vead mis tekivad 1.1.1 Miks on kasutajal võrguühenduse ikoonil punane ristike peal, kuidas seda vältida ja kui see tekib mida teha. 1.1.2 Kui kasutajal on võrguühendus olemas kuid interneti ei saa. Mis on võivad olla probleemid, kuidas neid vältida ja kuidas neid probleeme lahendada 1.1.3 Mis võib olla viga kui ühendab ja jääbki ühendama. Kuidas seda probleemi lahendada ja miks see võib tekkida	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: üks iseseisev ja üks praktiline töö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		

Ideekaart võrgutehnoloogiate kohta Praktiline töö (Võrguteenuste seisundi tuvastamine) Vea leidmine, standardlahenduse kasutamine selle kõrvaldamiseks, lahenduse dokumenteerimine.	Ideekaart võrgutehnoloogiate kohta Praktiline töö (Võrguteenuste seisundi tuvastamine) Vea leidmine mittestandarddes lahenduses või standardne lahendus ilma abimaterjalideta.	Ideekaart võrgutehnoloogiate kohta Praktiline töö (Võrguteenuste seisundi tuvastamine) Kasutab vea leidmiseks ja parandamisel optimaalselt aega
Iseseisvad tööd		
Ideekaardi koostamine		
Praktilised tööd		
võrguteenuste seisundi tuvastamine		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) planeerib ja haldab peamisi võrguteenuseid tagamaks nõutud teenustaset; planeerib nõutavad võrguressursid, teeb selleks vajalikud arvutused; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 8 e-õpe: 2 kokku: 12	arvutab võrguressursi ja põhjendab seda lähtuvalt võrguteenustest	Võrguteenuse andmeside mahu mõõtmine. Võrguressursi hindamine (mõõtmine, prognoos, arvutamine).	praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: kaks praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Praktiline töö (võrgu kasutusressursi mõõtmine) Praktiline töö (vajaliku teenuse jaoks ressursi arvutamine) Vea leidmine, standardlahenduse kasutamine selle kõrvaldamiseks, lahenduse dokumenteerimine.	Praktiline töö (võrgu kasutusressursi mõõtmine) Praktiline töö (vajaliku teenuse jaoks ressursi arvutamine) Vea leidmine mittestandarddes lahenduses või standardne lahendus ilma abimaterjalideta.	Praktiline töö (võrgu kasutusressursi mõõtmine) Praktiline töö (vajaliku teenuse jaoks ressursi arvutamine) Kasutab vea leidmiseks ja parandamisel optimaalselt aega		
Praktilised tööd				
Võrgukasutusressursside mõõtmine; Vajalike teenuste ressursi arvutamine.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) dokumenteerib võrgulahenduse, selle parameetrid ja	planeerib, paigaldab ja häälestab peamisi võrguteenuseid vastavalt lähteülesandele kasutades abimaterjale ja järgides	VÕRGURAKENDUSED. Erinevad võrgurakendused. Erinevate tehnoloogiate kasutamine võrguteenuse pakkumisel.	Praktiline töö	Eristav

kasutatavad võrguteenused; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 10 e-õpe: 2 kokku: 14	teenustele osutatavaid nõudeid seadistab erinevaid virtualiseerimise tarkvaralahendusi ja selgitab nende põhimõtteid paigaldab, seadistab ja haldab enamlevinud võrgurakendusi paigaldab ja haldab erinevaid monitooringu tarkvara valmislahendusi		
Hindamisülesanne: kolm praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel) Vea leidmine, standardlahenduse kasutamine selle kõrvaldamiseks, lahenduse dokumenteerimine.	Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel) Vea leidmine mittestandardsetes lahenduses või standardne lahendus ilma abimaterjalideta.	Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel) Kasutab vea leidmiseks ja parandamisel optimaalselt aega	
Praktilised tööd			
Võrguteenuste ja võrgurakenduste paigaldamine Virtualiseerimise keskkondade paigaldamine Monitooringu teostamine			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) virtualiseerib vähemalt kahel alternatiivsel tehnoloogial baseeruvat erinevatel füüsilistel serveritel töötavad võrguteenused dokumenteerib võrgulahenduse (parameetrid, võrguteenused, nende osutamiseks vajalikud ressursid, jälgimise viisid) ning kasutab vastavalt seadusandlusele võrguliikluse jälgimise rakendusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 27 e-õpe: 4 kokku: 33	tagab võrguteenuste toimimise virtuaalmasinatel juhendaja kaasabil rakendab reaalsel töökeskkonda simuleerivas olukorras abimaterjalide abil meetmeid võrguteenuste konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja käideldavuse tagamiseks seadistab erinevate operatsioonisüsteemide levinumate võrguteenuste tarkvaralisi lahendusi	VÕRGUTEENUSED VIRTUAALKESKKONNAS. Võrgu virtualiseerimine. Pilvetehnoloogia taristu. Võrguteenuste planeerimine, toimepidevuse plaani tegemine. Graafiline pilt arvutivõrgu arhitektuurist. Dokumenteering ja selle automatiseerimine.	Eristav
Hindamisülesanne: kolm praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine virtuaalkeskkonnas, erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel kõrgema käideldavuse korral)	Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine virtuaalkeskkonnas, erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel kõrgema käideldavuse korral)	Praktilised tööd (võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine, testimine virtuaalkeskkonnas, erinevate teenuste korral parimate praktikate alusel kõrgema käideldavuse korral)	

Vea leidmine, standardlahenduse kasutamine selle kõrvaldamiseks, lahenduse dokumenteerimine.	Vea leidmine mittestandardsetes lahenduses või standardne lahendus ilma abimaterjalideta.	Kasutab vea leidmiseks ja parandamisel optimaalselt aega
Praktilised tööd		
Võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine virtuaalkeskonnas Võrguteenuste testimine Parimate praktikate kasutamine kõrgema käideldavuse saavutamiseks		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) kasutab võrguliikluse jälgimise ja arvutivõrgu dokumenteerimise vahendeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 14 e-õpe: 2 kokku: 20	dokumenteeri iseseisvalt võrguteenuste ülalhoiu ja planeeringuga seotud andmed suudab monitooringu tarkvara abil kogutud andmeid analüüsida, koostada aruandeid ja teha ettepanekuid probleemide kõrvaldamiseks	Võrguliikluse jälgimine. Monitooring ja võrguliikluse täpsem analüüs. Võrguteenuste konfidentsiaalsus, terviklikkus ja käideldavus.	Praktilised tööd	Eristav
Hindamisülesanne: kaks praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Praktiline töö (automatiseeritud dokumenteerimise rakendamine) Vea leidmine, standardlahenduse kasutamine selle kõrvaldamiseks, lahenduse dokumenteerimine.	Praktiline töö (automatiseeritud dokumenteerimise rakendamine) Vea leidmine mittestandardsetes lahenduses või standardne lahendus ilma abimaterjalideta.	Praktiline töö (automatiseeritud dokumenteerimise rakendamine) Kasutab vea leidmiseks ja parandamisel optimaalselt aega		
Praktilised tööd				
Automatiseeritud dokumenteerimise süsteemi rakendamine; dokumentide analüüsimine				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset inglise keelset arvutivõrkude halduse- ja võrguteenustealast terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 18 e-õpe: 8 kokku: 26	kasutab korrektset õppe- ja inglise keelset arvutivõrkude halduse ja võrguteenustealast terminoloogiat määral, mis võimaldab kirjeldada suuliselt või kirjalikult erinevaid tehnoloogiaid ja tööpõhimõtteid	Moodulis kasutatava terminoloogia tundmine õppe- ja inglise keeles. Arvutivõrgu haldustegevuste kirjeldamine õppe- ja inglise keeles. Inglisekeelse teemakohase koostamise materjali mõistmine ja ülesannete lahendamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kolm praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	

Lävend
Test (Õppekeelse terminoloogia tundmine) Kliendile selgituste jagamine õppe- ja võõrkeeles.
Praktilised tööd
Porfoolio koostamine Kõnekeeles erialase terminoloogia kasutamine Kliendile selgituste jagamine õppe- ja võõrkeeles

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) planeerib, paigaldab ja häälestab abimaterjale kasutamata võrguteenuseid (kataloogi teenused, e-posti-, Faili-, printimis-, WWW-, Videokonverentsi-, SNMP, NTP, VoIP, kaughaldus, teenusserverite haldus) ja nende seadistamiseks minimaalselt vajalikke baasvõrguteenuseid vastavalt lähteülesandele, järgib teenustele osutatavaid nõudeid; Jaotus tundides: praktiline töö: 30 e-õpe: 8 kokku: 38	seadistab juhendamisel vähemalt kahel alternatiivsel tehnoloogial baseeruvalt erinevatel füüsilistel serveritel töötavad võrguteenused	Võrgurakendused: Erinevad võrgurakendused Erinevate tehnoloogiate kasutamine võrguteenuse pakkumisel	Praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: kaks praktilist tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
seadistab juhendamisel vähemalt kahel alternatiivsel tehnoloogial baseeruvalt erinevad füüsilistel serveritel töötavad võrguteenused	seadistab iseseisvalt vähemalt ühel tehnoloogial baseeruvad töötavad võrguteenused	seadistab iseseisvalt vähemalt kahel tehnoloogial baseeruvad töötavad võrguteenused		
Praktilised tööd				
Võrguteenuste paigaldamine ja häälestamine Erinevate võrguteenuste testimine parimate praktikate alusel				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppekeelset arvutivõrkude halduse- ja võrguteenustealast terminoloogiat;	Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel	Keel ja kirjandus	Rühmatöö; Praktiline töö; Iseseisev töö.	Mitteeristav

Jaotus tundides: praktiline töö: 5 iseseisev töö: 5 e-õpe: 3 kokku: 13	õigekirjareegleid Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendades infoallika valikut		
Hindamisülesanne: üks praktiline ja üks iseseisev töö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend			
hindamisülesanded on lahendatud nõutud tasemel			
Iseseisvad tööd			
dokumentatsiooni analüüs			
Praktilised tööd			
Vestlus arvutivõrkude teemadel			

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
(Iõimitud) kasutab matemaatilisi ja statistilisi arvutusi võrguteenuste juures; Jaotus tundides: praktiline töö: 13 e-õpe: 13 kokku: 26	Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kaks praktilist tööd		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Ülesanne/harjutus	
Lävend			
hindamisülesanded on sooritatud vastavalt nõuetele			
Praktilised tööd			
Matemaatikaülesanded mooduli teemadel; võrguliikluse statistika			

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) Sotsiaalne ja	tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt	ühiskonnaõpetus;	praktiline töö, õpimapp	Mitteeristav

kodanikupädevus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.		
--	--	---	--	--

Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
--	--

Lävend

hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele

Praktilised tööd

Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on moodulis praktiliste tööde sooritamine positiivsele hindele. Probleemülesande lahendamine võrguteenuste kohta, lahenduse leidmine, väljapakkumine, testimine, dokumentatsiooni vormistamine.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid.

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Skriptimisvahendid Scripting tools	4,5	Väino Liimann, Marko Livalent
Nõuded mooduli alustamiseks	OPERATSIOONISÜSTEEMID. MATEMAATIKA. RAKENDUSSERVERITE HALDUS.		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused erinevatest skriptimisvahenditest ning nende kasutamisest.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö
8 t	27 t	48 t	34 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) kirjeldab peamisi skriptimiskeskondi, skriptimiseks kasutatavaid keeli ja vahendeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 4 kokku: 12	kirjeldab erinevaid skriptimiskeskondi	Programmeerimise alused. Andmed, andmetüübid. Keskkonnamuutujad. Operatsioonid andmetega. Funktsioonid. Skriptimiskeskonnad. Keeled. Vahendid	Loeng (ülevaade erinevatest keeltest, keelte seos erinevate operatsioonisüsteemidega) Praktiline töö Protsessi skeemide loomine (algoritmid)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kahe skriptimise keskkonna võrdlemine		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
kirjeldab skriptimise olemust ning üldiseid mõisteid (voogude suunamine, regulaaravaldiste mõiste ja kasutamine)				
Iseseisvad tööd				
koodi või skripti muutujate deklareerimine andmevoogude suunamine regulaaravaldiste kasutamine				
Praktilised tööd				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab skriptide korduvkasutatavuse põhimõttel; Jaotus tundides: praktiline töö: 4 iseseisev töö: 4 e-õpe: 2 kokku: 10	tagab loodud skriptide korduvkasutatavuse, kasutades selleks parimate praktikate kohast dokumenteerimist ning skriptide jaotamist eraldatavateks koodiosadeks	Skriptide korduvkasutus. Automatiseerimine. Automaatselt kasutajate tegemine. Andmevood. Skriptide kasutamise tingimused, käskudevahelised seosed. Skriptide koostamine ühe keele baasil. Konfiguratsioonisüsteemide backupi tegemine. Andmete varundamine. Bash. Põhimõisted ja konfiguratsioonifailid Käsud. Failisüsteemi-, otsingu-, suunamis-, õigus-te-, protsesside haldamiskäsud. Haldusülesanded. Pakettide-, salvestus-, võrgu-, otsingu-, arhiveerimisteenuste haldamine. Exit code.	Praktilised tööd	Mitteeristav
Hindamisülesanne: sooritatud iseseisvad ja praktilised tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega				
Iseseisvad tööd				
kasutajakontode loomise skripti koostamine varundamise skripti loomine süsteemsete- ja kasutajaseadistuste määramise ja varundamise skripti loomine				
Praktilised tööd				
automatiseeritud haldustegevuste korraldamine andmevoogude haldus seadistuste varundamine Unix skriptikeskkonna seadistamine ja kasutamine tingimuste kontrollimine ja skripti tegevuse kohandamine või lõpetamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) automatiseerib skriptimisvahenditega korduvad haldustegevused Linux/BSD ja Windows operatsioonisüsteemides; Jaotus tundides: praktiline töö: 3 iseseisev töö: 1 kokku: 4	teab automatiseerimise olemust ning rakendab seda süsteemide haldamisel automatiseerib korduvaid haldustegevusi, kasutades vajadusel sobivaid kirjandus- või internetiallikaid	Skriptide korduvkasutus. Automatiseerimine. Automaatselt kasutajate tegemine. Andmevood. Skriptide kasutamise tingimused, käskudevahelised seosed. Skriptide koostamine ühe keele baasil. Konfiguratsioonisüsteemide backupi tegemine. Andmete varundamine. Bash. Põhimõisted ja konfiguratsioonifailid Käsud. Failisüsteemi-, otsingu-, suunamis-, õigus-te-, protsesside haldamiskäsud. Haldusülesanded. Pakettide-, salvestus-, võrgu-, otsingu-, arhiveerimisteenuste haldamine. Exit code.	Praktilised tööd	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Praktilised ülesanded	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Lävend	
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega	
Iseseisvad tööd	
haldustööde ülevaade ja selleks sobivad skriptid erinevates keskkondades	
Praktilised tööd	
korduvkasutatavate haldusskriptide koostamine erinevates operatsioonisüsteemides	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) automatiseerib rakendusserverite haldamiseks vajalikud haldustegevused kasutades skriptimise rakendusliidest; Jaotus tundides: praktiline töö: 3 iseseisev töö: 2 e-õpe: 4 kokku: 9	selgitab erinevate skriptide tööd kohandab vajadusel olemasolevaid skripte paigutab skriptid kesksesse versioonihaldussüsteemi	Rakendusserverite halduse tüüplahendused. Rakendusserverite teenused, rakenduste käivitamine ja peatamine. Logifailide analüüs. Teenuste toimimise jälgimine. Versioonihaldus. Skriptide kohandamine. Skriptide kommenteerimine	Praktilised tööd	Mitteeristav

Hindamisülesanne: 3 iseseisvat ja 4 praktilist tööd	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Lävend	
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega	
Iseseisvad tööd	
skripti analüüs skripti kohandamine skripti testimine keskses versioonihaldussüsteemis	
Praktilised tööd	
vigade parandamine, selgitamine skripti analüüs skripti kohandamine skripti testimine keskses versioonihaldussüsteemis	

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

teab vajalikul tasemel programmeerimise põhimõisteid skriptimiseks; Jaotus tundides: praktiline töö: 8 iseseisev töö: 8 e-õpe: 8 kokku: 24	valib sobiva andmetüübi, funktsiooni ja kasutab seda ülesannete lahendamisel teab ja oskab kirjeldada skriptimise olemust ning üldiseid mõisteid (voogude suunamine, regulaaravaldiste mõiste ja kasutamine)	skriptimiskeskonnad Windows PowerShell Unix skriptikeskkonnad (ksh, csh, bash, sh) muud tähtsamad skriptikeskkonnad (VBscript, JScript ja JavaScript, Python, Ruby, Perl, PHP)	Loeng Praktilised tööd	Mitteeristav
Hindamisülesanne: sooritatud iseseisvad tööd ja praktilises tööde koodid on lisatud õpimapile			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega				
Iseseisvad tööd				
kahe skriptikeskkonna võrdlus muude skriptikeskkondade skripti muutmine selle kasutamiseks Windows PowerShellis või Unix skriptikeskkonnas				
Praktilised tööd				
muude skriptikeskkondade skriptide muutmine Windows PowerShell ja Unix skriptiks				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (võtmepädevused) kasutab matemaatika ja loogika põhiseoseid skriptide koostamisel; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 28	kasutab lausearvutuse tehteid ja loogilisi samaväärsusi selgitamiseks matemaatilise loogika seoseid skriptimisega	Matemaatiline loogika. Lausearvutus (AND, OR, NOT). Tõeväärtustabelid Teisendused. Samasusteisendused Matemaatilise loogika tehete seos skriptimise alustega (lõimitud osa). Ressursside arvutus skriptide tegemiseks.	Loeng Praktilised tööd	Mitteeristav
Hindamisülesanne: sooritatud iseseisvad tööd ja aktiivne osalemine praktilises töödes			Hindamismeetod: Iseseisev töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega				
Iseseisvad tööd				

skriptidele inglisekeelsete kommentaaride lisamine skriptide töö kokkuvõtete koostamine inglise keeles loogikalausete lihtsustamine ja tõeväärtustabelite koostamine skripti loogikaavaldiste analüüs

Praktilised tööd

lausearvutuse lause analüüs loogikafunktsioonide kasutamine tõeväärtustabelite koostamine skriptide loogikaavaldiste analüüs

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (võtmepädevused) (läbiv kompetents) kasutab korrektset inglise keelset terminoloogiat; väljendab end/suhtleb inglise keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel) Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	dokumenteerib loodud skriptid korrektset inglise keeles	Dokumenteerimise alused	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: skripti dokumentatsioon			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega				
Praktilised tööd				
Skripti dokumenteerimine				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppe keelset terminoloogiat; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	koostab rakenduse poolt esitatavad nõuded arvuti riistvarale ja arvutivõrgule; dokumenteerib oma tegevust ja loodud lahendusi; kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile; koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õige kirjareegleid; kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendades infoallika valikut	1.keel ja kirjandus; 2.programmeerimise ja koodiga seotud mõisted ja terminid; 3.dokumenteerimise alused	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kaks praktilist tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend

hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega

Praktilised tööd

tarkvara nõuete dokument (nõuded arvuti riistvarale ja arvutivõrgule) skripti dokumentatsioon

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevused) algatusvõime ja ettevõtlikkus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata ja leida iseseisvalt võimalusi nende teostamiseks; leiab iseseisvalt võimalusi enda edasiseks erialaseks õppeks ja tööturul rakendumiseks; seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.	loovuse arendamine; algatusvõime ja ettevõtlikkus.	praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

toimib vastavalt loetletud hindamiskriteeriumitele

Hindamismeetod: Praktiline töö
Õpimapp/portfoolio**Lävend**

hindamisülesanded on lahendatud vastavuses hindamiskriteeriumitega

Praktilised tööd

järgib oma töös ja tegevustes toodud 3 hindamiskriteeriumit

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Hinne "3" Koodi kommenteerimine: Selgitab, mida konkreetne skript üldjoontes teeb Skripti koostamine: Lihtsamate skritimisülesannete lahendamine -----</p> <p>Hinne "4" Koodi kommenteerimine: Selgitab täpselt, mida konkreetne skript teeb Skripti koostamine: Keskmise raskusastmega ülesannete koostamine -----</p> <p>Hinne "5" Koodi kommenteerimine: Selgitab täpselt, mida konkreetne skript teeb Skripti koostamine: Keerukama ülesande alusel skripti koostamine -----</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	IT-süsteemide riistvara IT system hardware	6	Väino Liimann, Marko Livental
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised ja oskused, mis on vajalikud IT-süsteemi riistvara käsitlemiseks kooskõlas töökeskkonna nõuetega		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
5,2 t	62 t	88,8 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) korraldab töökoha arvutite riistvara nõuetekohaseks käsitlemiseks; Jaotus tundides: praktiline töö: 10 e-õpe: 4 kokku: 14	loob töökohal tingimused arvutite riistvara nõuetekohaseks käsitlemiseks ja tagab isikliku ja töökeskkonna ohutuse	Elektri ja ESD ohutus komponentide käsitlemisel Töökeskkonna ettevalmistamine Tööriistad ja töövahendid 1 Teema 1 - Elektri ja ESD ohutus komponentide käsitlemisel - Jaan 6~ tundi 1.1 Turvanõuded kuidas käsitleda erinevaid seadmeid ilma neid lõhkumata 1.2 Kuidas vältida ESD'd ja mis see üldse on 1.3 Kuidas tuvastada ESD kahjustusega seadmeid 1.4 Elektri ohutus nõuded, kuidas vältida viga saamist ja kuidas on võimalik saada viga 2 Teema 2 - Töökeskkonna ettevalmistamine - Jaan 2~ tundi 2.1 Töökeskkonna ettevalmistamine ja miks seda vaja on 2.2 Töökeskkonna korrashoid ja selle vajalikus 3 Teema 3 - Tööriistad ja töövahendid - Jaan 4~ tundi 3.1 Tööriistade ülevaade mida IT tehnikutel vaja läheb, mis tööriistu kasutab kasutaja toe inimene ja mis tööriistu kasutab kaughaldaja 3.2 Töövahendite ja tööriistade vahe 3.3 Töövahendite ülevaade mida IT tehnikutel vaja läheb, mis töövahendeid	Demonstratsioon Praktiline harjutus	Mitteeristav

		kasutab kasutaja toe inimene ja mis töövahendeid kasutab kaughaldaja		
Hindamisülesanne: Situatsiooni analüüs Enese hindamise test		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Analüüs		
Lävend				
Test Situatsiooni analüüs Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valib arvutisüsteemidesse sobivad komponendid ja lisaseadmed; Jaotus tundides: praktiline töö: 15 e-õpe: 4 kokku: 19	kirjeldab iseseisvalt arvutisüsteemide komponentide ja lisaseadmete tööpõhimõtteid ning peamisi parameetreid leiab valikust iseseisvalt arvutisüsteemi jaoks sobivad komponendid lähtuvalt süsteemi nõuetest ja vajadustest	Riistvara arengusuunad Tänapäevaste arvutisüsteemide tehnoloogilised lahendused ja eripärad -Mobiilsed arvutid -Lauaarvutid (tööjaamad) -Serverarvutid Peamised arvuti riistvara seadmed -Emaplaadid -Protsessorid -Mälud -Toiteallikad -Andmekandjad -Laiendkaardid -Süsteemikorpused Enamlevinud lisaseadmed -Sisendseadmed -Väljundseadmed -Seadmete ühendused Komponentide valiku põhimõtted	Demonstratsioon Komponentide valiku harjutus Projekt	Eristav
Hindamisülesanne: Komponentide valiku ja sobivuse analüüs Projektitöö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Analüüs		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Komponentide valiku ja sobivuse analüüs Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Komponentide valiku ja sobivuse analüüs Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 75% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Komponentide valiku ja sobivuse analüüs Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 90% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%		

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) komplekteerib tööjaamu ja servereid; Jaotus tundides: praktiline töö: 15 e-õpe: 4 kokku: 19	koostab iseseisvalt PC tüüpi arvutisüsteeme vastavalt etteantud lähteandmetele, järgib koostepõhimõtteid ja reegleid	Koostepõhimõtted ja reeglid Töövõtted IT süsteemide koostamisel PC Tööjaamade (lauaarvutid) kooste Serverarvutite kooste	Demonstratsioon Praktiline laboratoorne töö Projekt	Eristav
Hindamisülesanne: Projektitöö			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Probleemsituatsiooni lahendamine	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 75% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%		
Praktilised tööd				
komplekteerib tööjaamu ja servereid				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) tuvastab IT-süsteemide riistvara tõrgete korral mittetoimivad riistvara komponendid; Jaotus tundides: praktiline töö: 15 e-õpe: 4 kokku: 19	tuvastab levinumad riistvaraprobleemid, kasutab iseseisvalt riist- ja tarkvaralisi vahendeid	Testimispõhimõtted -Arvutisüsteemide testimine -Lisaseadmete testimine -Mobiilsete seadmete testimine Testimise riistvara Testimise tarkvara 1 Teema 1 - Testimispõhimõtted - Jaan 1.1 Arvutisüsteemide testimise erinevad lahendused, kuidas on võimalik arvuteid testida nii riistvaraliselt kui ka tarkvaraliselt 1.2 Kuidas testida lisaseadmeid ilma neid arvutisse ühendamatta ja kuidas neid testida arvutis 2 Teema 2 - mobiilsete seadmete testimine - Raul	Demonstratsioon Praktiline laboratoorne töö	Eristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	

Praktiline töö Oskuste demonstratsioon		Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Ettekanne/esitlus
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 75% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 90% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%
Praktilised tööd		
Seadmete testimine		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
paigaldab IT-süsteemide riistvarakomponente ja lisaseadmeid; Jaotus tundides: praktiline töö: 20 e-õpe: 5 kokku: 25	paigaldab ja vahetab iseseisvalt arvutite ja lisaseadmete komponente, kasutades korrektseid töövõtteid	Paigaldusreeglid ja põhimõtted Töövõtted komponentide ja lisaseadmete paigaldamisel Mobiilsetele arvutitele seadmete lisamine ja seadme vahetus 1 Teema 1 - Paigaldusreeglid ja põhimõtted - Jaan ~4 tundi 1.1 Ohutus nõuded kuidas peaks komponente käsitlema 1.2 Reeglid ja viisid kuidas paigaldada mingeid komponente nende kohtadele 2 Teema 2 - Töövõtted komponentide ja lisaseadmete paigaldamisel - Jaan ~4 tundi 2.1 Kuidas on õige hoida käes erinevaid komponente 2.2 Turvanõuded ohutuks komponentide vahetamiseks 2.3 Erinevate komponentide vahetamise viisid 3 Teema 3 - Mobiilsetele arvutitele seadmete lisamine ja seadme vahetus - Jaan ~6 tundi 3.1 - Kuidas eemaldada turvaliselt mälukaarte telefonist/ tahvelarvutist 3.2 - Mis lisaseadmeid on tahvelarvutitele ja mobiilidele olemas 3.3 - Mis lisaseadmeid on olemas sülearvutitele 3.4 - Milliseid lisaseadmeid on sülearvutitele olemas mida saad lisada arvutisse sisse	Demonstratsioon Praktiline laboratoorne töö	Eristav

Hindamisülesanne: Praktiline töö Demonstreerib oskusi		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Ettekanne/esitlus
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Oskuste demonstratsioon Praktiline töö	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö	Oskuste demonstratsioon Praktiline töö

Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 75% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 90% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%
--	--	--

Praktilised tööd
Praktiline töö Demonstreerib oskusi

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) seostab IT-süsteemide riistvara tööpõhimõtteid füüsikaga; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 8 e-õpe: 13 kokku: 26	kirjeldab füüsikaliste nähtuste ja seaduspäraste seoseid arvuti riistvaraseadmete tööpõhimõtetega teisendab IKT valdkonnas kasutatavaid mõõtühikuid	Riistvara töö aluseks olevad füüsikanähtused Mehhaanika -Pöörliikumine Soojusõpetus -Termodünaamika Elektromagnetism -Dünaamiline elekter -Magnetväli -Staatiline elekter Mõõtühikud ja nende teisendamine	Praktilised ülesanded	Eristav
Hindamisülesanne: Mõõtühikute teisendamine Harjutusülesanded			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 50% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 75% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%	Test Projekti kaitsmine Kõik tööd on võrdse kaaluga ja aritmeetiline keskmine on töödes vähemalt 90% saavutatud. Õppeväljundid on saavutatud 100%		
Praktilised tööd				
Harjutused ja ülesanded				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat väljendades ennast õppekeeles ja inglise keeles arusaadavalt; Jaotus tundides: praktiline töö: 6 kokku: 6	osaleb mooduli teemadega seotud õppekeelsetes arutlustes, väljendab ennast keeleliselt arusaadavalt ning kasutab erialaga seonduvaid põhimõisteid valdavalt õiges kontekstis	kasutab IT-taristuga seotud terminoloogiat väljendades ennast õppekeeles ja inglise keeles arusaadavalt	Enesehindamine, intervjuu	Mitteeristav

Hindamisülesanne: õppetöös läbivalt korrektse terminoloogia kasutamine	Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Suuline esitus Enesehindamine
Lävend	
korrektse eestikeelse terminoloogia kasutamine erinevate õppeülesannete täitmisel; inglisekeelne terminoloogia kasutamine erinevate õppeülesannete täitmisel	
Praktilised tööd	
Erinevad tööd teistes ülesannetes	

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) (võtmepädevus) seostab IT-süsteemide riistvara tööpõhimõtteid matemaatikaga; Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust	Arvsüsteemide teisendamine -2nd süsteem -8nd süsteem -10nd süsteem -16nd süsteem Arvutamine arvsüsteemides -2nd süsteem	Loeng Praktiline töö Iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: teisendamisülesanne		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Enesehindamine Õpimapp/portfoolio		
Lävend				
Õpilane suudab teisendada tööks vajalikul määral arve/värve				

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) õppimisoskus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; oskab kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;	Õpioskuste arendamine; Õpistiilid.	iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp	Mitteeristav

väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.

Hindamisülesanne:
kaks iseseisvat tööd ja üks praktiline töö

Hindamismeetod:
Iseseisev töö
Praktiline töö
Õpimapp/portfoolio

Lävend

hindamisülesanded on nõuetekohaselt sooritatud

Iseseisvad tööd

enda teadmiste ja oskuste taseme analüüs; õpioskuste ja -strateegiate erinevates kontekstides ning probleeme lahendades kasutamise enesehinnang.

Praktilised tööd

järgib ja demonstreerib oma töös ja tegevustes õpipädevuste arendamise põhimõtteid ja toodud hindamiskriteeriumeid

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hinne kujuneb õpiväljundite saavutamise jooksul kujunenud õpilase kompetentsipõhistest arengust vastavalt väljundite hindamiskriteeriumitele
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Pearson 2011 The Complete A+ Guide to PC Repair Comtia A+ certification guide

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Operatsioonisüsteemid Operating systems	7,5	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	puudub		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab operatsioonisüsteemide teoreetilised alused ja vastava terminoloogia ning tööjaamade, serverite, mobiilseadmete ja vähemkasutatavate operatsioonisüsteemide paigaldamiseks ja haldamiseks vajalikud teadmised, oskused ja hoiakud.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
26 t	56 t	113 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) selgitab operatsioonisüsteemide vajalikkust ja kirjeldab nende struktuure, funktsioone, põhimõisteid ja olemust; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 8 e-õpe: 5 kokku: 19	nimetab ja kirjeldab operatsioonisüsteemi põhiteenuseid ja selgitab nende ülesandeid kirjeldab failisüsteeme ja juurdepääsu õigusi demonstreerib ja selgitab käsurea kasutamist	Operatsioonisüsteemide teooria alused Operatsioonisüsteemide struktuur. Põhiteenused. Käsurida. Failihaldus Mäluhaldus Sisend-väljund seadmete haldus Protsessihaldus Erinevad probleemid, mis tulenevad operatsioonisüsteemist. Tüüplahendused. Operatsioonisüsteemi varundamine ja taastamine. Litsentsid, nende tüübid. Erinevad rollid ja administreerimise õigused	demonstratsioon, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
aruanne operatsioonisüsteemide põhiteenuste, käsurea kasutamise kohta, operatsioonisüsteemide erinevused.				
Iseseisvad tööd				

Kahe failisüsteemi omaduste võrdlemine ja failisüsteemide lühikirjeldused Haldusvahendite kasutamine käsurealt Mäluhaldusvahendite kasutamine Litsentside ülevaate koostamine Operatsioonisüsteemi põhiteenuste ülevaade

Praktilised tööd

Käsureavahendite kasutamine Operatsioonisüsteemi probleemihaldus Operatsioonisüsteemi varundamine Operatsioonisüsteemi taastamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) selgitab operatsioonisüsteemide liikide ja põlvkondade erinevusi ning sarnasusi, kasutades erialast terminoloogiat; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 4 e-õpe: 4 kokku: 14	tunneb operatsioonisüsteemide põhivõimekusi ja liigitust selgitab erinevate operatsioonisüsteemide peamisi erinevusi tuvastab vajadusel veebi- või kirjandusallikate abil seadmes kasutatava operatsioonisüsteemi ja selle versiooni	Operatsioonisüsteemide teooria alused Failisüsteem. Operatsioonisüsteemide struktuur. Põhiteenused. Käsurida. Mäluhaldus. Erinevad probleemid, mis tulenevad operatsioonisüsteemist. Tüüplahendused. Operatsioonisüsteemi varundamine ja taastamine. Litsentsid, nende tüübid. Erinevad rollid ja administreerimise õigused	Ideekaart erinevate operatsioonisüsteemide kohta, rühmatöö, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kaks iseseisvat tööd ja üks praktiline töö			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanded on sooritatud vastavalt nõuetele				
Iseseisvad tööd				
Operatsioonisüsteemide liigitus ja lühiiseloostus Kahe operatsioonisüsteemi võrdlemine				
Praktilised tööd				
Elektronikaseadmel töötava operatsioonisüsteemi tuvastamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) paigaldab tööjaamadele ja serveritele vähemkasutatavaid operatsioonisüsteeme; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2	paigaldab tööjaamadele või serveritele mõeldud vähemkasutatava (nt Mac OS X) operatsioonisüsteemi parimate praktikate kohaselt teostab vähemkasutatava (nt Mac OS X) operatsioonisüsteemi haldustegevusi	Vähemkasutatavad operatsioonisüsteemid. Ülevaade erinevatest vähemkasutatavatest operatsioonisüsteemidest. MAC OS X paigaldamine. Kasutajate haldus, juurdepääsuõigused. Kataloogiteenused.	Praktiline töö, iseseisev töö	Mitteeristav

praktiline töö: 32 e-õpe: 4 kokku: 38				
Hindamisülesanne: Esitab nõutud tasemel sooritatud iseseisvad tööd, sooritab kõik praktilised tööd			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
vähemkasutatava operatsioonisüsteemi paigaldamine, haldamine, dokumenteerimine				
Iseseisvad tööd				
Paigaldatava operatsioonisüsteemi haldustegevuste ülevaate koostamine				
Praktilised tööd				
vähemkasutatava operatsioonisüsteemi paigaldamine, haldamine, dokumenteerimine				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) (läbiv kompetents) haldab kasutajaid ja vähemkasutatavate operatsioonisüsteemide tööjaamu, kasutades kataloogiteenuseid ja keskhaldusvahendeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 20 e-õpe: 9 kokku: 33	loob, muudab ja kustutab vähemkasutatava (nt Mac OS X) operatsioonisüsteemi kasutajaid, kasutades nii lokaalseid kasutajaid kui kataloogiteenust	Vähemkasutatavad operatsioonisüsteemid. Ülevaade erinevatest vähemkasutatavatest operatsioonisüsteemidest. MAC OS X paigaldamine. Kasutajate haldus, juurdepääsuõigused. Kataloogiteenused.	Praktiline töö, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab nõutud tasemel sooritatud iseseisvad tööd, sooritab kõik praktilised tööd			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
vähemkasutatava operatsioonisüsteemi paigaldamine, haldamine, dokumenteerimine				
Iseseisvad tööd				
Kohalike kasutajakontode loomine ja testimine Kataloogiteenuse paigaldamine ja kasutajakontode loomine ning testimine Ülevaade erinevatest vähemkasutatavatest operatsioonisüsteemidest.				
Praktilised tööd				

vähemkasutatava operatsioonisüsteemi kataloogiteenuse paigaldamine, haldamine, dokumenteerimine

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab keskhaldusvahendeid mobiilseadmete seadistamisel ja haldamisel; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 e-õpe: 5 kokku: 25	kasutab seadmeid ja nendes olevaid pilveteenuse võimalusi rakendab mobiilseadmete haldamiseks keskhaldusvahendeid (seadme lukustamine, andmete kustutamine ja kontaktide, kalendrite ja seadete sünkroniseerimine pilveteenustega) seadistab ja uuendab operatsioonisüsteemiga mobiilseadet	Mobiilseadmetes kasutatavad operatsioonisüsteemid, operatsioonisüsteemide lühitutvustus. Mobiilseadmes oleva operatsioonisüsteemi sea-distamine ja haldamine. Mobiilseadmete rakenduste hankimine ja haldamine. Mobiilseadmetes oleva võrgu haldamine. Erinevate seadmete haldus ja ühildamine lähtuvalt operatsioonisüsteemist. Pahavara.	Praktilised tööd; Demonstratsioon; iseseisev töö (pahavara tuvastamise meetodid); Praktiline töö (pahavara eemaldamine).	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab nõutud tasemel sooritatud iseseisvad tööd, sooritab kõik praktilised tööd			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
Esitus etteantud mobiilseadme operatsioonisüsteemi haldamise kohta				
Iseseisvad tööd				
Mobiilseadme operatsioonisüsteemi uuendamine Pilveteenuste kasutamine mobiilseadmete sätete ja andmete sünkroniseerimiseks Pahavara eemaldamise tarkvarade sobivuse hindamine mobiilseadmetele				
Praktilised tööd				
Keskaldusvahendite kasutamine andmete ja kontaktide muutmiseks, kalendrite ning seadete sünkroniseerimiseks Pahavara otsimine ja eemaldamine				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(kompetents läbivalt) haldab mobiilseadmete operatsioonisüsteeme ja nende kasutajakontosid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 e-õpe: 5 kokku: 25	kasutab seadmeid ja nendes olevaid pilveteenuse võimalusi rakendab mobiilseadmete haldamiseks keskhaldusvahendeid (seadme lukustamine, andmete kustutamine ja kontaktide, kalendrite ja seadete sünkroniseerimine pilveteenustega) seadistab ja uuendab vähemalt kolme erineva operatsioonisüsteemiga mobiilseadet	Mobiilseadmetes kasutatavad operatsioonisüsteemid, operatsioonisüsteemide lühitutvustus. Mobiilseadmes oleva operatsioonisüsteemi seadistamine ja haldamine. Mobiilseadmete rakenduste hankimine ja haldamine. Mobiilseadmetes oleva võrgu haldamine. Erinevate seadmete haldus ja ühildamine lähtuvalt operatsioonisüsteemist. Pahavara	Rühmatööna oma telefonide seadistamine; Demonstratsioon; Iseseisev töö (pahavara tuvastamise meetodid); Praktiline töö (pahavara eemaldamine).	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab nõutud tasemel sooritatud iseseisvad tööd, sooritab kõik praktilised tööd			Hindamismeetod: Iseseisev töö	

Lävend

Esitlus etteantud mobiiliseadme operatsioonisüsteemi haldamise kohta

Praktilised tööd

pahavara eemaldamine

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset ingliskeelset operatsioonisüsteemide terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 13 e-õpe: 13 kokku: 26	kasutab korrektset inglise keelset terminoloogiat määral, mis võimaldab kirjeldada operatsioonisüsteemide tehnoloogiasid; Väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel)	Võõrkeel (inglise keel); Terminoloogia.	iseseisev töö, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab nõutud tasemel koostatud sõnastiku ja esitab esitluse rühmakaaslastele.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Ettekanne/esitlus	
Lävend				
võõrkeele osaoskused vastavad B1 tasemele				
Praktilised tööd				
Operatsioonisüsteemide terminoloogiasõnastiku koostamine				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (võtmepädevus) (läbiv kompetents) kasutab korrektset õppekeelset operatsioonisüsteemide terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 4 e-õpe: 9 kokku: 13	kasutab korrektset eestikeelset terminoloogiat määral, mis võimaldab kirjeldada operatsioonisüsteemide tehnoloogiasid; Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile; Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid.	Keel ja kirjandus	iseseisev töö, praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne: kõneleb eesti keeles operatsioonisüsteemidest arusaadavalt ja vormistab operatsioonisüsteemide kirjalikud tööd arusaavas eesti keeles	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio
Lävend	
hindamisülesanne on sooritatud vastavalt nõuetele	
Praktilised tööd	
kasutab korrektset eesti keelset terminoloogiat, kõneleb arusaadavalt ja vormistab kirjalikud tööd arusaavas keeles	

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtmepädevus) õppimisoskus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	õpib ja täiendab end iseseisvalt ja enastjuhtivalt; hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; oskab kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.	Õpioskuste arendamine	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: operatsioonisüsteemidega seotud töödes ja tegevustes demonstreerib ja analüüsib enda õpipädevusi		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
hindamisülesanne vastab kõigile neljale hindamiskriteeriumile	täiendavalt oskab hinnata enda arenguvajadusi	täiendavalt oskab selgitada õpioskuste mõju edasisele töötegevusele		
Iseseisvad tööd				
järgib oma operatsioonisüsteemidega seotud töödes ja tegevustes õpipädevuste arendamise põhimõtteid ja toodud hindamiskriteeriumeid				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Kirjaliku töö esitus ja teenuste demonstratsioon. Hinne "3"</p> <p>Põhiteenuste tundmine: Nimetab teenuseid ja nende kasutusvõimalusi Käsurea kasutamise tundmine: Enamlevinud käskude kasutus lihtsamate failitoimingute tegemiseks Mobiilseadmete seadistamine: Mobilliseadmete seadistamine etteantud nõuete järgi ----- Hinne "4"</p>
--	--

	Põhiteenuste tundmine: Selgitab teenuseid ja vastab küsimustele Käsurea kasutamise tundmine: Andmevoo suunamine Mobiilseadmete seadistamine: Pahavara probleemide kirjeldamine ----- Hinne "5" Põhiteenuste tundmine: Demonstreeib teenuste toimimist , dokumentatsiooni kasutamise oskus Käsurea kasutamise tundmine: Exit staatuse kasutamine Mobiilseadmete seadistamine: Mobiilseadmete andmete varundamine ja tehaseseadete taastamine
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Rakendusserverite haldus Application server management	9	Väino Liimann, Marko Livalent
Nõuded mooduli alustamiseks	OPERATSIOONISÜSTEEMID		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused erinevate rakendusserverite paigaldamisest ja haldusest ning terminoloogiaga seotud ingliskeelse pädevuse		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
13 t	73,4 t	147,6 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
teeb andmebaasiserveri haldustegevusi kasutades nii käsurea kui graafilist kasutajaliidest; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 18 e-õpe: 10 kokku: 34	nimetab ja kirjeldab erinevaid andmebaasidega seonduvaid mõisteid ja põhimõtteid tunneb ära erinevate süsteemi- ja rakendustarkvarade erinevused ning kirjeldab nende kasutusvaldkonnad vastavalt nõuetele	Andmebaasid. SQL tüüpi keele kasutamine. Erinevat tüüpi andmebaaside tutvustamine. LDAP. NO SQL tüüpi teenused (nt MongoDB). Graafiteooriapõhine andmekogum. Paroolide haldus, turvalisus - Triin	Loeng Praktilised tööd SQL kasutamiseks.	Eristav
Hindamisülesanne: Kontrolltöö edukas sooritamine ja nõuetekohane turvalisuse tagamine		Hindamismeetod: Praktiline töö Kontrolltöö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Kontrolltöö - 50%	Kontrolltöö - 70%	Kontrolltöö - 90%		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

(läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) teeb andmebaasi varundamiseks ja taastamiseks vajalikke tegevusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 28 e-õpe: 10 kokku: 40	teab ja oskab rakendada erinevaid klient/server andmebaaside haldusega seonduvaid protseduure viib läbi erinevaid andmebaasidega seonduvaid haldustegevusi	Andmebaasi osade ja kogu andmebaasi varundamise võimalused.	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö andmebaasiserveri haldamiseks			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
Praktiline töö andmebaasiserveri haldamiseks (käsureast, veebist, klientrakendustest varundamine ja taastamine)				
Praktilised tööd				
Praktiline töö andmebaasiserveri haldamiseks				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) (kompetents läbivalt) haldab veebiservereid ja veebirakendusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 3 praktiline töö: 45 e-õpe: 10 kokku: 58	oskab paigaldada ja hallata grupitööks vajalikke rakendusi	Veebiserveri otstarve. Veebiserveri paigaldamine. Rakenduste haldus. Domeeni ja kodulehe haldus (Sisuhaldussüsteemid). PHP seadistamine Kasutajate haldus Riskid ja turvalisus veebiserveris. Muudatuste haldus. Varundamine ja taastamine	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö veebiserveri seadistamise ja dokumenteerimise kohta vastavalt lähteülesandele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
Praktiline töö veebiserveri administreerimise kohta				
Praktilised tööd				
Praktiline töö veebiserveri seadistamise ja dokumenteerimise kohta vastavalt lähteülesandele				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbiv kompetents) kasutab teenustaseme jälgimiseks ja varadehalduseks sobivaid tarkvaralisi lahendusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 41 e-õpe: 5 kokku: 48	oskab rakendada erinevaid varundussüsteeme ja neid seadistada	Teenustasemete haldus. Taristu erinevad serverilahendused. Serverite monitooring ja monitooringutulemuste analüüs. Grupitööserverid. Lisateenuste serverid. Klastrid.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: varundussüsteemi seadistamine vastavalt lähteülesandele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
oskab seadistada erinevaid varundussüsteeme				
Praktilised tööd				
varundussüsteemi seadistamine vastavalt lähteülesandele				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) (läbiv kompetents) kasutab ingliskeelset rakendusserverite terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 16 e-õpe: 10 kokku: 26	dokumenteerib vastavalt nõuetele rakendusserverite haldusega seonduvaid protseduure kasutades ingliskeelset terminoloogiat	Haldustegevuste dokumenteerimine.	Dokumentatsiooni koostamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: varundussüsteemi seadistamine vastavalt lähteülesandele			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
Lõimitult eelmiste punktidega				
Praktilised tööd				
varundussüsteemi seadistamine vastavalt lähteülesandele				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) matemaatika; Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	Varunduslahenduse riistvara ressursside arvutamine	Serverite mahtuvused, arvusüsteemid	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: dokumenteerimiseks vajalikke mahtude arvutamine			Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
arvutused on korrektsed				
Praktilised tööd				
dokumenteerimiseks vajalikke mahtude arvutamine				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(võtme pädevused) sotsiaalne ja kodanikupädevus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	ühiskonnaõpetus; inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele				
Praktilised tööd				
Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Dokumentatsiooni koostamine. Hinne "3"
--	---

Andmebaasiserveri haldus: Standardlahenduse kasutamine abimaterjale kasutades (paneb toimiva server tööle, dokumenteerib tegevused inglise keeles)
 Veebiserveri haldus: Standardlahenduse kasutamine abimaterjale kasutades (paneb toimiva server tööle, dokumenteerib tegevused inglise keeles)

 Hinne "4"
 Andmebaasiserveri haldus: Standardlahenduse kasutamine abimaterjale kasutades (paneb toimiva server tööle, dokumenteerib tegevused inglise keeles) + Lisateenuste lisamine
 Veebiserveri haldus: Standardlahenduse kasutamine abimaterjale kasutades (paneb toimiva server tööle, dokumenteerib tegevused inglise keeles) + Lisateenuste lisamine

 Hinne "5"
 Andmebaasiserveri haldus: Rakenduse üleviimine ühest teenusserverist teise serverisse
 Veebiserveri haldus: Rakenduse üleviimine ühest teenusserverist teise serverisse

Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Windows-operatsioonisüsteemide haldus Windows operating systems	7,5	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	OPERATSIOONISÜSTEEMID		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omandab Windows-operatsioonisüsteeme kasutavate tööjaamade ja serverite paigaldamiseks ning haldamiseks vajalikud teadmised ja oskused, väljendab end korrektses keeles ja tunneb erialast terminoloogiat		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
13 t	58 t	124 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
paigaldab iseseisvalt mobiilseadmetele, tööjaamadele ja serveritele Windows-operatsioonisüsteeme järgides parimaid praktikaid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 25 e-õpe: 5 kokku: 34	paigaldab iseseisvalt Windows operatsioonisüsteeme, kasutades erinevaid paigaldusmeetodeid loob ja kasutab kujutisfaile koostab abimaterjale kasutades paigalduse vastusefaile	Windows operatsioonisüsteemi arhitektuur ja ajalugu. Erinevad probleemid. Millised otsused tehti Microsoftis iga versiooni korral ja mille pärast need tehti. Windows operatsioonisüsteemi paigaldamine. Erinevad paigaldusmeetodid. Upgrade. Litsentseerimine. Tõmmiste ehk kujutisfailide kasutamine.	Loeng Windows-operatsiooni-süsteemide paigalduse kohta (paigaldamis-meetodid, litsentseerimise poliitika, Windows Deployment Service);	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Praktiline töö (operatsioonisüsteemi paigaldamine, seadistamine, kasutajate haldus, teenuste paigaldus kasutades abimaterjale, sh võõrkeelseid)				
Iseseisvad tööd				
Infootsing: Microsofti operatsioonisüsteemide arenduse toimumine				

Praktilised tööd

operatsiooni-süsteemide paigaldamine erinevate meetodite abil; operatsioonisüsteemide Upgrade

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
seadistab Windows-operatsioonisüsteemide teenuseid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 27 e-õpe: 5 kokku: 36	seadistab failiserveri seadistab kaugtööhalduse teenuseid seadistab servereid sh DHCP, DNS, veebiserverit	Windows operatsioonisüsteemi seadistamine. Teenused. Teenuste seadistamine. Tulemüür. Erinevad serveriteenused	Praktilised tööd erinevate teenuste teostamiseks	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Praktiline töö (operatsioonisüsteemi paigaldamine, seadistamine, kasutajate haldus, teenuste paigaldus kasutades abimaterjale, sh võõrkeelseid)				
Praktilised tööd				
operatsioonisüsteemi paigaldusjärgne seadistamine (arvuti nimetamine, võrguseadete seadistamine, domeeniga liitmine, uuenduste paigaldamine ja seadistamine), teenuste seadistamine (DHCP, DNS ja veebiserveri häälestamine, tulemüür, printserver, terminalserver)				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
haldab kasutajaid ja Windowsi pakette, kasutades Windows-operatsioonisüsteemidele omast kataloogiteenust ja grupipoliitika; Jaotus tundides: praktiline töö: 25 e-õpe: 10 kokku: 35	paigaldab Windows-operatsioonisüsteemide kataloogiteenuseid kasutades abimaterjale seadistab masspaigalduskeskkondi (nt Microsoft Deployment Toolkit) kasutades abimaterjale koostab ja rakendab grupipoliitika ja erinevaid turvareegleid	Masspaigaldus Kataloogiteenuste paigaldamine ja haldus. Kasutajate gruppide haldus, rühmapoliitikate haldus.	Loeng Active Directory kohta, masspaigalduskeskkondade kohta. Praktiline töö (kataloogiteenuste paigaldamine, grupipoliitika, juurdepääsuõigused, kujutisfaili valmistamine, masspaigalduse teostamine)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktilised tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Praktiline töö (operatsioonisüsteemi paigaldamine, seadistamine, kasutajate haldus, teenuste paigaldus kasutades abimaterjale, sh võõrkeelseid)				
Praktilised tööd				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib ettevõtte suurusele ja seal kasutatava taristu keerukusele vastavad taristu- ja tarkvaralahendused; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 34 e-õpe: 10 kokku: 49	paigaldab abimaterjale kasutades vajalikud taristuteenused väike- ja keskmise suurusega ettevõtete näitel, tagab nende toimimise tavaolukordades koostab ettevõtte vajadustest lähtuvalt sobiva ning asjakohase Windows-tööjaamade ja –serverite paigaldamiseks ja haldamiseks vajaliku lahenduse haldab MAC OS X ja Linux-tööjaamu realiseeritud juurteenuste keskkonnas, kasutades Windows-servereid ja nende abil pakutavaid teenuseid	Operatsiooni-süsteemi virtualiseerimine. Virtualiseerimine erinevatel platvormidel. Pilvetehnoloogiad. Pilvetehnoloogiate tutvustus. Alternatiivsete operatsioonisüsteemide haldamine Windows vahendeid kasutades.	Loeng litsenseerimise kohta, erinevad virtualiseerimise platvormid, pilvetehnoloogiate kasutamine. Probleemipõhine õpe Rühmatöö (vajaduste analüüs, vajalike toodete selekteerimine)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Projektitöö Praktilised tööd			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Projekt (meeskonnatööna näidissettevõtte vajaduste analüüs, litsentseerimise meetodite põhjal hinna arvutamine, tegevuskava koostamine, realiseerib projekti virtuaalkeskkonnas, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)				
Praktilised tööd				
MAC OS X ja Linux-tööjaama administreerimine kasutades Windowsi vahendeid, juhtpaneel				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) kasutab korrektset õppekeelset Windows-operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 13 kokku: 13	kasutab korrektset Windows operatsioonisüsteemidega seotud õppekeelset terminoloogiat määralt, mis võimaldab aru saada Windows operatsioonisüsteemide tehnoloogiast ning võimaldab klienditoe osutamist	Erialane eesti keel. Terminoloogia ja igapäevakeele sümbioos. Suhtlemine eriasituatsioonides. Viisakusväljendid. Teenindussituatsiooni analüüs.	Rollimäng Teenindus-situatsiooni analüüs. Erialase teksti koostamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Projekti seletuskirja koostamine Rollimängud			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				

Projekt (meeskonnatööna näidissetevõtte vajaduste analüüs, litsentseerimise meetodite põhjal hinna arvutamine, tegevuskava koostamine, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) kasutab korrektset ingliskeelset Windows-operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	kasutab korrektset Windows operatsioonisüsteemidega seotud ingliskeelset terminoloogiat määral, mis võimaldab aru saada Windows operatsioonisüsteemide tehnoloogiast ning võimaldab klienditoe osutamist	Erialane inglise keel. Terminoloogia ja igapäevakeele sümbioos. Suhtlemine eriasituatsioonides. Viisakusväljendid. Teenindussituatsiooni analüüs.	Rollimäng Teenindus-situatsiooni analüüs. Funktsionaalne lugemine (Võõrkeelse dokumentatsiooni lugemine, mõistmine, eestikeelse kokkuvõtte tegemine) Erialase teksti koostamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Projekti seletuskirja koostamine Rollimängud			Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Praktiline töö	
Lävend				
Projekt (meeskonnatööna näidissetevõtte vajaduste analüüs, litsentseerimise meetodite põhjal hinna arvutamine, tegevuskava koostamine, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(läbivad võtmepädevused) Sotsiaalne ja kodanikupädevus; Jaotus tundides: e-õpe: 2 kokku: 2	tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	ühiskonnaõpetus; inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend				
hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele				
Praktilised tööd				

Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Hinne "3" Vajaduste analüüs: Vajaduste väljaselgitamine, sõnastamine terminoloogiat kasutades, dokumenteerimine Hinna kalkuleerimine: Arvestab tarkvaralitsentside hindu kalkulatsiooni koostamisel Tegevuskava koostamine: Koostab põhitegevuste nimekirja ja ajakava Projekti realiseerimine: Standardlahenduse realiseerimine, vajalikud teenused töötavad -----</p> <p>Hinne "4" Vajaduste analüüs: Vajaduste väljaselgitamine, sõnastamine terminoloogiat kasutades, dokumenteerimine Hinna kalkuleerimine: Arvestab tarkvaralitsentside hindu kalkulatsiooni koostamisel Tegevuskava koostamine: Kirjeldab põhitegevused lahti Projekti realiseerimine: Arvestab häälestamisel turvanõudeid ja parimaid praktikaid -----</p> <p>Hinne "5" Vajaduste analüüs: Märkab ka kaudseid vajadusi ja sõnastab need Hinna kalkuleerimine: Arvestab tootetoetuste ja lisateenuste olemasolu hinna kalkuleerimisel Tegevuskava koostamine: Põhjustab koostatud tegevuskava Projekti realiseerimine: Põhjustab ja selgitab oma projekti realiseerimist</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Linux/BSD-operatsioonisüsteemide haldus Linux/BSD operating system management	7,5	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	OPERATSIOONISÜSTEEMID		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab Linux- või BSD-operatsioonisüsteeme kasutavate tööjaamade ja serverite paigaldamiseks ning haldamiseks vajalikud teadmised ja oskused, väljendab end korrektses keeles ja tunneb erialast terminoloogiat		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
13 t	104 t	78 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
paigaldab mobiilseadmetele, tööjaamadele ja serveritele Linux/BSD -operatsioonisüsteeme järgides parimaid praktikaid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 14 e-õpe: 16 kokku: 35	paigaldab iseseisvalt Linux/BSD operatsioonisüsteeme, kasutades erinevaid paigaldusmeetodeid loob ja kasutab kujutisfaile lähtudes kliendi vajadustest koostab abimaterjale kasutades paigalduse vastusefaile	Linux ja BSD operatsioonisüsteemi arhitektuur ja ajalugu. Erinevad probleemid. Millised on erinevused iga versiooni korral ja mille pärast need tehti. Mobiilsete seadmete operatsioonisüsteemide eripärad, riistavaralised vajadused. Linux ja BSD operatsioonisüsteemi paigaldamine. Erinevad paigaldusmeetodid. Upgrade. Litsentsi tüübid. GNU. Tõmmiste ehk kujutisfailide kasutamine. Failisüsteem. Lisateenuste ülevaade. ----- 1. Teema 1 - Raul 2. Teema 2 - Väino 2.1 Teema 2 alamteema	Tutvumine virtuaalmasina tarkvaraga Praktilised tööd Rollimäng (nõuete koostamine lähtuvalt etteantud kliendi vajadustest) Operatsioonisüsteemi kohta dokumentatsiooni koostamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Projektitöö: Operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutisfaili loomine lähtudes kliendi soovidest, projekti realiseerimine virtuaalkekkonnas, kasutajate ja teenuste haldamine vastavalt turvareeglitele, oma töö dokumenteerimine

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

Projekt (operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutisfaili loomine kliendivajadustest lähtuvalt, realiseerib projekti virtuaalkekkonnas, haldab kasutajaid ja teenuseid jälgides turvareegleid, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)

Praktilised tööd

virtualiseerimise tarkvara valik ja operatsioonisüsteemi paigaldamiseks ettevalmistus; operatsioonisüsteemi paigaldus, seadistamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
seadistab Linux/BSD -operatsioonisüsteemide teenuseid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 10 e-õpe: 16 kokku: 28	paigaldab Linux/BSD -operatsioonisüsteemide haldusteenuseid kasutades abimaterjale seadistab masspaigalduskeskondi	Linux ja BSD operatsioonisüsteemi arhitektuur ja ajalugu. Erinevad probleemid. Millised on erinevused iga versiooni korral ja mille pärast need tehti. Mobiilsete seadmete operatsioonisüsteemide eripärad, riistavaralised vajadused. Linux ja BSD operatsioonisüsteemi paigaldamine. Erinevad paigaldusmeetodid. Upgrade. Litsentsi tüübid. GNU. Tõmmiste ja kujutisfailide kasutamine. Failisüsteem. Lisateenuste ülevaade.	Tutvumine virtuaalmasina tarkvaraga Rollimäng (nõuete koostamine lähtuvalt etteantud kliendi vajadustest) Operatsioonisüsteemi kohta dokumentatsiooni koostamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

praktilise töö tegemine vastavalt lähteülesandele

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

Projekt (operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutusfaili loomine kliendivajadustest lähtuvalt, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, haldab kasutajaid ja teenuseid jälgides turvareegleid, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)

Praktilised tööd

virtualiseerimise tarkvara valik ja operatsioonisüsteemi paigaldamiseks ettevalmistus; operatsioonisüsteemi paigaldus, seadistamine;

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
haldab kasutajaid ja Linux/BSD täiendavaid teenuseid, kasutades operatsioonisüsteemidele omaseid kataloogiteenuseid ja keskhaldusvahendeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 14 e-õpe: 16 kokku: 32	Loob kasutajakontod ja määrab juurdepääsuõigused paigaldab Linux/BSD -operatsioonisüsteemide haldusteenuseid kasutades abimaterjale koostab ja rakendab erinevaid turvareegleid	Linux ja BSD operatsioonisüsteemi arhitektuur ja ajalugu. Erinevad probleemid. Millised on erinevused iga versiooni korral ja mille pärast need tehti. Mobiilsete seadmete operatsioonisüsteemide eripärad, riistavaralised vajadused. Linux ja BSD operatsioonisüsteemi paigaldamine. Erinevad paigaldusmeetodid. Upgrade. Litsentsi tüübid. GNU. Tõmmiste ehk kujutisfailide kasutamine. Failisüsteem. Lisateenuste ülevaade.	Praktilised tööd	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

praktilise töö tegemine vastavalt lähteülesandele

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

Projekt (operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutusfaili loomine kliendivajadustest lähtuvalt, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, haldab kasutajaid ja teenuseid jälgides turvareegleid, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)

Praktilised tööd

Praktilised tööd erinevate teenuste haldamise kohta

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib ettevõtte suurusele ja seal kasutatava taristu keerukusele vastavad taristu- ja tarkvaralahendused; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 14 e-õpe: 17 kokku: 35	koostab ettevõtte vajadustest lähtuvalt sobiva ning asjakohase Linux/BSD lahenduse paigaldab abimaterjale kasutades vajalikud taristuteenused väike- ja keskmise suurusega ettevõtete näitel, tagab nende toimimise tavaolukordades	Ülevaade enamkasutatavatest tarkvarapakettidest. Tüüplahendused. Pilveteenused. Alternatiivsete operatsioonisüsteemide haldamine Linuxi ja BSD vahendeid	Tutvub valmislahendustega Meeskonnatööna nõuete analüüsi koostamine Tarkvara ja taristu lahenduste planeerimisprotsessi skeem	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Projektitöö			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Projekt (operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutusfaili loomine kliendivajadustest lähtuvalt, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, haldab kasutajaid ja teenuseid jälgides turvareegleid, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)				
Praktilised tööd				
tarkvara valik ja selle põhjendamine				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) kasutab korrektset õppekeelset Linux/BSD -operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; Jaotus tundides: praktiline töö: 26 kokku: 26	kasutab korrektset Linux/BSD operatsioonisüsteemidega seotud õppekeelset terminoloogiat määral, mis võimaldab aru saada Linux/BSD operatsioonisüsteemide tehnoloogiast ning võimaldab klienditoe osutamist	Erialane eesti keel. Terminoloogia ja igapäevakeele sümbioos. Suhtlemine erialasituatsioonides. Teenindussituatsiooni analüüs.	Rollimäng või sotsiodraama klienditoe osutamise kohta Teenindus-situatsiooni analüüs Funktsionaalne lugemine (Võõrkeelse dokumentatsiooni lugemine, mõistmine, eestikeelse kokkuvõtte tegemine). Erialase teksti koostamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Dokumenteerib oma töö	Hindamismeetod: Praktiline töö
Lävend	
Projekt (operatsioonisüsteemi paigaldamine, kujutusfaili loomine kliendivajadustest lähtuvalt, realiseerib projekti virtuaalkeskonnas, haldab kasutajaid ja teenuseid jälgides turvareegleid, dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt, inglisekeelsete allikate kasutamine, viitamine)	
Praktilised tööd	
Projekti õppekeelne dokumenteerimine	

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(lõimitud) kasutab korrektset ingliskeelset Linux/BSD -operatsioonisüsteemidega seotud terminoloogiat; Jaotus tundides: e-õpe: 13 kokku: 13	kasutab korrektset Linux/BSD operatsioonisüsteemidega seotud ingliskeelset terminoloogiat määral, mis võimaldab aru saada Linux/BSD operatsioonisüsteemide tehnoloogiast ning võimaldab klienditoe osutamist	Erialane eesti keel. Terminoloogia ja igapäevakeele sümbioos. Suhtlemine eriasituatsioonides. Teenindus situatsiooni analüüs.	Rollimäng või sotsiodraama klienditoe osutamise kohta Teenindus-situatsiooni analüüs Funktsionaalne lugemine (Võõrkeelse dokumentatsiooni lugemine, mõistmine, eestikeelse kokkuvõtte tegemine). Erialase teksti koostamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Dokumenteerib oma töö erialases inglise keeles	Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Ettekanne/esitlus Enesehindamine Suuline esitus Praktiline töö
--	---

Lävend
õpilane suudab end väljendada vajalikul määral
Praktilised tööd
Projekti õppekeelne dokumenteerimine Õpjuhiste koostamine

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
(võtmepädevus) sotsiaalne ja kodanikupädevus;	tegeleb teadlikult ja võimete kohaselt tervisespordiga,	ühiskonnaõpetus;	Mitteeristav

Jaotus tundides: e-õpe: 26 kokku: 26	treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi; orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid; selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.	inimeseõpetus; ajalugu; inimgeograafia.	
Hindamisülesanne: käitub vastavalt hindamiskriteeriumitele		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend			
hindamisülesanne on täidetud vastavalt nõuetele			
Praktilised tööd			
Järgib oma tegevuses toodud hindamiskriteeriumeid			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Hinne "3"</p> <p>Vajaduste analüüs: Vajaduste väljaselgitamine, sõnastamine terminoloogiat kasutades, dokumenteerimine Operatsioonisüsteemi paigaldamine: Ettevalmistatud kujutisfaili alusel operatsioonisüsteemi paigaldamine, operatsioonisüsteem toimib ja vastab kliendi nõuetele Kasutajate õiguste määramine: Lisab ja kustutab kasutajakontosid ja määrab neile juurdepääsuõigusi Dokumenteering: Dokumenteerib projekti põhitegevused kasutades korrektset terminoloogiat Esitlemine: Esitleb tehtud tegevused</p> <p>-----</p> <p>Hinne "4"</p> <p>Vajaduste analüüs: Vajaduste väljaselgitamine, sõnastamine terminoloogiat kasutades, dokumenteerimine Operatsioonisüsteemi paigaldamine: Kohapeal valmistab kliendi nõusmistest lähtuvalt kujutisfaili ette Kasutajate õiguste määramine: Kasutajagruppide loomine, kasutajate profiilide migreerimine Dokumenteering: Nõuetekohaselt dokumenteeritud projekti tegevused kasutades korrektset terminoloogiat Esitlemine: Esitlemisel suudab selgitada valikuid ja tegevusi</p> <p>-----</p> <p>Hinne "5"</p> <p>Vajaduste analüüs: Märkab ka kaudseid vajadusi ja sõnastab need Operatsioonisüsteemi paigaldamine: Arvestab ressursivajadust kujutisfaili loomisel Kasutajate õiguste määramine: Loob tsentraliseeritud autentimise Dokumenteering: Dokumenteeritud projekti tegevused kasutades korrektset terminoloogiat nii, et selle alusel oleks võimalik süsteem taastada, viitamine nii eesti kui inglisekeelsetele allikatele Esitlemine: Oskab lisaks vastata küsimustele ja põhjendada oma valikuid</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Praktika (IT-SÜSTEEMIDE NOOREMPETSIALIST) Practice	38	Väino Liimann, Marko Livental
Nõuded mooduli alustamiseks	Praktikale asumiseks peab õpilane kutsealastes põhiõpingutes õppevõlgnevused likvideerima.		
Mooduli eesmärk	praktikaga taotletakse, et õpilane kinnistab reaalses töösituatsioonis õppekava läbimisel omandatud kutsealaseid teadmisi ja oskusi ning praktikal kogetu kaudu suureneb õpimotivatsioon, arendatakse sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi ning meeskonnatöö oskust.		
Praktika			
988 t			

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) osaleb aktiivselt praktikakoha leidmises; Jaotus tundides: praktika: 20 kokku: 20	hangib infot praktikavõimaluste kohta, osaleb kandideerimisprotsessis ja peab kinni praktikalepingu sõlmimise tähtajast	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Peab kinni praktikalepingu sõlmimise protseduurist				
Praktika				
Määrab ettevõttepoolne juhendaja				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) töötab IT-meeskonna ja organisatsiooni liikmena; Jaotus tundides: praktika: 330 kokku: 330	kasutab kutse- ja erialases töös asjakohaseid töömeetodeid, töövahendeid ja materjale ning tuleb toime põhiliste töödega	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				
Praktika				
Määrab ettevõttepoolne juhendaja				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) paigaldab IT-süsteemide komponente ja lisaseadmeid; Jaotus tundides: praktika: 150 kokku: 150	täidab talle antud ülesanded ja hindab enda töö tulemusi	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				
Praktika				
Määrab ettevõttepoolne juhendaja				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) tuvastab tõrgete korral mittetoimivad IT-süsteemi komponendid; Jaotus tundides: prakтика: 150 kokku: 150	tuleb toime erinevates töösituatsioonides ja meeskondades	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				
Praktika				
Määrab ettevõttepoolne juhendaja				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) kasutab võrguliikluse jälgimise ja dokumenteerimise rakendusi; Jaotus tundides: prakтика: 8 kokku: 8	järgib tööohutusnõudeid, organisatsioonide prakтикаülesandega seotud eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				
Praktika				

Määrab ettevõttepoolne juhendaja

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) haldab ja paigaldab tööjaamu ja/või servereid; Jaotus tundides: praktika: 150 kokku: 150	hindab informatsiooni õigsust ja usaldusväärsust, süstematiseerib, võrdleb ja analüüsib hangitud teadmisi ning kasutab seda oma töös	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				
Praktika				
Määrab ettevõttepoolne juhendaja				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) (kompetents läbivalt) hooldab ja seadistab rakendusi ja/või rakendusservereid; Jaotus tundides: praktika: 130 kokku: 130	planeerib oma aega lähtuvalt tööülesandest, tähtaegadest, töökohta eripärast ja organisatsiooni/tellijat nõuetest	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu		
Lävend				
Esitatud nõuded on täidetud				

Praktika
Määrab ettevõttepoolne juhendaja

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) kasutab oma töös valdkonna parimaid praktikaid (sh ITIL raamistik); Jaotus tundides: praktika: 10 kokku: 10	mõistab oma tegevuse mõju organisatsiooni tulemustele	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu
--	--

Lävend

Esitatud nõuded on täidetud

Praktika

Määrab ettevõttepoolne juhendaja

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) kasutab töös ja praktikal sooritatut kirjeldades korrektset erialast terminoloogiat; Jaotus tundides: praktika: 20 kokku: 20	suhtleb ametialaselt korrektselt, võtab vastutuse talle antud ülesannete eest	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu
--	--

Lävend

Esitatud nõuded on täidetud

Praktika
Määrab ettevõttepoolne juhendaja

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
(kooli väärtused) jälgib, hindab ja väärtustab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist, tegutseb nende tasakaalus hoidmise nimel, optimeerides iseenda aja- ning energiakulu; otsib probleemide tekkimisel vajadusel abi kolleegidelt, mentorilt, organisatsiooni juhtkonnalt, tugispetsialistilt jt; Jaotus tundides: praktika: 20 kokku: 20	kooli väärtuste kandmine väljaspool kooli	enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Määrab ettevõttepoolne juhendaja		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ettekanne/esitlus Intervjuu	
Lävend			
Esitatud nõuded on täidetud			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb õpilase enesehindamise, ettevõttepoolse praktikajuhendaja ja kooli praktikakaitsmise komisjoni hinnete aritmeetilisest keskmisest
Mooduli hindamine	eristav hindamine eksami vormis
Õppematerjalid	Kooli praktika korralduse dokumendid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kõigile kutsekeskhariduse õppekavadel õppijatele		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	Keel ja kirjandus Language and literature	6	Reelika Laes, Aire Isand
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava eesti keele ja kirjanduse valdkonna õppeainetega.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained		Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	
120 t		36 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
1) Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 iseseisev töö: 10 kokku: 40	1) kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 2) leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides 3) kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut 4) avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 5) selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid	FUNKTSIONAALNE LUGEMINE Arutleva teksti koostamine. Oma tekstide toimetamine. Teabeotsing. KEEL KUI SUHTLUSVAHEND Suulise ja kirjaliku suhtluse ja teksti erinevused. Keelekasutuse normid ja keelendite valik. Õigekirja põhimõtted, õigekeelsuse parandamine ja kinnistamine. FUNKTSIONAALNE LUGEMINE Stiiliõpetus. Referaat ja kokkuvõte. Oma tekstide toimetamine. Tarbetekstide koostamine. Teabeotsing. SÕNAVARA Sõnavara mõiste ja koostis. Sõnade tähendusest. Sõnavara rikastamise võimalused. Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus. Ilukirjandusliku teksti eripära. KIRJANDUS KUI KUNST Ilukirjandusliku teksti mõiste, kujund, stiil.	Arutelu keelekasutuse teemadel. Loeng. Rühmatöö - töö tekstiga, tekstide koostamine, esitlus Keeleprobleemidele pühendatud artiklite analüüs. Praktilised harjutused õigekirjast, stiiliharjutused, tekstide toimetamine, teabeotsing. Materjali kogumine ja süstematiseerimine. Rollimängud. Väitlus	Eristav
Hindamisülesanne: Arvestustöö - ortograafia, sõnavara, alusteksti põhjal kirjutamine Artikli koostamine			Hindamismeetod: Rühmatöö Kontrolltöö	

		Ülesanne/harjutus Hindeline arvestus
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Arvestustöö: hinnatakse vastavalt olemasolevale kirjalike tööde hindamise juhendile	Arvestustöö: hinnatakse vastavalt olemasolevale kirjalike tööde hindamise juhendile	Arvestustöö: hinnatakse vastavalt olemasolevale kirjalike tööde hindamise juhendile
Iseseisvad tööd		
Populaarteadusliku artikli analüüs ja selle põhjal ettekande koostamine.		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
2) Arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 kokku: 26	1) Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2) Leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides 3) Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut 4) Põhjendab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi 5) Tutvustab loetud kirjandusteose autorit, kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi	FUNKTSIONAALNE LUGEMINE Arutleva teksti koostamine. Oma tekstide toimetamine. Teabeotsing. MEEDIA JA MÕJUTAMINE Meedia mõiste ja ülesanded. Tähtsamad meediakanalid Eestis: meediakanali eesmärk, peamised teemad, info edastamisviis. Olulisemad meediažanrid. Argumenteerimine ja demagoogia meediakanalites. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Oma seisukoha asjakohane sõnastamine. Väitlemine. KIRJANDUS KUI KUNST Arvamusloo, retsensiooni mõiste; teatri – ja filmikunsti erinevad väljendusvõimalused ja – vahendid võrreldes ilukirjandusega.	Kontrolltöö: keelenormide tundmine, õigekirja tundmine. Analüüs: oma ja kaaslaste keele analüüs, keelekasutuse eripära, ajastuomased keelenähtused. Sõnaraamatu abiga slängiteksti muutmine kirjakeelseks	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitlus Väitlus		Hindamismeetod: Rühmatöö Arutlus Ettekanne/esitlus Probleemsituatsiooni lahendamine		
Lävend				
Suudab oma arvamust avaldada ja põhjendada võimetekohaselt				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
3) Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26	1) Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2) Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 3) Leiab sidumata tekstist vajaliku info ja	KEEL KUI SUHTLEMISVAHEND Teksti koostamise põhimõtted. Teksti liigid. Teksti ülesehitamise põhimõtted. Kirjakeel ja kõnekeel, murdekeel ja släng. Keeleline etikett, sh virtuaalkeskonnas. Lihtsamad tarbekirjad. Kõne ja selle koostamine. Oskuskeele eripära. FUNKTSIONAALNE LUGEMINE	Analüüsiv kirjutamine. Rühmatöö- erinevat liiki tabelitest ning diagrammidest info leidmine, tekstidele toetudes tabelite	Eristav

iseseisev töö: 8 kokku: 34	kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides 4) Koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi 5) Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut 6) Avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 7) Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust 8) Selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid	Arutleva teksti koostamine. Oma tekstide toimetamine. SÕNAVARA ARENDAMINE Sõnavara rikastamise võimalused. MEEDIA Olulisemad meediažanrid. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine.	koostamine. Etteantud teksti põhjal tabelite, graafikute, diagrammide koostamine. Enesekontrollituste sooritamine. Praktilised harjutused -võõrsõnade ja tsitaatsõnade õigekirja tundmine, uudissõnade kasutamine, sõnaraamatu kasutamine. Praktilised harjutused – sobivate sünonüümide, paronüümide jne valimine, kasutades keeleabi materjale. Mõiste- ja ideekaart
Hindamisülesanne: Tekstide koostamine		Hindamismeetod: Iseseisev töö Arutlus Essee	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Koostab juhendi alusel lihtsama teksti, järgides teksti koostamise põhimõtteid ja õigekirjareegleid.	Koostab juhendi alusel arutleva teksti, järgides teksti koostamise põhimõtteid ja õigekirjareegleid. Korrigeerib teksti.	Koostab juhendi alusel arutleva teksti, järgides teksti koostamise põhimõtteid ja õigekirjareegleid. Analüüsib ja korrigeerib teksti.	
Iseseisvad tööd			
Ajalehe (erialane jne) koostamine ja esitlus või reklaamteksti koostamine ning analüüs. Töö avalik esitlemine.			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
4) Loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 8 kokku: 16	1) kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2) koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 3) leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides 4) koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi 5) kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut	KEEL KUI SUHTLUSVAHEND Oskuskeel. FUNKTSIONAALNE LUGEMIME Teabeotsing, infoallikate kriitiline hindamine ja oma infoallikate põhjendamine. Seotud ja sidumata tekstid: tabelite koostamine, nende kasutamine tekstide koostamisel. Pilttekst ja joonised, teabegraafika. Õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine: ortograafia harjutused, kokku- ja lahkukirjutamine, interpunktsiooniharjutused	Analüüsiv kirjutamine. Küsimuste esitamine ja/või vastamine, intervjuu. Materjalide kogumine ja süstematiseerimine. Lünktekstide täitmine/põhjenduste ja kokkuvõtte koostamine tabelite, graafikute abil. Teksti illustreerimine ja põhjenduse sõnastamine. Õigekirjaharjutused	Eristav

	6) avaldab ja põhjendab oma arvamust, 7) kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 8) selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid		
Hindamisülesanne: Tänavaküsitluse koostamine etteantud teemal.		Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Küsitluse põhjal koostatud tabelid, graafikud ja diagrammid on vormistatud pealiskaudselt, andmed on esitatud puudulikult, esineb üle 6 vea, töö on väga vähe argumenteeritud või see puudub üldse. Suuline esitlus kohati raskesti mõistetav ja kasina sõnastusega, töö on vormistatud halvasti.	Küsitluse põhjal koostatud tabelid, graafikud, diagrammid on üldjoontes vormistatud korrektselt, sisaldavad vajalikke andmeid, kuid kokkuvõtte on pealiskaudne ja vähe argumenteeritud, esineb üle 5 vea, suuline esitlus üldjoontes korrektne ja hea sõnastusega.	Küsitluse põhjal koostatud tabelid, graafikud, diagrammid on vormistatud korrektselt ja põhjalikud, sisaldavad vajalikke andmeid, on üheselt mõistetavad ning arusaadavad, kokkuvõtte on põhjalik ning ammendav, hästi argumenteeritud, hea sõnastusega, suuline esitlus korrektne ning hea sõnastusega, põhjalik.	
Iseseisvad tööd			
Küsitluse koostamine etteantud teemal ja saadud tulemuste põhjal tabelite, graafikute, diagrammide koostamine ja kokkuvõtte kirjutamine, oma tulemuse suuline esitlemine koos sobiva sõnavara kasutamisega. Eesmärk: seostab saadud tulemusi igapäeva eluga, rakendab õpitud õigekirjareegleid tulemuse esitlemisel.			

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
5) Väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 kokku: 16	1) kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2) koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 3) põhjendab oma lugemis-eelistusi ja –kogemusi 4) tutvustab loetud kirjandusteose autorit, 5) kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi 6) avaldab ja põhjendab oma arvamust, 7) kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 8) selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid	KIRJANDUS KUI KUNST Kirjandusteose ja lugeja suhe Autori koht ajastus, traditsioonis, rahvuskirjanduses Lugejaoskused. Teadlik lugeja: tema isiklik elukogemus, põlvkondlik ja sotsiaalkultuuriline kuuluvus SÕNAVARA Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus	Kirjanduse lugemine ning kokkuvõtete tegemine, loeng, ajurünnak, rühmatöö, paaritöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Arutlus		Hindamismeetod: Rühmatöö Arutlus Essee Suuline esitus		
Lävend				
koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid; põhjendab oma lugemis-eelistusi ja –kogemusi ja selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid				

Praktilised tööd

Praktiline harjutus -sõnade tähenduse leidmine, uudissõnade leidmine ja nende kasutamine tekstis

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
6) Tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 iseseisev töö: 10 kokku: 24	1) kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2) koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 3) põhjendab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi 4) tutvustab loetud kirjandusteose autorit, 5) kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi 6) avaldab ja põhjendab oma arvamust, 7) kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 8) arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust 9) selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid	KIRJANDUS KUI KUNST Ilukirjandusliku teksti mõiste, kujund, stiil Ilukirjanduse põhiliigid ja tähtsamad esindajad. Teksti analüüsiks vajalikud mõisted Teksti analüüs ja tõlgendamine SÕNAVARA Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus. Ilukirjandusliku teksti eripära	Kirjanduse lugemine ning kokkuvõtte tegemine. Ajurünnak. Loeng. Küsimuste esitamine ja/või vastamine. Väitlus. Mõiste- ja ideekaart	Eristav
Hindamisülesanne: 1. Arvamuslugu. Õpilane esitab oma arvamuse loogiliselt ja korrektsetes vormistuses. Tööd hinnatakse vastavalt arutleva kirjandi hindamisjuhendile. 2. Lugemiskontroll		Hindamismeetod: Arutus Ettekanne/esitlus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1. Õpilane vastab loetud teksti põhjal järeldamisküsimustele. Seostab teksti oma kogemuste ja mõtetega. Kasutab tekstianalüüsiks vajalikke põhimõisteid. 2. Õpilane tutvustab loetud teose tegevusaega ja -kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi. Vastab loetud teksti põhjal küsimustele, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui oma elust.	1. Õpilane vastab loetud teksti põhjal analüüsi- ja järeldamisküsimustele põhjalikult. Seostab teksti oma kogemuste ja mõtetega. Kasutab tekstianalüüsiks vajalikke põhimõisteid 2. Õpilane tutvustab loetud teose tegevusaega ja -kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi. Vastab loetud teksti põhjal küsimustele, avaldab ja põhjendab oma arvamust, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui oma elust	1. Õpilane vastab loetud teksti põhjal analüüsi- ja järeldamisküsimustele põhjalikult ja isikupäraselt. Seostab teksti oma kogemuste ja mõtetega. Selgitab teksti kirjandus- ja ajaloolist tagapõhja. Kasutab tekstianalüüsiks vajalikke põhimõisteid. 2. Õpilane tutvustab loetud teose tegevusaega ja -kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi. Vastab loetud teksti põhjal küsimustele, avaldab ja põhjendab oma arvamust, arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui oma elust. On oma vastustes isikupärane ja põhjalik.		
Iseseisvad tööd				
Ettekanne/esitlus. Õpilane valib ühe kirjaniku ja/või tema teose. Analüüsib põhjalikult loetud teost. Õpilane pealkirjastab oma ettekande teemakohaselt, kasutab korrektset ja konteksti sobivat keelt, vormistab töö vastavalt vormistusnõuetele. Hindamine Hinne 3. Esitlus on läbi mõtlemata, kujundus on lohakas nii vormistuselt kui keeleliselt. Illustreeriv materjal puudub või ei sobi teemasse. Esitaja ei suuda vastata täpsustavatele küsimustele Hinne 4 Töös on üksikuid vigu vormistuses või õigekirjas. Teksti on liialt vähe või mõni üksik osa puudub (näiteks kasutatud kirjandus). Hinne 5 Esitlus on vormistatud korrektsetel sisul kui vormilt. Sisuline info paikneb vähemalt kuuel slaidil. Lõpus viidatakse kasutatud allikatele. Kasutatud on illustreerivat materjali (fotod, raamatud, videokatkendid, helilõigud jm). Esitaja suudab vastata täpsustavatele küsimustele				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli sisus ette nähtud töödest peab olema positiivsele hindele sooritatud 3/4. Nende hulgas peavad olema kõik mooduli sisus olevad õpiväljundeid hindavad ülesanded
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Internet, virtuaalsed keeleabi allikad (www.eki.ee, www.keeleeveeb.ee jne)</p> <p>"Eesti keele käsiraamat", "Eesti keele sõnaraamat", "Võõrsõnaleksikon" jne</p> <p>V. Maansoo "Keeleviit"</p> <p>T. Erelt "Eesti keele ortograafia" .</p> <p>L. Villand "Eesti kirjanduse lätteil"</p> <p>M. Hennoste "Eesti kirjandus tekstides"</p> <p>M. Kalda "Tuglasest Ristikivini"</p> <p>M. Rebane "Eesti kirjandus kutseõppeasutustele" (õpik, töövihik)</p> <p>Leht, Ojamaa "Väliskirjandus "</p> <p>R. Neithal "Mis on mis kirjanduses"</p> <p>Hennoste "Eesti romantism"</p> <p>Annus, Epner, Süvalepp "20. sajandi 1. poole eesti kirjandus"</p> <p>Nahkur "Kirjandus antiigist renessansini"</p> <p>Nahkur "Kirjandus barokist romantismini"</p> <p>"Maailmakirjandus. Antiik. Keskaeg. Renessanss"</p> <p>e-kursused</p>

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	4.taseme kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
15	Võõrkeel Foreigen language	4,5	Sirje Kure
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keekekasutajana Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeele valdkonnaga.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
100 t	17 t		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>1) suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keekekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti;</p> <p>2) mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel;</p> <p>3) kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga;</p> <p>4) kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega lähtudes erinevate teabeallikate eelistest, puudustest ja ohtudest;</p> <p>5) on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest</p>	<p>-Õppija kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tutavas olukorras grammatiliselt korrektset keelt</p> <p>-esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes</p> <p>-väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel)</p> <p>-tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast</p> <p>-koostab oma kooli (lühit) tutvustuse</p> <p>-põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks</p> <p>-hindab oma võõrkeeleoskuse taset</p> <p>-põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust,</p> <p>-loob seoseid eriala ja elukestva õppega</p> <p>-eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust</p> <p>-kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja</p>	<p>1. MINA JA MAAILM</p> <p>1.1.Mina ja eakaaslased - kutseõppurid</p> <p>1.2. Mina ja Eesti</p> <p>1.3. Erinevad maad ja rahvad</p> <p>2. KESKKOND JA TEHNOLOOGIA</p> <p>2.1.Mina ja keskkond. Keskkonnakaitse probleemid</p> <p>2.2.Tervislik eluviis. Terviseprobleemid ja haigused.</p> <p>2.3. Keeletehnoloogilised rakendused igapäevaelus ja suhtluskeskkonnad</p> <p>2.4. Erinevad leiutised ja kaasaegsed tehnoloogilised saavutused Eestis ja maailmas</p> <p>3. HARIDUS JA TÖÖ</p> <p>3.1 Mina õppijana</p> <p>3.2 Mina tööturul</p>	<p>lugemis- ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel</p> <p>info leidmine ja esitamine, sõnavara täiendamine)</p> <p>intervjuu/dialog (enese/sõbra/eakaaslase tutvustus)</p> <p>vestlus (senistest töökogemustest ja tulevikuplaanidest)</p> <p>video / filmi vaatamine;</p> <p>mõistekaardi koostamine</p> <p>ristsõnade koostamine terminoloogia peale rühmatöö (valitud keskkonnaprobleemi kohta) ning selle esitlus rollimäng</p> <p>ajurünnak erinevate</p>	Eristav

<p>võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 100 iseseisev töö: 17 kokku: 117</p>	<p>suhtlemist nendes keskkondades -võrdleb sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja norme arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga -tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta -kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles -tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi -koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga -sooritad näidistööintervjuu</p>		<p>keelearnu võimaluste kohta Internetiotsing</p>	
<p>Hindamisülesanne: Kiri sõbrale / eakaaslasele (enesetutvustus) suuline klassikaaslase tutvustamine õppekäigu järel töölehe esitamine rühmatööna ideekaart Eesti kultuuri kohta grupina plakati koostamine(keskonnaprobleemid)ja esitamine sõnavara ja grammatikatest ristsõna koostamine ja lahendamine ettekande/esitluse koostamine ja esitus (kooli ja eriala tutvustus) töölehe täitmine teksti põhjal kirjalik ülesanne (eneseanalüüs õppijana, haridustee jätkamise võimalused oma erialal Eestis ja välismaal, võõrkeele oskuse vajalikkus jaarendamine) rollimäng: näidistööintervjuu sooritamine</p>		<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Test Suuline esitus Enesehindamine Ettekanne/esitus Tööleht</p>		
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>		
<p>Õppija oskab väga lühidalt ja lihtsalt põhjendada oma arvamust ja vastata lühidalt lihtsatele küsimustele. Oskab kasutada tüüpkeelendeid nii kõnes kui kirjas, kuigi tuleb ette vigu. Loeb otsesõnalisi faktipõhiseid tekste aeglaselt Lühematest ja lihtsamatest tekstidest suudab teavet leida ja edastada.</p>	<p>Väljendub huvivaldkonna teemadel sujuvalt. Alustab lihtsamat vestlust, Põhjendab lühidalt ja lihtsalt oma arvamusi, kavatsusi ja toiminguid. Vastab lihtsatele küsimustele. Oskab keelt piisavalt, et üsna arusaadavalt väljenduda. Kasutab tüüpkeelendeid, kuigi tuleb ette vigu. Loeb otsesõnalisi faktipõhiseid tekste aeglaselt, kuid rahuldava arusaamisega.</p>	<p>Õppija väljendub ladusalt ja üldsõnaliselt huvivaldkonna teemadel. Oskab alustada vestlust, seda jätkata ja lõpetada. Oskab koostada ja edastada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevasesolukorras. Põhjendab ning selgitab arvamusi, kavatsusi ja toiminguid. Vastatab küsimustele, vajadusel palub selgitust. Kasutab tüüpkeelendeid ja moodustusmalle korrektselt. Kirjutab lühikesi ja lihtsaid üldsõnalisi seotud tekste huvivaldkonna piires. Mõistab olulisemat igapäevasesest jutust, suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et hääldus on selge Suudab hõlmata pikemaid kirjutatud tekste, et leida otsitav teave ja koguda infot.</p>		
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>Oma kooli tutvustus rühmatööna (esitus, video, jne), esitus klassis Ühe inglise keelt kõneleva riigi tutvustus, esitus klassis Ettevõtte tutvustus vastavalt erialale Võõrkeelse raamatu lugemine, vestlus</p>				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb vastavalt oskustele aktiivse klassitöös osalemise ja tähtajaliselt sooritatud tööde alusel. Hindamisel arvestatakse õppija algset keeletaset ning arengut mooduli jooksul. Hindamine põhineb Euroopa keeleõppe raamdokumendi nõuetel, hinnatakse nelja osaoskust Hindamise eelduseks on tööde ja testide positiivne sooritus.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	õpetaja koostatud materjalid Mike Sayer, Gateway B2+, Macmillan 2012 Raymond Murphy, English Grammar in Use, Cambridge UP, 1998 V. Evans, J. Dooley, Wishes B2.1 A. Pikver, Increase your Vocabulary, AS Koolibri, 1998 R. Gairns, S. Redman, Oxford Word Skills, OUP, 2009

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kõik kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Matemaatika Mathematics	5	Reet Sildoja
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
100 t	30 t		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>1) Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>2) Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest.</p> <p>3) Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>4) Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>5) Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Jaotus tundides:</p>	<p>1) Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid.</p> <p>2) Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust.</p> <p>3) Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks.</p> <p>4) Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust.</p> <p>5) Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid.</p> <p>6) Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info.</p> <p>7) Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses.</p> <p>8) Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja</p>	<p>ARVUTAMINE.</p> <p>Arvuhulgad (naturaalarvud N, täisarvud Z, ratsionaalarvud Q, irratsionaalarvud I, reaalarvud R); tehted ratsionaalarvudega. Ümardamine.</p> <p>Arvu absoluutväärtus (mõiste ja geomeetiline tähendus). Täisarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga aste (arvu juur). Tehted astmetega.</p> <p>Arvu kümme astmed.</p> <p>Arvu standardkuju.</p> <p>Arvutamine taskuarvutiga.</p> <p>Ühend ja ühisosa (sümboolika kasutamine; ülesanded hulkade ühendi ja ühisosa kohta, graafiline kujutamine).</p> <p>Elulise sisuga tekstülesanded (raha igapäevane kasutamine, pere eelarve, vahemaad, majapidamine jms).</p> <p>MÕÖTÜHIKUD.</p> <p>Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine.</p> <p>Elulise sisuga tekstülesanded.</p> <p>AVALDISED. VÕRRANDID JA VÕRRATUSED.</p> <p>Ratsionaalavaldiste lihtsustamine.</p> <p>Võrre.</p> <p>Võrdeline jaotamine.</p>	<p>Loeng-arutelu, paaristöö, ülesannete lahendamine, mõistekaardi koostamine, peaarvutamine, pranglimine, infootsing internetist, praktiline töö, interaktiivsed testid, enesehindamine, paaristöö, praktiline töö mõõtkava või plaani kasutamise kohta, internetis laenu- ja liisingukalkulaatorite kasutamine, väitlus, tabelite, graafikute lugemine, uurimustöö, seminar, valemikaardi kasutamine, kujundite joonestamine.</p>	Eristav

teoreetiline töö: 100
iseseisev töö: 30
kokku: 130

rahaühikuid, arvutab protsente ja promille.
9) Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi.
10) Valib ja kasutab ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid.
11) Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks.
12) Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.
13) Teab ja kasutab matemaatilise statistika ja tõenäosusteooria elemente.
14) Selgitab matemaatiliste tehete abil loteriide ja laenudega seotud riske.
15) Arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid.
16) Arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta.

Valemite teisendamine.
Võrdeline suurendamine ja vähendamine (möötkava, plaan).
Lineaarvõrrand.
Ruutvõrrand.
Kahe tundmatuga lineaarvõrrandi-süsteem.
Arvtelje erinevad piirkonnad.
Lineaarvõrratuse mõiste ja omadused ja lahendamine.
Lineaarvõrratuste süsteem.
Elulise sisuga tekstülesanded.

PROTSENT.

Osa ja tervik, protsent, promill.
Elulise sisuga tekstülesanded.

MAJANDUSMATEMAATIKA ELEMENDID.

Raha ja valuuta.
Liht-ja liitintress.
Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik.
Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale.
Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta.
Hinnamuutused (soodushind, hinnatõus jt).
Diagrammide lugemine.

TÕENÄOSUSTEORIA JA STATISTIKA.

Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis (sh tõenäosus loteriis ja hasartmängudes).
Statistika põhimõisted ja arvkarakteristikud.
Statistiline ja variatsioonirida, sagedustabel ja suhteline sagedus, diagrammid keskväärtus, kaalutud keskmine, mediaan, mood, maksimaalne ning minimaalne element, standardhälve.
Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus.

JOONED TASANDIL.

Punkti asukoha määramine tasandil.
Lõigu pikkus, kahe punkti vaheline kaugus, vektori mõiste ja tähistamine, vektori pikkus, nullvektor, ühikvektor, vastandvektor, vektorite geomeetiline liitmine.
Sirge, parabooli ja ringjoone võrrandid.
Sirge joonestamine võrrandi järgi.

TRIGONOMEETRIA.

Pythagorase teoreem.
Teravnurga siinus, koosinus, tangens.
Täisnurkse kolmnurga lahendamine.
Elulise sisuga tekstülesanded.

PLANIMEETRIA.

Tasapinnaliste geomeetriliste kujundite (kolmnurk, ruut, ristkülik, rööpkülik, romb, trapets, korrapärane kuusnurk, ring) elemendid, übermõõdud ja pindalad.
Elulise sisuga tekstülesanded.

STEREOMEETRIA.

		Püstprisma, korrapärase püramiidi, silindri, koonuse ja kera (sfääri) elemendid, pindalad ja ruumala. Elulise sisuga tekstülesanded.	
--	--	---	--

Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö Essee Uurimustöö Arvestustöö			
--	--	--	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
<p>Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab konspekti/näidete abil elulisi tekstülesandeid. Teisendab etteantud pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid lubatud eksimisega 10% Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemite, lahendab lihtsamaid lineaarvõrrandite ja lineaarvõrrandisüsteeme ning normaalkujulisi ruutvõrrandite. Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratusi. Elulisi tüüpülesandeid lahendab konspekti/näidete abil. Arvutab protsenti (osa) tervikust. Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu. Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisaldust veres). Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiirraenude üle. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid. Õpilane oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidisülesandeid ja on esitanud statistika uurimustöö. Selgitab loteriide ja hasartmängudega seotud riske. Kujutab vektori tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Joonestab võrrandi järgi sirge tasandil. Tunneb antud võrrandi järgi joone kuju (sirge, parabool, ringjoon). Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada konspekti/näidete abil (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, ümbermõõdu ja pindala valemite. Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja lahendab</p>	<p>Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab iseseisvalt elulisi sõnalisi tüüpülesandeid. Teisendab tekstülesannetes mõõtühikuid vastavalt teksti sisule. Lahendab võrrandite lihtsustamise valemite kasutades. Lahendab lineaarvõrrandite ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandite. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt elulisi tüüpülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu. Arvutab protsenti (osa) tervikust. Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu. Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisaldust veres). Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Loeb tekstis, tabelist, joonisel vajaliku info, analüüsib seda ja teeb järeldusi. Koostab MS Excelis diagramme. Õpilane oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidetele baseeruvaid ülesandeid, kirjutanud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest. Kujutab vektori tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Esitab tõepärased vastused lähtuvalt igapäeva elust. Õpilane lahendab ühikute teisendamist ja trigonomeetria teadmisi nõudvaid (valemikaardi abiga) planimeetria ülesandeid ja vormistab lahenduskäigu korrektselt. Õpilane lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, esitab vastuse lähtudes igapäeva elust.</p>	<p>Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Ümardab arve, kasutades ligikaudse arvutamise reegleid. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektselt lahenduskäigu. Koostab ja lahendab elulisi mõõtühikute teisendamist nõudvaid tekstülesandeid. Lahendab võrrandite lihtsustamise valemite kasutades. Lahendab lineaarvõrrandite ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandite. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu. Lahendab iseseisvalt ja loovalt vähemalt kolme tehtega elulisi protsentülesandeid. Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Vajadusel põhjendab saadud tulemust. Valib erinevate võimaluste vahel ökonoomsema lahenduskäigu. Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid ülesannete lahendamisel. Oskab probleemülesandeid lahendada ja neid ise püstitada. Julgeb avalikult esineda ja oma seisukohta kaitsta. Õpilane oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidetele baseeruvaid ülesandeid, kirjutanud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest. Kujutab vektori tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate, vektori algus- ja lõpp-punkti koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; punkti ja tõusuga; tõusu ja algordinaadiga. Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Esitab tõepärased vastused lähtuvalt igapäeva elust. Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja arvutab kujundite pindala ja ümbermõõdu. Lahendab loovalt elulisi ülesandeid</p>

<p>valemikaardi abil etteantud andmetega kujundi pindala ja ümbermõõdu. Õpilane lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid valemikaardi abi, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust.</p>		<p>trigonomeetria- ja planimeetriateadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust. Õpilane lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid, esitab korrektsed lahenduskäigu, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust, suudab hinnata vastuse õigsust.</p>
--	--	--

Iseseisvad tööd

Ülesannete lahendamine ja koostamine. Eelarve koostamine. Uurimustöö. Essee. Praktiline töö: jooned igapäevaelus - foto ja sellelt ringjoonte, sirgete ja paraboolide leidmine. Praktiline töö looduses.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli lõpphinde eelduseks on eelnevate tööde sooritamise. Mooduli lõpus toimub arvestustöö, mis tõendab matemaatiliste oskuste rakendamist.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>T. Tõnso, A. Veelmaa "Matemaatika X klassile", 1996; A. Levin, T. Tõnso, A. Veelmaa "Matemaatika XI klassile", 1995; T. Tõnso, A. Veelmaa "Matemaatika XII klassile", 1996; T. Leego, L. Vedler, S. Vedler "Matemaatika õpik kutseõppeasutustele", Tartu, 2002 V. Luigelaht, E. Reiman "Matemaatika ülesannete kogu", Tallinn, 1995; I. Kängsepp "Matemaatikaülesanded elust enesest", 2009; e-õppe materjalid; õpetaja koostatud materjalid</p>

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kõik kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	Loodusained Natural science	6	Tiina Türk
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid. Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava loodusaine valdkonna bioloogia, geograafia, keemia, füüsika ainetega.		
Auditorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
120 t	36 t		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>1) Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel.</p> <p>2) Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel.</p> <p>3) Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele.</p> <p>4) Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel. Jaotus tundides:</p>	<p>1) kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid</p> <p>2) kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid</p> <p>3) kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe</p> <p>4) kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe)</p> <p>5) iseloomustab inimese keemilist koostist ja mõistab pärandumise seaduspärasusi</p> <p>6) kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusid ja mõisteid</p> <p>7) kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>8) iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi</p> <p>9) kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja</p>	<p>UNIVERSUM JA SELLE KUJUNEMINE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maa teke, areng ja geoloogiline ajaskaala - Maa sfäärid - Evolutsiooniteooriate põhiseisukohad - Mikro- ja makroevolutsioon - Astronoomia - Kehad, nende mõõtmed, mõõtühikute süsteemid ja teisendamised - Liikumine ja selle mõõtmine. - Taustsüsteemid. - Vastasmõjud. - Jõud, mass ja energia. <p>MIKROMAAAILM JA AINEEHITUS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aatomi ja molekuli ehitus ja mudelid - Keemilised elemendid Maal - Keemiline side - Anorgaanilised aineklassid - Metallid, mittemetallid - Mikromaailma ehitus <p>ORGANISM KUI TERVIK</p> <ul style="list-style-type: none"> Orgaanilised ained eluslooduses - Organismide keemiline koostis 	<ul style="list-style-type: none"> • Loodusteaduslike mudelite kasutamine. • Töö teabeallikatega andmete kogumiseks ja graafiliseks esitluseks. • Loengu põhjal kliima kujunemisest mõistekaardi tegemine. • Stendiettekanne Maa sfääride kohta (nt atmosfääri ehituse, tähtsuse ning teiste sfääridega seoste kohta) või rühmatöö vms • Rühmatööd, esitlused. • Töö teabeallikatega. • Stendiettekanne elu arengu kohta Maal - Referaadi esitus. - Päikesesüsteemi mõistekaardi 	Mitteeristav

teoreetiline töö: 120
iseseisev töö: 36
kokku: 156

kadumise nähtusi
10) kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust
11) kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel
12) selgitab evolutsiooni kulgu ning seostab protsesse looduses nähtavaga
13) nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme
14) selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme
15) võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid
16) võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi
17) selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid
18) selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi
19) kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale
20) kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast
21) nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid ning võrdleb erinevaid eetilisi-moraalseid seisukohti ning nende usaldusväärsust
22) kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest
23) kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks
24) kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme
25) lahendab loodusteaduslike ülesandide ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid
26) koostab erinevate andmete põhjal tabeleid ja graafikuid
27) kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega ülesandele õige lahendusmodeli ning fikseerib otsitavad suurused, kasutades õigesti mõõtühikute süsteeme
28) arvutab õigesti, kontrollides saadud

- Biomolekulide tähtsus eluslooduses
- Toiduainete toiteväärtus, lisaained ning tervislikkuse seos koostisega
- Organismide energiavajadus
Organismide ehitus ja talitus
- Rakkude ehitus ja talitus.
- Organismide aine- ja energiavahetus
- Paljunemine ja areng
- Pärilikkus
- Inimene kui tervikorganism
LOODUSTEADUSTE RAKENDUSVÕIMALUSI
Loodusteaduste rakendusvõimalusi tehnoloogias ja majanduses
- Geeni- ja biotehno-loogia
- Transgeensed organismid
- Nakkushaigused ja nende vältimine
- Nanotehnoloogia ja kaasaegne materjaliteadus
- Bioenergeetika.
- Organismi kahjustavad ained
- Alused, happed ja soolad igapäevaelus
KESKKOND JA KESKKONNAKAITSE
Majanduskeskkond
- Globaliseerumine ja keskkonnaprobleemid.
Elukeskkond, selle süsteemid ning kaitse
- Ökoloogilised tegurid sh organismide omavahelised suhted
- Ökosüsteemid ja selle muutused
- Looduskaitse- ja keskkonnakaitse nüüdisaegsed suunad ning rahvusvaheline koostöö
- Liikide hävimist põhjustavad tegurid, liikide kaitsevõimalused ja -vajadus
Tehnoloogiline ehk tehiskeskond
- Tehis- ja looduslikud ained

koostamine,
taevakehade liikumisi
kirjeldavad mudelid
- Ülesannete lahendamine,
- laboratoorsed tööd
- graafikute koostamine ning lugemine

tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektset

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Kontrolltöö
Õpimapp/portfoolio
Ettekanne/esitlus

Lävend

Õpilane on täitnud arvestuslike töödega seotud õpiväljundid lävendi tasemel vastavalt õpetaja koostatud hindamisjuhendile.

Iseseisvad tööd

Liikumisgraafikute koostamine Keha kiiruse prognoosimine peale kokkupõrget Keha kiirenduse mõõtmine Liikumisraja konstrueerimine ja energia jäävuse seaduse rakendamine Laineperioodi ja laine faasikiiruse määramine Soojushulga leidmine vedeliku soojendamiseks pV-diagrammi koostamine ja kasutamine Mittepööratava protsessi kirjeldamine ja seostamine erialaga Vooluringi kokkupanek simulatsioonis, parameetrite arvutamine Läätsede süsteemi konstrueerimine Tuumareaktsiooni simuleerimine Taevakehade vaatlemine ja kirjeldamine Teabeallikate järgi koostada esitlus teemal, kaasaegsed teadussaavutused.10 tundi Bioelemendid minu toidus ja päevane energia vajadus, võrdlus ja analüüs 8 tundi

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulihinne on mitteeristav. Lävendi saavutamiseks tuleb täita hindamisülesanded.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	1. Sarapuu, T., Kallak, H. 1997. Bioloogia gümnaasiumile I osa. Tartu: Eesti Loodusfoto 2. Sarapuu, T. 2002. Bioloogia gümnaasiumile I osa. Tartu: Eesti Loodusfoto 3. Sarapuu, T., Viikmaa, M., Puura, I. 2006. Bioloogia gümnaasiumile II osa. Tartu: Eesti Loodusfoto 4. Viikmaa, M., Tartes, U. 2008. Bioloogia gümnaasiumile II osa. Tartu: Eesti Loodusfoto 5. Külanurm, E. 2003. Keemia õpik kutseõppeasutustele. Tartu 6. Kõo, E. 2004. Keemia töövihik kutseõppeasutusele. Tallinn: Ilo 7. Katt, N. 2002. Keemia lühikursus gümnaasiumile. Tallinn: Avita 8. Karelson, M., Tõldsepp, A. 2007. Keemia gümnaasiumile. Tallinn: Koolibri 9. Liiber, Ü. 2004. Üldmaateadus gümnaasiumile. Tartu: Eesti Loodusfoto 9. Õpetajate koostatud materjalid ja internetimaterjalid 10. Ajakirjad: Imeline teadus, Loodus, National Geographic

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kõik kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18	Sotsiaalsained Social science	7	Reelika Laes, Ruth Kask
Mooduli eesmärk	<p>õpetusega taotletakse, et õppija mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seonduvalt iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest, ning toimib kõlbelise ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena</p> <p>Seos gümnaasiumi õppekava kehalise kasvatus valdkonna, riigikaitse valikkursuse ja sotsiaalainete valdkonna õppeainetega: ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, inimgeograafia</p>		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained		Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	
104 t		78 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
1) Õpilane omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 kokku: 26	1) Analüüsib juhendamisel enda isiksust ka kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas. 2) Analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus. 3) Nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nende reageerimist ja ennetamise võimalusi 4) Tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi.	1. MINA JA TERVIS 2. KALORID JA TERVISLIK TOITUMINE Toitumise põhitõed. Toitumine ja haigused. Toidu ohutus. 3. SÕLTUVUSAINED JA NENDEGA KAASNEVAD RISKID Narkootikumid. Alkohol. Tubakas. 4. SEKSUAALKASVATUS Seksuaalsuse tähendus ja mõtteviis. Seksuaalne areng ja eneseleidmine lapseeas noorukieani. Esimesed intiimsed lähenemiskatsed. Nauditav ja turvaline seksuaalvahekord. Abi ja nõu saamise võimalused. 5. ENESEHINNANG JA VAIMNE TERVIS Eneseanalüüs. Positiivne mõtlemine. Individuaalsed toimetulekuoskused. Enesekindlus. Emotsioonid. Stress. Suhted ja suhtlemine. 6. MINU ÕIGUSED JA KOHUSTUSED Kodu ja perekonnaelu, pereliikmete vajadused ja väärtused	loeng, mudelite kasutamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Analüüsib juhendamisel enda isiksust ka kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas.
Nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nende reageerimist ja ennetamise võimalusi
Analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Kontrolltöö

Lävend

Mitteeristava hindamise (A/MA) puhul on piisavaks tulemuseks õpiväljundite saavutamine lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Ebapiisavaks tulemuseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasemest madalamal tasemel ning seda väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“ (MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist (kasin, piisav, silmapaistev).

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindamise meetodid	Hindekriteeriumid
	Eristav hindamine Hinne 3: Hinne 4: Hinne 5:

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
2) Õpilane omab arusaama erinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 iseseisev töö: 26 kokku: 52	Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust Määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid, sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ning maailma ajaloo konteksti Toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta Tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arenguastmega riike Analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselise struktuuri Kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti Selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs Kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust Kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid	Kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, Baltimaade ristisõda, Jüriöö ülestõus, Reformatsioon, Liivi sõda, Rootsi aeg, Põhjasõda, Vene aeg, Eesti iseseisvus, Eesti okupeerimine, ENSV ja Eesti taasiseseisvus.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kontrolltöö		Hindamise meetod: Kontrolltöö	

Lävend

Mitteeristava hindamise (A/MA) puhul on piisavaks tulemuseks õpiväljundite saavutamine lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Ebapiisavaks tulemuseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasemest madalamal tasemel ning seda väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“ (MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist (kasin, piisav, silmapaistev).

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
3) Mõistab kultuurilise mitmesesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 iseseisev töö: 26 kokku: 52	Selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi Arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel Iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel Kirjeldab eesti riigikaitse strateegiat, m ülesehitust ja ressursse Demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja rivisammu ning kontrollib juhendamisel relva ohutust ning kustutab tulekolde Põhjendab inimete ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust Analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse Nimetab erinevaid julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi	EESTI JULGEOLEKU- JA KAITSEPOLIITIKA. Eesti julgeoleku- ja kaitsepoliitika alused ja eesmärgid. Rahvusvaheline koostöö ja Eesti julgeolek. Eesti lõimumine NATO-ga. Kollektiivse kaitse põhimõte. EESTI KAITSEJÕUDUDE STRUKTUUR JA ÜLESANDED. Kaitsejõudude juhtimine ja ülesehitus. Kaitseväe liigid. Kaitsepolitika. KAISEVÄETEENISTUS JA KAISEVÄE DISTSIPLIIN. Kutsealusena arvele võtmine. Tegevteenistuseks kõlblikkuse määramine. Ajapikendus. Vaide esitamine. Ajateenistus. Kaitseväeline haridus ja väljaõpe. Asendusteenistus. Teenistus reservis. RIVIÕPE. Riviõppe tähtsus. Riviline juhtimine. Riviõppe põhimõtted. Rivi liigid ja võtted. Üksikmehe ja allüksuse rivivõtted. LASKEASJANDUS JA RELVAÕPE. Relvade tutvustus. Relva käsitlemine. Ballistika. Laskeasendid. Lasketehnika. Ohutusnõuded. TOPOGRAAFIA JA ORIENTEERUMINE. Topograafiline kaart ja kaardi kasutamine. Kaardi mõõtkava. Leppemärgid. Reljeef. Kompass. Orienteerumine. ESMAABI. Üldpõhimõtted. Ellujäämisõpetus. Elustamine. Esmaabi erinevate õnnetuste korral. MASSIHÄVITUSRELVA KAITSE. Tuumarelv. Bioloogiline relv. Keemiarelv. KESKKONNAKAITSE KAITSEJÕUDUDES. Harjutusväljakute ja väliagrite mõju keskkonnale. Keskkonnastatus kaitsejõududes.	loeng, iseseisev lugemine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
kontrolltöö

Lävend

Mitteeristava hindamise (A/MA) puhul on piisavaks tulemuseks õpiväljundite saavutamine lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Ebapiisavaks tulemuseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasemest madalamal tasemel ning seda väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“ (MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist (kasin, piisav, silmapaistev).

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
4) Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine	Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo	loeng, iseseisev lugemine	Mitteeristav

enda, teiste ja keskkonna vastu. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 iseseisev töö: 26 kokku: 52	vältel Selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna Orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid		
Hindamisülesanne: kontrolltöö		Hindamismeetod: Kontrolltöö	
Lävend			
Mitmeeristava hindamise (A/MA) puhul on piisavaks tulemuseks õpiväljundite saavutamine lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Ebapiisavaks tulemuseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasemest madalamal tasemel ning seda väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“ (MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist (kasin, piisav, silmapaistev).			

Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	A.Pajur, T. Tannberg. Eesti ajalugu II. Õpik gümnaasiumile. Tallinn, 2006 H. Raudla. Ühiskonna õpik gümnaasiumile. Tallinn, 2013 Kagadze, M; Kraav, I; Kullasepp, K. 2007. Perekonnaõpetus. Harro, M. (2001) Laste ja noorukite kehalise aktiivsuse ning kehalise võimekuse mõõtmise käsiraamat. Tartu Ülikooli Kirjastus. Jalak, R. (2007) Tervise treening. Tallinn: Medisport. Kooliolümpiamängude käsiraamat. (2005). Tallinn.Eesti Olümpiaakadeemia. Pantšenko, V. (2005) Tervise ABC. Riigikaitseõpik gümnaasiumidele ja kutseõppeasutustele (2012)

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kõik kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
19	Kunstiained Art	1,5	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks. Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava kunsti valdkonna muusika, kunsti õppeainetega.		
Auditorseid tunde sh lõimitud üldained		Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	
30 t		9 t	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>1) Eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid.</p> <p>2) Tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooaga.</p> <p>3) Analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse.</p> <p>4) Kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.</p> <p>5) Väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 iseseisev töö: 9 kokku: 39</p>	<p>1) võrdleb näidete alusel erinevaid kunstiliike ja muusikažanreid</p> <p>2) määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel</p> <p>3) tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtsuseid</p> <p>4) uurib ja kirjeldab kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta</p> <p>5) koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu (3 kunstiteost + 3 muusikateost), asetab valitud teosed ja nende autorid „suuremasse pilti“, analüüsides nende suhet vastava ajastu ja teiste autoritega ning esitleb seda</p> <p>6) kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu</p>	<p>•Kunstiliigid- rakendusliku kallakuga kunstiliigid (arhitektuur, disain, tarbekunst), kujutav kunst (maalikunst –freskotehnika, portreemaal, aktimaal, maastikumaal, natüürmort, skulptuur, graafika), näited ajalooast, pildid. Muusika vanaajal, mõisted (kakofoonia, harmoonia, komöödia, tragöödia, hümn, pantomiim)</p> <p>•Kunstivoolud (nt romantism, klassitsism, juugend, jne).</p> <p>•Kunstimõisted –abstraktne, perspektiiviõpetus, koloriit, palett, molbert</p> <p>•Muusikažanrid (vokaalmuusika, soolomuusika – soololaul, romanss, ballaad, aaria, ansamblimuusika – duett, tertsett, kvartett, kvintett, koorimuusika -koorilaul)</p> <p>•Kultuur kui elukvaliteedi tõstja.</p> <p>•Muusika roll vanadel kultuurirahvastel. Antiikaeg. Kunst ja kultuur Mesopotaamias, Egiptuses, Vana-Kreekas (arhailine, klassikaline, hellenistlik aeg, dooria, joonia ja korintose sambad, sammaste joonistamine,skulptuurid – nike, „kettaheitja“, „Milose venus“, vaasimaalid, Etruskid, Vana Rooma – foorum, , panteon, akvedukt, term, colosseum.Film "Pompei The Last Day"</p> <p>•Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul.</p> <p>•Arhitektuuri põhitunnuste tuletamine antiikkultuurist</p> <p>•Gooti stiili arhitektuuri tunnused. Tallinna vanalinn. Eesti kirikud. Mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine. Varakristlik muusika. Varase keskaja kunst, Bütsantsi ja Vanavene kunst</p> <p>•Renessanss (Botticelli „venuse sünd“). Kõrgrenessanss Itaalia kõrgrenessansi</p>	<p>• Joonistab kehamaalingu ja graffiti</p> <p>• Loovtöö/grupitöö: häppeningi või installatsiooni (rahvakunst ja muusika) lavastamine</p> <p>• Kogemuste vahetamine/vestlus: fotografeeritud või filmitud pildiseeria või lühifilmi (taustamuusika) põhjal</p> <p>Visuaalse taiese loomine lähtuvalt esitatavast muusikapalast</p> <p>• Kavandab ajatelje ja märgib teljele erinevad ajastud ning kunsti- ja</p>	Mitteeristav

	<p>eelistusi</p> <p>7) mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut, kirjeldades selle emotsionaalset mõju endale</p>	<p>maalikunstnikud:Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo. Muusika uusajal: barokk, klassitsism, romantism</p> <ul style="list-style-type: none"> •Barokk, barokkarhitektuur, näited eestisPrantsuse kunst 17. saj, Louis XIV. Barokkooper, Händel, Bach. Klassitsism : Haydn, Mozart, Beethoven (muusika kuulamine) •Uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine, maadeavastused. Arhitektuur. •Eesti professionaalse kunsti algus, kunstnikud:A.Laikmaa, Köhler. •Eesti professionaalne muusika. Estonia teater •Ülevaade ajastu muusikastiilidest ja –kunstivooludest: impressionism, ekspressionism, juugend. Olulisemad heliloojad •Rahvakunst ja -muusika kui identiteedi kujundaja. •Tänapäevane muusikamaastik. A.Pärt. Eesti noored klassikatähed •21. sajand: kehakunst, graffiti, happening, installatsioon, fotokunst, videokunst, performance, netikunst, kaasaja arhitektuur •Vahetu kultuurielamus (valikuliselt: ateljee, muuseum, kontsert, etendus, näitus, loodus- ja linnakeskkond (arhitektuur), virtuaalkeskkond, jms. Eelnevate kogemuste vahetamine. 	<p>muusikateosed ning autorid, mida õpilane kasutab ja täiendab edaspidi üldajaloo ja erialaajaloo ainetes. Märgib teljele ka oma tähelepanekud ja arvamused.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitus virtuaal- • keskkonnas: valib Eesti lemmik- autorid ja –teosed, valikute põhjendamine ja võrdlemine • Ristsõna koostamine ja/või lahendamine. • Kunstnike teoste matkimine. <p>Toodud õppemeetodeid võib õpetaja valikul kasutada ka hindamise meetoditena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppekäik kultuuriasutusse: vaatlus, analüüs, tagasiside • Õppekäigu kokkuvõte: nähtu analüüs ajastu ja kogetu põhjal <p>Kunstnike teoste matkimine (näitustel)</p>
--	--	--	--

Hindamisülesanne:

- 1) Esitus (või referaat/ülevaade koos esitlusega) või analüüs eri muusikažanride mõjust kuulatud muusika põhjal või erikunstiliikide mõjust nähtu põhjal
- 2) ajatelje koostamine
- 3) uurimisülesanne
- 4) ettekanne

Hindamise meetod:

- Suuline esitus
- Analüüs
- Tööleht

Lävend

täidab ülesanded etteantud nõuetele

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindamise meetodid	Hindekriteeriumid
---	-------------------

<p>Test</p> <p>Test. Leiab küsimustele vastused konsepti kasutades. kunstiliigid- rakenduslikud (arhitektuur, disain, tarbekunst), kujutav kunst (maalikunst, skulptuur, graafika) mõisted - abstraktne, perspektiiv, molbert, palett Muusika mõisted - interpreet, kakofoonia, harmoonia, komöödia, tragöödia, hümn.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - Vastab kunst ja muusika mõistet konsepti kasutades.</p>
<p>Tööleht</p> <p>1. Egeuse kunst. iseseisev töö töölehega. Loeb läbi lühiülevaate ja vastab loetu põhjal 10 küsimusele. kirjutab laused konsepti. 2. joonistab konsepti dooria, joonia ja korintose sambad</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - Leiab tekstist vastused 10 küsimusele, joonistab dooria, joonia ja korintose sambad.</p>
<p>Analüüs</p> <p>Vaatleb Leonardo da Vinci freskot "Püha õhtusöömaaeg", kuulab ja vestleb. kirjutab lühikese arvamuse maailmakuulsa seinamaalingu kohta. Põhjustab meeldimist või mitte meeldimist. Kirjeldab freskot vabas vormis.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - Vaatleb freskot ja kirjutab 5 lauselise arvamuse.</p>
<p>Praktiline töö</p> <p>Praktiline loovtöö - Joonistab Eduard Wiiralti graafilise töö "kaamel" järgi, joonistamisel kasutab graafilise töö "Kaamel" printitud näidist, võib kasutada joonistamiseks pastapliiatsit.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - joonistab vastavalt enda võimetele Wiiralti "kaameli" järgi. aega joonistamiseks 45 minutit.</p>
<p>Ülesanne/harjutus</p> <p>Kuulab Viini klassikuid - Mozart (21. klaverikontsert, väike oõmuusika, Öökuninganna aaria ooperist "võlflööd" ja Beethoven (3., 5. ja 9. sümfoonia). Täidab lünkteksti L.V Beethoveni elu kohta, kasutades konsepti.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - Täidab lünkteksti Beethoveni elu kohta. Abiks konsept.</p>
<p>Tööleht</p> <p>Eesti professionaalse muusika algus. Esimesed professionaalsed kunstnikud eestis. Tööleht - ühenda lause algus õige lõpuga. kasutades konsepti ja õpetaja abi.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" -Täidab töölehe, ühendades lause alguse õige lõpuga. 12 lauset. Kasutab konsepti ja õpetaja abi</p>
<p>Rühmatöö</p> <p>vali rühmaga üks muusikapala, otsi internetist tutvustavat infot - esitaja, loo nimi, bändi ajalugu, jne. rühm otsib loo youtubest, mängib ja tutvustab enda valitud esitajat.</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p> <p>Lävend:</p> <p>"A" - rühm valib loo, esitab klassis ja tutvustab bändi või estajat lühidalt.</p>

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine

Moodulihinne on mitmeeristav.
Lävendi saavutamiseks tuleb täita hindamisülesanded.

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Kunst: Leesi, L. Kunstilugu koolidele. Avita 2001 Õpetaja koostatud PowerPoint esitlused üldise kunstiajaloo kuulsamatest teostest ja modernsest kunstist, kaasaegse kunsti näited YouTube'ist Muusika: Maris Kaldaru "Muusikaajalugu gümnaasiumile. Öhtumaade muusikalugu" I ja II Avita 2003; õpetaja koostatud PowerPoint esitlused; muusikanäited YouTube'ist

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	KKH		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
20	Süsteemiadministraator SYSTEMS ADMINISTRATOR	28	Väino Liimann, Marko Livalent, Jaan Parker
Nõuded mooduli alustamiseks	Spetsialiseerumise mooduli asumiseks peab õpilane kutsealastes põhiõpingutes õppevõlgnevused likvideerima.		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet süsteemiadministraatori ametist ning on omandanud ametil töötamiseks vajalikud kompetentsid.		
Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	E-õpe	Praktiline töö	
138 t	208 t	382 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Suhtlemisoskus; Jaotus tundides: praktiline töö: 8 e-õpe: 8 kokku: 16	Loob suhtlemispartneritega kohtumistel kontakti suhtlemispartneritega silmside, naeratuse, noogutuse kaudu; Täpsustab vestluspartneri seisukohti küsimuste esitamise ja öeldu ümbersõnastamise teel; Keskendub teistele osapooltele ega pühendu paralleelselt muudele tegevustele; Avaldab selgelt oma arvamust, kasutades seisukohtade avaldamisel kindlat kõneviisi ja minavormi.	1.Suhtlemise alused 2.Klienditeeninduse alused.	Rühmatöö, suuline esitus, probleemsituatsioonide lahendamine, intervjuu	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Hindab oma suhtlemisoskuste paranemist enesehindamise teel		Hindamismeetod: Rühmatöö Arutus Õpimapp/portfoolio Suuline esitus Enesehindamine Probleemsituatsiooni lahendamine Intervjuu		
Lävend				

suhtlemisel järgib toodud hindamiskriteeriumeid

Praktilised tööd

Järgib paaristões, rühmakaaslaste ja õpetajatega suhtlemisel toodud 4 hindamiskriteeriumit

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Kirjalik eneseväljendus; Jaotus tundides: iseseisev töö: 8 e-õpe: 4 kokku: 12	Valdab Eesti keelt tasemel B2. Vormistab kirjalikud tööd ja aruanded õpimapis vähemalt Eesti keele tasemel B2	Kirjalike tööde ja aruannete vormistamine	iseseisev töö	Eristav
Hindamisülesanne: kirjalike tööde vormistus		Hindamismeetod: Iseseisev töö Referaat Analüüs Tööleht		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
kirjalike tööde vormistus vastab Eesti keele tasemele B2	kirjalike tööde vormistus vastab Eesti keele tasemele C1	kirjalike tööde vormistus vastab Eesti keele tasemele C2		
Iseseisvad tööd				
kirjalike tööde ja aruannete koostamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Kutse-eeetika; Jaotus tundides: praktiline töö: 10 e-õpe: 12 kokku: 22	Hoiab lahus isiklikud ja organisatsiooni huvid (sh organisatsiooni ressursside kasutamisel); Teavitab kasutajaid võimalikest tehnoloogilistest riskidest oma kompetentsuse piires; Võtab vastutuse iseenda tegevuste eest, eristades seaduslikud korraldused ebaseaduslikest; Peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi, juhib tähelepanu ebaetilisetele tegevusele.	1.Kutse-eeetika ja eetilise käitumise põhialused; 2.Infotehnoloogia valdkonna töötajate eetikakoodeks	praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: hindab õpimapis enda vastavust käesolevatele 4 hindamiskriteeriumile		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio		

Lävend
on täitnud hindamisülesande ja järgib töös kõiki 4 hindamiskriteeriumit
Praktilised tööd
Järgib oma töös käesolevas õpiväljundis toodud 4 hindamiskriteeriumit

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Koostööoskus; Jaotus tundides: praktiline töö: 8 e-õpe: 8 kokku: 16	Küsitab ja pakub abi, valib olukorrale vastava käitumisstiili, arvestab ja tajub teiste vajadusi ja tundeid, suhtub lugupidavalt teistesse inimestesse, tunnetab iseenda ja teiste rolli, näitlikustab ja kasutab lugusid isiklike seisukohtade väljendamisel, kaasab kolleege.	1.Suhtlemise alused; 2.Meeskonnatöö põhimõtted; 3.Autentne õppimine ja kolleegide hindamine	Rühma- ja paaristöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: hindab enda kriteeriumite järgimist paaristöös ja rühmatöös; hindamine meeskonnaliikmete poolt			Hindamismeetod: Rühmatöö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				
hindamisülesanne on täidetud ning demonstreerib enda koostööoskust praktilises töös				
Praktilised tööd				
hindamiskriteeriumite järgimine paaristöös ja rühmatöös				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Probleemide lahendamine; Jaotus tundides: praktiline töö: 16 e-õpe: 8 kokku: 24	Võrdleb isiklikku kompetentsust ülesande raskusastmega ja valib sobiva käitumisviisi. Eristab fakte tunnetest, oskab leida mustreid ja teha üldistusi.	1.Probleemilahenduse meetodid 2.Probleemide ja vajaduste analüüs, ideede geneerimine	praktiline töö, enesehindamine	Eristav
Hindamisülesanne: hindab enda vastavust hindamiskriteeriumitele ja probleemilahenduse meetodite järgimist			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Probleemsituatsiooni lahendamine	

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
hindamisülesanne on sooritatud ja tegevus vastab toodud 2 hindamiskriteeriumile	kasutab täiendavalt ühte probleemilahenduse meetodit	kasutab täiendavalt vähemalt 2 probleemilahenduse meetodit
Praktilised tööd		
praktilises töös hindamiskriteeriumite järgimine ja probleemilahenduse meetodite kasutamine		

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Asjaajamine; Jaotus tundides: praktiline töö: 16 e-õpe: 8 kokku: 24	koostab klientidega suhtlemisel vajalikke dokumente, järgib keelereegleid ja kehtivaid dokumendivorme; koostab juhendi abil müügipakkumisi, järgib sh praktilal oma tegevuses teeninduslepingut; kasutab dokumentide haldamisel dokumendihaldussüsteemi võimalusi.	1.Asjaajamise alused 2.Dokumentatsiooni koostamise alused 3.Dokumendihaldussüsteemid	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav
Hindamisülesanne: kolm praktilist tööd		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfolio		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
hindamisülesanded on sooritatud nõutaval tasemel	kasutab täiendavalt ühte dokumendihaldussüsteemi	kasutab täiendavalt kahte või enamat dokumendihaldussüsteemi		
Iseseisvad tööd				
Dokumendihaldussüsteemi kasutamine.				
Praktilised tööd				
Hinnapakkumise koostamine; Hinnapäringu koostamine; Dokumendihaldussüsteemi kasutamine.				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
(Võtme kompetents) Eesti keel ja vene keel; Jaotus tundides: praktiline töö: 60 iseseisev töö: 12 e-õpe: 32 kokku: 104	Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile; Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid; Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendades infoallika valikut;	Keel ja kirjandus; Võõrkeel (Vene keel)	praktiline töö, probleemsituatsiooni lahendamine, ülesanne või harjutus	Mitteeristav

	Avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; Väljendab end/suhtleb vene keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab A2 tasemel)			
--	---	--	--	--

Hindamisülesanne: 3 praktilist tööd ja enesehindamine	Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine Ülesanne/harjutus Probleemsituatsiooni lahendamine
---	---

Lävend

hindamisülesanded on sooritatud nõutud tasemel (vastavad hindamiskriteeriumitele)

Iseseisvad tööd

Kirjalik asjaajamine

Praktilised tööd

Kirjalik asjaajamine; Emakeelse kliendiga suhtlemine - rollimäng; Venekeelse kliendiga suhtlemine -rollimäng.

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
(kooli väärtused) järgimine Jaotus tundides: praktiline töö: 8 kokku: 8	jälgib, hindab ja väärtustab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist, tegutseb nende tasakaalus hoidmise nimel, optimeerides iseenda aja- ning energiakulu; otsib probleemide tekkimisel vajadusel abi kolleegidelt, mentorilt, organisatsiooni juhtkonnalt, tugispetsialistilt jt;	praktiline töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: praktilises töös järgib kooli väärtusi ja analüüsib vastavust õpimapis		Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Lävend			
hindamisülesanne on sooritatud nõuetekohaselt			
Praktilised tööd			
järgib oma tegevuses hindamiskriteeriumites kirjeldatud kooli väärtusi			

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

<p>süsteemide ja süsteemi osade liidestamine ning testimine Jaotus tundides: praktiline töö: 64 iseseisev töö: 32 e-õpe: 32 kokku: 128</p>	<p>dokumenteerib ja salvestab liidestamistegevused, probleemid ja probleemide kõrvaldamise tegevused; hindab liidestamise mõju liidestamisel olemasoleva rakendusega (ettevõtte rakendusega); nimetab moodulite, süsteemide ja komponentide liidestamistehnikad; mõõdab süsteemi tootlust enne ja pärast liidestamist ning ka liidestamise vältel; turvab või varundab andmed andmetervikluse tagamiseks nimetab liidestamise testimise tehnikaid; veendub, et liidestatud süsteemide võimekused ja efektiivsus vastab etteantud nõuetele; selgitab testimisprotsessi elutsükli; nimetab erinevaid testiliike (funktsionaalne, liidestamise, tootluse, kasutatavuse, koormustestid jm) ja selgitab nende olemust; loetleb rahvuslikud ja rahvusvahelised standardid, millised määratlevad testitavad kvaliteedikriteeriumid; loob ja haldab testiplaane; valmistab ette, viib läbi ja haldab testimisprotseduure ning süsteemide</p>	<p>tark- ja/või riistvarasüsteemide liidestamine; riist- ja tarkvarasüsteemide probleemihaldus.</p>	<p>projektitöö, iseseisev töö, praktiline töö, õpimapi koostamine</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanne: kolm iseseisvat tööd ja kolm praktilist tööd</p>		<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio</p>		
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>		
<p>hindamisülesanded on sooritatud vatavalt hindamiskriteeriumitele</p>	<p>täiendavalt selgitab liidestamisega kaasnevaid turvaprobeeme</p>	<p>täiendavalt pakub turvaprobeemidele lahendusi</p>		
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>süsteemide liidestamise mõjude hinnang; testiliikide ja testimisega seotud standardite ülevaade; testiplaani kavandamine ja dokumenteerimine</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>liidestamistegevuste dokumenteerimine; probleemide ja probleemide kõrvaldamise dokumenteerimine; testimine enne ja pärast liidestamist ning erinevatel liidestamise sammudel</p>				

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutajatele tugiteenuse osutamine Jaotus tundides:</p>	<p>loetleb kasutajatele mõeldud/sobivaid IKT rakendusi;</p>	<p>Infotehnoloogia taristu teekide (ITIL) kohane kasutajate tugiteenus; Infotehnoloogia taristu teekide (ITIL) kohane teenusepakkumine</p>	<p>iseseisev töö, praktiline töö</p>	<p>Eristav</p>

praktiline töö: 64 iseseisev töö: 30 e-õpe: 32 kokku: 126	mõistab andmebaasi struktuure ja andmete organiseerimise viise; nimetab ettevõtte kriisisituatsiooni protseduure; loetleb tarkvara levitamise meetodeid ja (turva)uuenduste teostamise protseduure; reageerib kasutajate nõuetele ja küsimustele ning registreerib nõudega seotud info; tagab kasutaja probleemi lahendamise või algatab intsidendi ja optimeerib süsteemi tootluse kooskõlas teenusepakkumise lepinguga (SLA); tõlgendab IKT teenuse pakkumise nõudeid; loetleb IKT teenuse pakkumise standardeid ja parimaid praktikaid; monitoorib teenusepakkumist; registreerib teenusepakkumisi ja on suuteline tuvastama teenusepakkumise protsessi vigu; nimetab veebi-, pilve- ja mobiilitehnoloogiaid; nimetab probleemilahenduste potentsiaalseid infoallikaid		
Hindamisülesanne: viis iseseisvat ja neli praktilist tööd		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
hindamisülesanded on lahendatud vastavalt nõuetele (hindamiskriteeriumid)	lisaks oskab välja tuua monitooritud teenusepakkumise vead	lisaks oskab parimatele praktikatele tuginedes pakkuda teenusepakkumise parandamise teid ja viise	
Iseseisvad tööd			
ettevõtte IKT vahendite kriisisituatsiooni lahendamise kava; andmebaasi loogilise andmemudeli analüüs; ülevaade IKT teenuse pakkumise standarditest ja parimatest praktikatest; teenusepakkumise monitooringu aruanne; ülevaade veebi-, pilve- ja mobiilitehnoloogiast			
Praktilised tööd			
leiab rikke/seisaku sümptomite põhjal tõenäolise vea põhjuse; kasutab vea allika ja rikke põhjuste väljaselgitamiseks sobivaid tarkvaralisi vahendeid; suhtleb lõppkasutajaga arusaadavalt ja selgitab rikke lahenduse progressi; IKT teenusepakkumise monitoorimine			

Õpiväljund 11	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
süsteemide probleemidehaldus Jaotus tundides: praktiline töö: 64 iseseisev töö: 24	loetleb ettevõtte (kooli) IKT taristu osi ja võtmekomponente; kirjeldab ettevõtte (kooli) aruandluse protseduure;	1.Süsteemide turvalisus ja käideldavus 2.Riskihaldus 3.Auditeerimise alused	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav

e-õpe: 32 kokku: 120	kirjeldab ettevõtte (kooli) kriisisituatsiooni tunnuseid ja kriisilahenduse protseduure; nimetab ja kasutab kasutusel olevaid diagnostikavahendeid; kirjeldab IKT taristu elementide rikete mõju äriprotsessidele teostab riskihalduse jaoks vajalikke auditeid ja panustab võimalikest andmekadudest tulenevate kadude vähendamiseks; kirjeldab ettevõtte/organisatsiooni andmekadudest tekkivate kriitiliste olukordade lahendamise teid ja protseduure.		
Hindamisülesanne: viis iseseisvat ja neli praktilist tööd		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
hindamisülesanded on lahendatud vastavalt nõuetele (hindamiskriteeriumitele)	täiendavalt suudab prognoosida (hinnata) andmekadudest tekkiva kriitilise olukorra kestvust	täiendavalt suudab hinnata andmekadudest tekkiva kriitilise olukorra majanduslikku kahju	
Iseseisvad tööd			
liidestamise või rakenduste häirituse tulemusel tekkivatest andmekadudest tulenevate kriitiliste olukordade lahendamise stsenaarium; IKT taristu kaardistamine ja kriitiliste elementide analüüs; kriisisituatsiooni lahendamise kava koostamine; kriisisituatsiooni tegevusaruanne			
Praktilised tööd			
süsteemi auditi aruanne; süsteemi riskihalduse kava; kriisisituatsioonide läbimängimise harjutus; diagnostikavahendite kasutamine ja IKT taristu monitoring			

Õpiväljund 12	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
süsteemi infoturbe haldus Jaotus tundides: praktiline töö: 64 iseseisev töö: 32 e-õpe: 32 kokku: 128	loetleb infoturbe halduse standardeid ja parimaid praktikaid; rakendab järjekindlalt infoturbe poliitikat; jälgib süsteemi (monitoorib) ja võtab kohased vastumeetmed sissetungide, pettuste ja turvameetmete rikkumise korral; jälgib, et turvariskid oleks analüüsitud ja turvameetmed oleksid kooskõlas (sobivad) ettevõtte andmete turvaklassiga; analüüsib turvaintsidente ja teeb turvapoliitika muutmise ettepanekuid turvalisuse pidevaks tõstmiseks; süsteemiliselt skanneerib süsteemi osi haavatavuste ja ohtude tuvastamiseks ning dokumenteerib kõik leitud nõrkused ning	infoturbe haldus - Triin	iseseisev töö, praktiline töö	Eristav

mittevastavuse korral algatab intsidendi

Hindamisülesanne:

kaks iseseisvat ja kolm praktilist tööd

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Praktiline töö
Õpimapp/portfoolio

Hinne 3

hindamisülesanded on lahendatud nõuetekohaselt, on pakutud vähemalt üks turvameetmete kogum

Hinne 4

täiendavalt on tehtud ettepanekuid ettevõtte (kooli) turvapolitiika muutmiseks

Hinne 5

täiendavalt on pakutud majanduslikult kõige efektiivsem turbelahendus

Iseseisvad tööd

ülevaade infoturbe standarditest; kokkuvõtte infoturbe parimatest praktikatest

Praktilised tööd

turvaintsidentide analüüs; turbeplaani koostamine intsidentide välistamiseks; süsteemi osade töö jälgimise aruanne

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine

Hinne kujuneb õpiväljundite saavutamise jooksul kujunenud õpilase kompetentsipõhistest arengust vastavalt väljundite hindamiskriteeriumitele

Mooduli hindamine

eristav hindamine

Õppematerjalid

Õpetaja poolt koostatud materjalid

Kehtna Kutsehariduskeskus

4. taseme kutseõppe õppekava „IT-süsteemide noorempetsialist“ (kutsekeskharidusõpe)

VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Ülekooliline valikmoodul		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
21	Riigikaitseõpetus	2	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud sotsiaalne riigikaitse teema.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis on vajalikud efektiivseks tegutsemiseks riigikaitse valdkonnas.		
Praktiline töö			
52 t			

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>1) On omandanud esmased oskused ohutult relva käsitleda, esmaabi anda, kriisiolukordades käituda ja tegutseda</p> <p>2) teab topograafia põhialuseid, orienteerub maastikul kaardi ja kompassiga ning käitub keskkonada säästvalt</p> <p>3) tegutseb meeskonna koosseisus kaaslas abistavalt ja toetavalt</p> <p>Jaotus tundides: praktiline töö: 52 kokku: 52</p>	<p>1) tegutseb ühtse meeskonnana organiseeritult jao ja rühma koosseisus</p> <p>2) saab aru sõjaväelisest rivikorrast ning oskab esmaseid rivivõtteid paigal ja liikumisel kolonnis</p> <p>3) tunneb ja oskab kasutada üksikvõitleja ja allüksuse üldvarustust ning teab selle otstarvet</p> <p>4) oskab liikuda päeval ja öösel jalgsi rännakukolonnis ning üksikvõitlejana maastikul</p> <p>5) tunneb kaitseväelist rutiini ja päevaplaani</p> <p>6) täidab erinevaid ülesandeid välitingimustes jao koosseisus majutusala rajades</p> <p>7) valmistab ette ja lõpetab väljaõppelaagri, vähendades väljaõppe tegevuse mõju loodusele sh hoides ära reostuse ja metsatulekahju</p> <p>8) tunneb keskkonnakaitse põhimõtteid välitingimustes majutust korraldades</p> <p>9) tunneb ning täidab välitingimustes toitlustamise ja hügieeni reegleid</p>	<p>Riviõpe</p> <p>Isiklik ja rühmavarustus</p> <p>Rännak üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumine maastikul</p> <p>Välilaagri rajamine ja eluolu välitingimustes. Keskkonnakaitse.</p> <p>Toitlustamine ja hügieen välitingimustes</p> <p>Orienteerumine maastikul</p> <p>Varjumine ja varjatud liikumine maastikul</p> <p>Esmaabi välitingimustes</p> <p>Relvaõpe, laskeasjandus ja ohutushoid</p> <p>Kodanikukaitse</p>	<p>loeng, praktilised harjutused, rühmatööd, analüüs, vaatlus</p>	<p>Mitteeristav</p>

10) orienteerub kaardi ja kompassi järgi vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul
 11) määrab kaardil direktsiooninurga, maastikul kompassi järgi asimuudi ja kaitseväge kaardil UTMi koordinaate
 12) orienteerib maastikul kompassi järgi kaardi ning liigub mööda ettenatud marsruuti
 13) tunneb õist orienteerumist piiravaid tegureid
 14) tunneb ja kasutab peamisi moondamise ning varjatud liikumise võimalusi erineval maastikul ja erinevas valguses
 15) oskab tegutseda hädaolukorras, tunneb ja kasutab pldiseid esmaabivõtteid, elustamise põhimõtteid ning välioluded ellujäämist, oskab kutsuda abi
 16) teab ja oskab kasutada erinevaid kannatanu transportimise võtteid
 17) tunneb võimalikke käepäraseid ja meditsiinilisi abivahendeid ning oskab neid kasutada, oskab anda esmaabi erakorraliste haiguste ja mürgistuste korral ning traumakannatanule
 18) tunneb ning järgib relvadega ümberkäimise ohutuseeskirju ja -nõudeid
 19) võtab iseseisvalt laskeasendeid ja kasutab õiget päästmistehnikat
 20) käitub lasketiirus turvaliselt laskmiskäskluste järgi
 21) sooritab ohutult tiirilaskmise praktilisi harjutusi juhendaja kontrolli all
 22) oskab hinnata ohte ning käituda erinevate ohtude korral: tuleoht, mürkaineoht, radatsiooni oht ja plahvatusohtlikest esemetest tingitud oht
 23) kasutab esmaseid kaitse- ja tulekustutusvahendeid

Hindamisülesanne:

Laagris hinnatakse praktilisi sooritusi. Ohutushoiutesti positiivne sooritus on eelduseks praktilisel laskeharjutusel osalemiseks.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
 Iseseisev töö
 Praktiline töö

Lävend

Tulemus "A" - kõik hindamiskriteeriumid on sooritatud lävendi tasemel.

Praktilised tööd

Praktiliste harjutuste vaheetapid algavad ja lõpevad rivikorras, mille käigus omandatakse üldised oskused meeskonnatöös ravis. 1) Riviõpe 2) Isiklik ja rühmavarustus 3) Rännak üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumine maastikul 4) Väli-laagri rajamine ja eluolu välitingimustes. Keskkonnakaitse. 5) Toitlustamine ja hügieen välitingimustes 6) Orienteerumine maastikul 7) Varjumine ja varjatud liikumine maastikul 8) Esmaabi

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb läbi praktiliste harjutuste sooritamise riigikaitsevälilaagris.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Kaitseväe määrustikud